

присвячені видатним науковцям: В. З. Туркевичу, Т. О. Пріхній, А. Л. Майстренко – укладач Н. І. Колодніцька; Л. І. Бударіну, Я. Б. Гороховатському, І. П. Грагеру, А. М. Кабакчі, Г. П. Корнейчуку, М. В. Полякову, В. А. Ройтеру, Д. М. Стражеско – укладачі Т. А. Солопіченко і С. М. Спіжова.

У 2017 р. до 100-річчя НАН України та 50-річчя Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України було підготовлено видання «Научная школа Института сверхтвердых материалов», укладачем якого є Надія Іванівна Колодніцька. У книзі представлена інформація, яка найбільш повно відображає наукову школу вчених і фахівців-інструментальників Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля – одного з провідних інститутів НАН України. Це видання є найповнішим переліком наукових робіт, дисертацій (кандидатських і докторських), банком даних про людей, які зробили вагомий науковий внесок у розвиток цілої галузі.

Одним із укладачів багатотомного видання «Бібліографічний покажчик опублікованих робіт Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України» є Тамара Андріївна Солопіченко, п'ятий том якого побачив світ у 2017 р.

Бібліотека Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України упродовж багатьох років готує сигнальну інформацію «Сварка и родственные технологии» (виходить 6 разів на рік). За участю бібліотеки до 100-річчя НАН України та її Президента було підготовлено фундаментальне видання «Керманіч української науки. Життєвий і творчий шлях Б. Є. Патона. До сторіччя від дня народження». У 2019 р. до 85-ліття установи завідувачка бібліотеки Світлана Василівна Іваненко підготувала друге виправлене та доповнене видання бібліографічного покажчика «Труды сотрудников Института электросварки им. Е. О. Патона (1985–2019 гг.). Книги и брошюры» та три випуски «Список новых поступлений в научно-техническую библиотеку» за 2014–2015, 2016–2017, 2018–2019 рр.

Заслугує на увагу бібліографічна робота бібліотек Інституту історії України НАН України (завідувачка Л. Я. Муха), Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (завідувачка М. А. Штолько) та Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (завідувачка О. О. Роєнко). Зокрема, бібліотека Інституту історії України у кожному номері «Українського історичного журналу» публікує списки нових

Національна академія наук України
Інформаційно-бібліотечна рада НАН України
Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського

**РОБОТА БІБЛІОТЕК
НАУКОВИХ УСТАНОВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
НАУК УКРАЇНИ
У 2019 РОЦІ**

Інформаційно-аналітичний огляд

Випуск 25

Київ 2020

Відповідальні редактори
О. М. Василенко, Г. І. Солоїденко

Схвалено на засіданні Методичної комісії
Інформаційно-бібліотечної ради НАН України

Затверджено до друку вченою радою
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
(протокол № 7 від 16.11.2020 р.)

Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2019 році : інформ.-аналіт. огляд / НАН України, Інформ.-бібл. рада НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського / автори : О. Л. Сокур, Г. І. Солоїденко; укладачі : О. Л. Сокур, Г. І. Солоїденко; відп. ред. О. М. Василенко, Г. І. Солоїденко. – Київ, 2020. – Вип. 25. – 256 с.

Випуск продовжує серію інформаційно-аналітичних видань «Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України у ... році», підготовлених за матеріалами звітів бібліотек. Видання вміщує аналітичні матеріали, статистичні таблиці та довідкову інформацію про діяльність бібліотечно-інформаційних підрозділів 95 наукових установ НАН України, які надали звіти до Інформаційно-бібліотечної ради НАН України. Подано нові законодавчі акти, нормативно-правові та інструктивно-методичні документи в галузі бібліотечної справи і науково-інформаційної діяльності. Представлено інформацію про методичні, бібліографічні та інші видання, які були підготовлені бібліотеками у 2019–2020 рр.

Видання адресоване працівникам бібліотечно-інформаційних підрозділів наукових установ НАН України, фахівцям бібліотечної галузі.

УДК 02:001.32(477)(048.8)«2019»
Р 58

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2020
© Інформаційно-бібліотечна рада
НАН України, 2020

співробітників бібліотек наукових установ НАН України не мають фахової бібліотечної освіти, за віком – пенсійного або передпенсійного.

Сьогодні, як ніколи, висуваються особливі вимоги до професії бібліотекаря: фахова освіта, ерудованість, володіння сучасними пошуковими засобами, уміння вільно орієнтуватися в інформаційних потоках, мати навички в опрацюванні та впорядкуванні інформації, здатність швидко навчатися та ефективно працювати. Постійне підвищення кваліфікації – головний чинник професійного зростання сучасного бібліотекаря. Упродовж 2019 р. лише двоє бібліотечних працівників (завідувачки бібліотек інститутів електрозварювання та органічної хімії) проходили навчання на курсах підвищення кваліфікації.

5. Бібліографічна діяльність бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2014–2019 рр.

Пріоритетними напрямками діяльності бібліотек наукових установ Національної академії наук України (НАН України) є інформаційне забезпечення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та популяризація досягнень українських учених і наукових установ. Бібліотеки здійснюють підготовку бібліографічних покажчиків, беруть участь в упорядкуванні видань серій «Бібліографія вчених України» і «Біобібліографія вчених України», формують поточні й щорічні інформаційні бюлетені нових надходжень тощо. Нажаль, в останнє десятиліття спостерігається стійка тенденція до зниження кількості бібліографічної продукції, підготовленої за цим традиційним для наукових бібліотек напрямом роботи. Серед причин, на нашу думку, є скорочення посади бібліографа у переважній більшості бібліотек наукових установ НАН України та брак кваліфікованих кадрів для цього важливого виду діяльності.

Водночас, позитивним прикладом залишаються бібліографічні напрацювання бібліотек Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України (завідувачка Т. А. Солопінченко), Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України (завідувачка Н. І. Колодніцька), Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України (завідувачка С. В. Іваненко). Упродовж останніх шести років підготовлено бібліографічні покажчики,

мають по два апарати, зазвичай, ними послуговувалися всі співробітники наукової установи. Три книгозбірні мають багатофункціональні пристрої (ксерокс+принтер+сканер) і лише в одній – обладнання для презентацій (яким послуговуються в установі). Треба відмітити, що наявна техніка має досить великий термін експлуатації, тому часто виходить із ладу і подовгу не використовується, а то і зовсім не підлягає ремонту, гальмуючи виконання запланованих робіт.

У звітному році всього для бібліотек наукових установ було придбано чотири комп'ютери, зокрема, бібліотека Інституту археології поповнилася комп'ютером і принтером; для книгозбірні Інституту геотехнічної механіки було придбано комп'ютер з принтером та встановлено ліцензійне програмне забезпечення; у Міжнародному науково-навчальному центрі інформаційних технологій та систем для роботи читачів встановлено принтер та сканер; придбано багатофункціональний пристрій (ксерокс+сканер+принтер) в Інституті геохімії, мінералогії та рудоутворення. Інститутом ядерних досліджень також було придбано комп'ютер для бібліотеки, у планах останньої нарешті розпочати створення електронного каталогу.

Таким незадовільним залишається фізичний та технічний стан бібліотек наукових установ НАН України. Якщо додати, що всі вони тією чи іншою мірою потребують бібліотечного устаткування – столів, стільців, стелажів, які закуповувалися ще від часу їхнього заснування, та ремонту, то ми маємо вкрай незадовільний стан.

Упродовж 2019 р. штат працюючих у 95 бібліотеках наукових установ залишився майже на рівні 2018 р. – 185 проти 188 осіб, у т. ч. 5 співробітників, які числилися в інших підрозділах. Інститути проблем природокористування та екології, сорбції і проблем ендоекології, енциклопедичних досліджень, НДЦ ІПР не мають штатних бібліотекарів. За сумісництвом виконання обов'язків бібліотекаря було покладено на провідних інженерів відділу науково-технічної інформації, зав. кадрами, молодшого наукового співробітника загального відділу відповідно. Більшість бібліотек наукових установ НАН України входять до науково-організаційних відділів та відділів науково-технічної інформації.

Чисельність колективів бібліотек наукових установ залишається досить різною – від 9 до одного співробітника, який працює у бібліотеці на 0,15 ставки. Переважна більшість

ЗМІСТ

I. ІНФОРМАЦІЙНО-НАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК НАУКОВИХ УСТАНОВ НАН УКРАЇНИ

Вступ	7
Формування бібліотечно-інформаційних ресурсів	8
Збереження бібліотечних фондів	14
Бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування	20
Матеріально-технічна база та кадрове забезпечення бібліотек	28
Бібліографічна діяльність бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2014–2019 рр	31

II. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Перелік основних діючих документів та інструктивно-методичних матеріалів, що регламентують діяльність бібліотеки наукової установи НАН України	43
Кодекс академічної доброчесності Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського	49
Методичні рекомендації щодо впорядкування бібліометричних профільів учених і установ України в наукометричних базах даних Scopus і Web of Science	61

III. ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНО-ІНСТРУКТИВНІ ДОКУМЕНТИ

Про приєднання України до Другого протоколу Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року. <i>Закон України від 30.04 2020 р. № 585-IX</i>	63
Про заходи щодо підтримки сфери культури, охорони	

культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму. <i>Указ Президента України від 18 серпня 2020 р. № 329/2020</i>	87
Про схвалення Концепції реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами. <i>Розпорядження Кабінету Міністрів України</i> <i>від 19 08 2020 р. № 1035-р.</i>	90
Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення державної експертизи культурних цінностей. <i>Наказ Міністерства культури України</i> <i>від 15.11.2019 р. № 877</i>	101
Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визнання такими, що втрапили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України. <i>Наказ Міністерства освіти і науки України</i> <i>від 29.05.2020 р. № 721</i>	111
Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 29 05 2020 р. № 721 <i>Наказ Міністерства освіти і науки України</i> <i>від 17.11.2020 р. № 1426</i>	114
Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів в офісних приміщеннях на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19). <i>Постанова МОЗ України від 09.05.2020 р. № 16</i>	116
Щодо удосконалення організації обліку і моніторингу публікаційної та видавничої активності НАН України. <i>Постанова Президії НАН України від 24.06.2020 р. № 118</i>	119
Про відповідність наукових періодичних видань НАН України вимогам Порядку формування Переліку наукових фахових видань України. <i>Розпорядження Президії НАН України від 27. 12. 2019р. №697</i> ..	122

У 2019 р. академічні бібліотеки мали виокремлені приміщення, пристосовані для бібліотечної роботи, але капітального ремонту сьогодні потребує більша частина книгозбірень. Невизначеною залишається ситуація з бібліотекою Інституту еволюційної екології, адже сама установа наразі частково залишається без приміщення.

У звітному році у бібліотеці Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем закінчено ремонт приміщення, яке було оснащено пожежною та охоронною сигналізаціями; у бібліотеці Інституту фізіології рослин і генетики у читальному залі зроблено косметичний ремонт та замінено елементи освітлення; у книгозбірні Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення замінено шість старих вікон; відремонтовано та утеплено дах у Радіоастрономічному інституті; після аварійного протікання даху зроблено частковий ремонт абонементу, читальної зали та книгосховища в Інституті електродинаміки; у бібліотеці Одеського археологічного музею укріплено стелю; у бібліотеці Інституту надтвердих матеріалів встановлено сучасний кондиціонер та замінено жалюзі на вікнах; у книгозбірні Фізико-хімічного інституту також було встановлено кондиціонер, замінено люмінесцентні лампи на світлодіодні, заправлено вогнегасники та придбано папір, канцелярські товари, шпагат, мило, халати.

Проблема дефіциту площ є актуальною для більшості бібліотек наукових установ НАН України, як наслідок – перевантаження книгосховищ не сприяє забезпеченню належних умов збереження бібліотечних фондів. У низці бібліотек досі є невирішеним питання опалення приміщень, що також негативно впливає на збереження фондів та забезпечення комфортних умов праці як бібліотекарів, так і читачів.

Вкрай слабким залишається технічне оснащення бібліотек наукових установ НАН України. Загалом у бібліотеках на 01.01.2020 р. нараховується 181 комп'ютер. З 95 бібліотек 10 взагалі не мають комп'ютерів, ще у 10 бібліотеках комп'ютери не підключені до Інтернету, з них два підключені тільки до локальної загальноінститутської мережі. 29 бібліотек досі не підключені до локальної мережі своєї наукової установи, тобто, користування е-ресурсами можливо лише у приміщенні бібліотеки. Тільки 44 бібліотеки мають комп'ютеризовані робочі місця для користувачів. Принтерами послуговувалися у 98 книгозбірнях, сканер є у 42. Ксерокси наявні у 29 бібліотеках, з яких чотири

Science, Springer Nature, що були передплачені Міністерством освіти і науки України.

Співробітники Інституту електродинаміки мали доступ до ресурсу Scjhus та Web of Science, що було налагоджено через ТОВ «Еверум». Науковці ГАО мали відкритий доступ до повнотекстової БД IOP Publishing та повнотекстового ресурсу Springer Link.

Традиційно співробітники ФТІНТ отримали доступ до передплачених установою журналів із БД American Physical Society, мали доступ до Scopus.

У 2019 р. тривали роботи зі створення й представлення ЕК на порталі НБУВ бібліотеками наукових установ НАН України. Проблеми зі залученням академічних бібліотек до цього важливого напрямку роботи залишаються ті ж самі: брак професійних кадрів, застаріле комп'ютерне обладнання, відсутність організації технічної підтримки з боку керівництва установ.

Аналіз діяльності бібліотек наукових установ НАН України за 2019 р. засвідчив пріоритетність формування колекцій електронних ресурсів та надання до них безперешкодного онлайн-доступу. Оптимальними напрямками роботи задля підвищення конкурентоспроможності та інноваційності є розбудова зведеного електронного каталогу бібліотек наукових установ НАН України на основі повної рекаталогізації фондів НБУВ, перехід бібліотек наукових установ до запозичувальної каталогізації, підготовка та впровадження зведеного плану з оцифрування документів, створення інтегрованих ресурсів повнотекстових баз даних з єдиною точкою доступу, запровадження системи дистанційного обслуговування науковців через сервісну послугу електронної доставки документів, та як перспектива – впровадження єдиного читачького квитка користувача бібліотек НАН України.

4. Матеріально-технічна база та кадрове забезпечення бібліотек

Матеріально-технічна база бібліотек наукових установ НАН України практично залишається на рівні 2000-х років, що не може не викликати занепокоєння. Адже вона відіграє важливу роль у формуванні та збереженні фонду, пришвидшує роботу з інформаційними ресурсами, сприяє створенню комфортних умов щодо обслуговування користувачів.

Про впорядкування профілів учених та наукових установ НАН України у наукометричних базах даних.
Розпорядження Президії НАН України від 27.12.2019 р. №703.. 125

Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів.

Розпорядження Президії НАН України від 22.05.2020 р. №236...127

Про відповідність видань НАН України вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Розпорядження Президії НАН України від 28.07.2020 р. №323...128

Про уповноваження на виконання функцій секретаріату ТК 144 та внесення змін до керівного складу ТК 144 та складу ТК 144.

Наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості (ДПУкрНДНЦ) від 26.12.2019 р. № 513. 129

IV. МЕТОДИЧНІ, БІБЛІОГРАФІЧНІ ТА ІНШІ ВИДАННЯ, ПІДГОТОВЛЕНІ БІБЛІОТЕКАМИ

Важливо 135

V. НА ДОПОМОГУ ПРОФЕСІЙНІЙ САМООСВІТИ

Заява IFLA про фейкові новини 142

Позиція IFLA по публичному праву на видачу матеріалів с виплатою авторського вознаграждения в случае свободного использования произведений или абонементів в бібліотеках 144

Український інститут книги інформує 155

У Міністерстві цифрової трансформації України 156

VI. ДОДАТКИ

<i>Додаток 1.</i> Зведені показники роботи бібліотек наукових установ НАН України в 2019 р.	158
<i>Додаток 2.</i> Основні показники роботи бібліотек наукових установ НАН України в 2019 р.....	161
<i>Додаток 3.</i> Відомості про рух фондів бібліотек наукових установ НАН України в 2019 р	176
<i>Додаток 4.</i> Основні відомості про бібліотеки та інформаційні підрозділи наукових установ НАН України	177
<i>Додаток 5.</i> Перелік бібліотек наукових установ НАН України (алфавітний)	243
<i>Додаток 6.</i> Перелік бібліотек наукових установ НАН України (територіальний)	248
Список скорочень	254

науковий доробок установи за певний період, узагальнюють тематичні бібліографії, популяризують персональні біобібліографії видатних науковців тощо. Упродовж 2019 р. працівниками бібліотек підготовлено 20 бібліографічних і біобібліографічних покажчиків, з яких 15 це бібліографічні покажчики і 5 – біобібліографічні. Упродовж року укладено 84 тематичних бібліографічних списків, підготовлено та представлено 206 експрес-інформацій нових надходжень.

У 2019 р. в Інституті фізики конденсованих систем за участі бібліотеки було підготовлено черговий препринт «Друковані праці співробітників Інституту фізики конденсованих систем НАН України. 2016–2018 рр. Бібліографічний покажчик». Бібліотекою Інституту історії України підготовлено «Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2018 рік».

Бібліотекою Інституту електрозварювання укладено п'ять випусків бібліографічного покажчика «Сварка и родственные технологии», що містять поточну інформацію про нові надходження у галузі зварювання і суміжних процесів (розкрито зміст 257 журналів, у тому числі 93 іноземних), підготовлено три переліки «Список новых поступлений в научно-техническую библиотеку за ... год» (2015–2016, 2017–2018, 2019), покажчик «Труды сотрудников Института электросварки им. Е. О. Патона (1985–2019 гг.). Книги и брошюры», що було приурочено до 85-річчя заснування установи.

Бібліотека Інституту фізичної хімії уклала бібліографічний покажчик праць співробітників (Т. 5. 2007–2017 рр.) та брала участь у підготовці біобібліографій Бударіна Л. І., Гороховатського Я. Б., Кабакчі А. М., Грагерова І. П. у серії «Провідні вчені Інституту».

За участі бібліотеки в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології у 2019 р. було підготовлено два біобібліографічних покажчики, присвячені вшануванню пам'яті Валентини Рубан і Миколи Гордійчука.

Доступ до ресурсів провідних постачальників наукової інформації залишається провідним напрямом науково-інформаційного забезпечення наукових установ НАН України. Наукові установи НАН України за посередництва Державної науково-технічної бібліотеки України отримали доступ до електронних продуктів на платформі EBSCO, зокрема до БД: ACADEMIC SEARCH COMPLETE, INSPEC, Scopus, реферативної бази даних Web of

бібліотека України. Так, у звітному році організовано 10 виставок нових надходжень на яких було представлено 96 прим. видань. Також підготовлено 32 виставки за профілем установи та до ювілеїв видатних діячів, на яких експонувалося 638 прим. До організації виставок залучалася Гончарська книгозбірня України Національного музею-заповідника українського гончарства у с. Опішному.

Для організації тематичних виставок бібліотека Інституту мовознавства використовувала фонди бібліотек інститутів літератури й мистецтвознавства, фольклористики та етнології. У Національному університеті кораблебудування ім. адмірала Маркова експонувалася книжкова виставка «Українській науці – 100 років. Передові технології – наше майбутнє», підготовлена бібліотекою Інституту імпульсних процесів і технологій.

Цей рік був ювілейним для Інституту фізики. До святкування з нагоди 90-річчя установи бібліотека була задіяна в організації багатьох заходів, зокрема, підготовці розгорнутої виставки з історії заснування та діяльності, експозиції монографій провідних вчених-фізиків, виставки «Фізика-лірики», яка презентувала видання Міжнародного енциклопедичного бюро з фізики, збірки віршів, спогадів, фотодокументи тощо. У рамках відзначення 100-літнього ювілею Інституту археології бібліотекою ініційовано дві тематичні виставки зі залученням бібліотечних фондів, архівних документів, наукових фондів установи, зокрема, було підготовлено віртуальну виставку «Експедиція: пам'ятки, дослідження, люди. Проект перший. Трипільська археологічна експедиція» та започатковано віртуальний науково-освітній проект «[Не]відома українська археологія». 80-річчя відсвяткував Інститут чорної металургії. До цієї знаменної дати бібліотекою підготовлено дві тематичні виставки, на яких було представлено 356 документів.

У звітному році Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології й вітчизняна наукова спільнота відзначили 120-ліття від дня народження засновника установи академіка Р. С. Кавецького. На честь видатного онколога були організовані книжкова та фото виставки, матеріали було також розміщено на сайті Інституту.

Вагоме місце в організації довідково-бібліографічної роботи бібліотек наукових установ НАН України посідає підготовка різних видів бібліографічних ресурсів. Ці матеріали відображають

I. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК НАУКОВИХ УСТАНОВ НАН УКРАЇНИ

ВСТУП

Двадцять п'ятий випуск інформаційно-аналітичного огляду продовжує серію видань «Робота бібліотек наукових установ НАН України у .... році», інформує про діяльність 95 академічних бібліотек за матеріалами звітів, поданих до Інформаційно-бібліотечної ради НАН України у 2019 році.

Матеріал у виданні згруповано за шістьма розділами. У першому розділі «Інформаційно-аналітичний огляд діяльності бібліотек наукових установ НАН України» аналізується діяльність бібліотек за підрозділами: формування бібліотечно-інформаційних ресурсів; збереження фондів; бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування; матеріально-технічна база та кадрове забезпечення. Також, представлено коротку інформацію про бібліографічну діяльність бібліотек наукових установ НАН України у 2014–2019 рр. та подано перелік їхньої бібліографічної продукції. Цей розділ доповнюють додатки 1–3, таблиці основних цифрових показників роботи бібліотек як всієї мережі у цілому, так і в розрізі діяльності кожної окремої бібліотеки.

Розділ другий «Інструктивно-методичні матеріали» вміщує перелік основних діючих документів та інструктивно-методичних матеріалів, що регламентують діяльність бібліотеки наукової установи. Цими матеріалами бібліотеки можуть користуватись у процесі підготовки власних документів.

У третьому розділі «Законодавчі та нормативно-інструктивні документи» подано повні тексти документів, які були затверджені впродовж 2019–2020 рр. і є обов'язковими у роботі бібліотек.

Важливим для практичної діяльності бібліотекарів буде розділ четвертий «Методичні, бібліографічні та інші видання, підготовлені бібліотеками у 2019–2020 рр.», який інформує про видання на допомогу роботі бібліотеки, підготовлені НБУВ та бібліотеками – методичними центрами інших систем і відомств. Розділ доповнено рубрикою «Важливо», яка подає розширені відомості, про нові видання, що можуть бути корисними у практичній діяльності бібліотек.

Основні відомості про бібліотеки з адресними даними подаються

у додатку 4. Додатки 5–6 можуть бути використані як довідковий апарат для пошуку необхідної інформації про кожну з 95 бібліотек наукових установ НАН України.

Матеріали збірника адресовані працівникам академічних бібліотек, стануть у нагоді й бібліотекарям інших систем і відомств, студентам та дослідникам, які вивчають діяльність бібліотек наукових установ НАН України.

1. Формування бібліотечно-інформаційних ресурсів

Фонди бібліотек наукових установ НАН України станом на **01.01.2020 р.** нараховували 8,259 тис. прим., у т. ч. іноземних видань – 2,467 тис. прим. Обмінні фонди становили 3 % від загальної кількості фонду й склали 274,0 тис. прим.

У 2019 р. до фондів бібліотек наукових установ надійшло 28,0 тис. прим. (у 2018 – 30,3 тис. прим.) Понад 1 тис. прим. отримали три бібліотеки інститутів: фізики – 1527 прим., держави і права – 1134 прим., літератури – 1011 прим. Поповнилися фонди бібліотек більше як на 500 прим. в інститутах: історії України – 799 прим., мистецтвознавства, фольклористики та етнології – 782 прим., мовознавства – 674 прим., археології – 655 прим. та фізико-хімічному – 519 прим. Найменше – до 100 прим. – отримали 14 бібліотек, до 50 прим. – 6 книгозбірень мережі.

У звітному році сукупна кількість отриманих іноземних видань становила 3,0 тис. (у 2018 р. – 3,9 тис. прим.). Найбільше зарубіжної літератури надійшло до фондів бібліотек інститутів: археології – 205 прим., ФТІНТ – 184 прим., математики – 159 примірників. Не отримали жодного зарубіжного видання 22 бібліотеки.

З фондів бібліотек у 2019 р. було вилучено 42,4 тис. (у 2018 р. – 16,9 тис.) документів. Провели списання застарілої, маловикористовуваної, зайводублетної та втраченої читачами літератури 32 бібліотеки. Найбільше видань, в основному це періодичні видання, списали бібліотеки інститутів: економіки та прогнозування – 10,4 тис. прим., надтвердих матеріалів – 9,2 тис. прим. та фізичної хімії – 8,7 тис. прим.

За джерелами надходжень найбільшу частку становили дари – 10,7 тис. (38 %), передплата – 8,7 тис. (28 %), книгообмін – 3,6 тис. (13 %), найменшу купівля – 0,5 тис. (1 %), інші джерела – 4,3 тис. прим. (11 %). Бібліотека ГАО повідомила, що надходження у 2019 р. становили: 53 % дари, 28 % книгообмін і 19 % передплата.

Традиційно Керамологічна бібліотека організувала та проводила презентації книжок (відбулося шість заходів).

Певний обсяг робіт у бібліотеках у звітному році був пов'язаний з бібліографічним редагуванням списків використаних джерел до наукових статей, збірників, монографій, дисертацій, індексуванням наукових матеріалів за УДК. За 2019 р. співробітниками бібліотек було визначено 10 384 індексів УДК, така приблизна цифра тримається продовж останніх двох років. Адже зміни у вимогах до оформлення наукових праць призвели до збільшення обсягів робіт з індексування.

Традиційною була співпраця бібліотек наукових установ НАН України Харківського наукового центру НАН України з ХДНБ ім. В. Г. Короленко у рамках проекту «Зведений каталог іноземних наукових журналів, що надійшли до бібліотек в м. Харкові». Бібліотеки наукових установ НАН України, розташовані у м. Дніпро, продовжували надавати відомості про нові надходження до регіонального зведеного каталогу ЦДНТБ ГМК України.

У 2019 р. працівники бібліотек організували 769 виставок нових надходжень, на яких було представлено 16 442 видання. У зв'язку зі зменшенням надходжень до переважної більшості книгозбірень ці виставки залишаються постійно діючими та майже на 15 % зменшилася як їхня кількість, так і кількість представлених на них видань.

Бібліотеки наукових установ НАН України мають багаторічний досвід організації спільних виставок з науково-культурними установами. До прикладу, бібліотека Інституту літератури надала зі своїх фондів 11 видань Музею книги і друкарства України для проведення виставки «Звитяжець української медієвістики» (до 100-річчя від дня народження літературознавця, історика, перекладача Леоніда Махновця).

У рамках проведення міжнародних наукових конференцій, семінарів, круглих столів, нарад академічні бібліотеки організували 404 книжкових виставок за профілем діяльності установ, праць співробітників, до ювілейних дат НАН України, інститутів і вчених. Усього на тематичних виставках було представлено 15 653 видання. Мета цих заходів залишається незмінною – популяризація діяльності Національної Академії, установ та видатних науковців, висвітлення їхніх здобутків і ролі у розвитку української та світової науки. Лідером з виставкової роботи залишається Керамологічна

Упорядкування карткових каталогів і картотек залишається суттєвою складовою довідково-бібліографічної діяльності книгозбірень. У звітному році бібліотекою Інституту електронної фізики започатковано картотеки наукових праць співробітників (опрацьовано та вліто картки за 1992–2012 рр.) та «Відгуки про науковців та наукові досягнення Інституту електронної фізики НАН України у засобах масової інформації»; бібліотекою Інституту держави і права створено картотеку «Опорні конспекти лекцій для аспірантів», також було законсервовано систематичний каталог, що вівся за ББК і започатковано новий – за УДК.

У листопаді 2019 р. в Інституті зоології на Вченій раді було прийнято рішення, яке було затверджено директором установи, про припинення ведення та консервацію традиційного карткового каталогу та перехід до електронного.

Підготовка усних, письмових, віртуальних тематичних довідок, система індивідуального та групового інформування посідає важливе місце в організації обслуговування користувачів бібліотек наукових установ НАН України. Так у 2019 р. на запити користувачів підготовлено 1988 тематичних письмових довідок, групове інформування здійснювалося для 807 абонентів, яким розіслано 1837 повідомлень, індивідуально інформувалося 1407 користувачів, для яких упродовж року було підготовлено 7895 повідомлень.

Працівники бібліотеки Інституту історії України надавали усні бібліографічні довідки та здійснювали підбір документів для телевізійних програм на телеканалах «УТР», «5 канал», «ТРК Україна», «112 канал», «ICTV», «ZIK», «Київ», українському радіо. У звіті бібліотеки Фізико-хімічного інституту зазначено, що ефективному використанню передплачених видань сприяє індивідуальне інформування, зокрема абонентами цієї послуги є всі зав. відділами установи та провідні науковці (було видано 3638 прим. журналів та відкопійована 121 стаття, що становило 19 % від загальної книговидачі).

«День інформації» – важливий захід, який бібліотеки наукових установ упродовж року провели 101 раз. Традиційно книгозбірня Інституту фізіології спільно з Національною науковою медичною бібліотекою України провели спільні перегляди нових надходжень профільної літератури. ЦДНТБ ГМК України провела на базі бібліотек інститутів чорної металургії та геотехнічної механіки відкритий перегляд нових надходжень науково-технічних видань.

Найбільші за обсягом дарунки у звітному році отримали бібліотеки інститутів: гідробіології – 647 прим., мовознавства – 606 прим., мистецтвознавства, фольклористики та етнології – 498 прим., теоретичної фізики – 358 прим., літератури – 336 прим. Бібліотека Фізико-технічного інституту низьких температур отримала 9 назв (116 прим.) періодичних видань з США, Японії, Малайзії та Швейцарії.

Продовжувалася передача бібліотекам наукових установ власних видань від учених, відомих діячів науки та культури. Фонд бібліотеки Інституту демографії та соціальних досліджень поповнився 444 документами з особистої бібліотеки видатного українського вченого-демографа М. В. Птухи. Бібліотека Інституту колоїдної хімії та хімії води отримала в дар особисту бібліотеку співробітника установи, члена-кореспондента НАН України Ю. І. Тарасевича. Найбільшими надходженнями до бібліотеки Інституту теоретичної фізики у звітному році був дар з приватної колекції кандидата фіз.-мат. наук А. М. Павлука, загалом 211 книг. 69 прим. видань зі слов'янознавства були відібрані співробітниками бібліотеки Інституту мовознавства з особистої бібліотеки професорки Ю. В. Франчук. Під час міжнародної наукової конференції «Микола Лукаш: спадщина, рецепція, пам'ять» посольство Франції в Україні передало бібліотеці Інституту мовознавства 35 творів французьких авторів в українських перекладах. До бібліотечного фонду Інституту сходознавства науковцями установи було передано в дар 94 прим. книг, з яких 39 іноземних.

Бібліотеки й надалі беруть активну участь у розповсюдженні видань, які надходять до обмінних фондів, а завдяки книгообміну мають можливість отримати найнеобхіднішу вітчизняну та зарубіжну літературу. Так, у 2019 р. за книгообміном бібліотеки наукових установ отримали 3,6 тис. прим. видань, що на 0,6 тис. прим. більше ніж у 2018 р. Найбільшу кількість літератури за цим джерелом отримали бібліотеки інститутів: математики – 256 прим., проблем міцності – 251 прим., електрозварювання – 219 прим., прикладних проблем математики і механіки – 211 прим., мистецтвознавства, фольклористики та етнології – 198 прим. Однак, 35 бібліотек не використовували книгообмін та не отримали жодного видання.

Бібліотека Інституту радіофізики і електроніки веде книгообмін з 18 організаціями, у т. ч. із двома закордонними, бібліотека Інституту проблем міцності обмінюється з 11 вітчизняними організаціями та отримує періодичні видання від партнерів з

Польщі, Словаччини, Японії, США, Хорватії, Росії. Бібліотека Інституту електрозварювання отримала видання з Німеччини, Польщі, Швеції, Італії, Японії та Росії.

Продовжували надходити до фондів бібліотек автореферати дисертацій, дисертації, препринти, наукові звіти, документи для службового користування. Такими видами документів поповнилися фонди бібліотек інститутів: радіофізики та електроніки – 112 прим. авторефератів, дисертацій, препринтів та наукових звітів; регіональних досліджень – 97 авторефератів, 4 дисертації та 16 статистичних матеріалів; біохімії – 113 авторефератів та 12 дисертацій; літератури – 47 авторефератів та 4 дисертації, НТК «Інститут монокристалів» – 34 автореферати і 13 дисертацій.

Більшість бібліотек наукових установ у звітному році отримували книжкові видання за державними цільовими програмами – проектами «Українська книга» та «Наукова книга». Бібліотека НТК «Інститут монокристалів» отримала від видавництва «Наукова думка» та «Академперіодика» – 21 прим., бібліотека Інституту радіофізики і електроніки – 17 прим. та 33 прим. від НБУВ.

Передплата є другим джерелом за кількістю надходжень документів до фондів академічних бібліотек. Лідерами з передплати у 2019 р. стали бібліотеки інститутів: кібернетики – 32 назви, зокрема, 14 назв вітчизняних журналів та 7 зарубіжних, 11 назв газет України; фізико-хімічний – 20 назв українських періодичних видань та 10 назв з пострадянських країн. Бібліотека Інституту всесвітньої історії здійснила передплату періодичних видань на суму 61 тис. 320 грн. Профспілковий комітет Інституту фізіології рослин і генетики передплатив на 2020 р. періодичні видання на суму 1754 грн. Два популярні журнали на суму 1187 грн. передплатив бібліотеці профком ГАО. Проте, більшість установ у 2019 р. не мали можливості передплатити зарубіжні періодичні видання, обмежившись лише найнеобхіднішими вітчизняними.

Бібліотека Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень повідомила, що у звітному році частково покращилось комплектування фонду, зокрема, було придбано три книжки, збільшено передплату періодичних видань на три назви та здійснено передплату інформаційних матеріалів УкрІНТЕІ на електронних носіях.

За браком коштів не передплатили періодичні видання 13 бібліотек мережі. Бібліотека геохімії, мінералогії та рудоутворення

829 абонентів, із них іногородніх – 154. Упродовж року з фондів бібліотек по МБА було видано 5 211 док. (у т. ч. 1 118 іноземних). Кількість отриманих видань становить 2 292 док.

Бібліотека Інституту зоології звітує про продовження плідної співпраці зі зарубіжними партнерами у рамках корпорації IAMSLIC, з бібліотекою Берлінського музею природи та ентузіастом-науковцем з Нідерландів Piterom Linom. Бібліотека ГАО бере участь в інформаційному обміні у рамках світової мережі астрономічних бібліотек AstroLib.

У 2019 р. бібліотеками наукових установ НАН України було виготовлено 35 074 копій, що на 12 % менше ніж у 2018 р. Загалом цей показник за останні чотири роки знизився на понад 70 %. Причини, що призвели до такого стану, залишаються – застаріла техніка, яка постійно виходить з ладу і потребує оновлення, а не перманентної модернізації, брак видаткових матеріалів, відсутність кваліфікованих кадрів. Проте, у бібліотеці Інституту фізики за звітний період було виготовлено 5685 копій, бібліотека Головної астрономічної обсерваторії звітує про підвищення попиту саме на цю послугу (загалом, за рік на базі бібліотеки було виготовлено 3851 копія), користувачі набагато активніше стали звертатися з питань отримання копій документів у бібліотеки інститутів економіки та прогнозування й металофізики, у яких було зроблено близько 3000 стор. та надано користувачам у вигляді відсканованих копій. Сприяло цій роботі розміщення ЕК у відкритій мережі Інтернет, наявність технічного обладнання та кваліфікованих кадрів.

Бібліотекар Інституту народознавства брала участь в опрацюванні матеріалів для перевидання монографій, присвячених культурі Бойківщини, Лемківщини та Гуцульщини, а саме відсканувала 3500 ілюстрацій та роздрукувала 2500 фотодокументів.

У бібліотеках наукових установ НАН України традиційно формуються алфавітні й систематичні каталоги. У 2019 р. до алфавітних каталогів було влито 20 807 карток, що на 5 % менше від показників 2018 р., до систематичних – 20 350 карток, що на 5 % більше від попереднього року. До 645 картотек, що наповнюються у бібліотеках, було влито 36 092 картки. Неналежне ведення каталогів і тематичних картотек в академічних бібліотеках, як і у попередні роки, пояснюється зниженням рівня професіоналізації працівників бібліотек наукових установ НАН України.

наукові співробітники та спеціалісти установ – 15 138 осіб або 80 % від загальної кількості (порівнюючи з попереднім роком ця основна категорія користувачів зменшилася майже на 800 осіб). Аспіранти становлять 1 055 осіб або 7 % (зберігається стійка тенденція скорочення цієї категорії користувачів, за рік відбулося зменшення на понад 100 осіб). Категорія «інші» становила 2 107 користувачів або 13 % від загальної кількості. Найбільше аспірантів-читачів у бібліотеках Інституту держави і права – 112 осіб та Інституту органічної хімії – 70 аспірантів. В Інституті гідробіології – 24 молодих науковців, інститутах проблем моделювання в енергетиці і фізіології по 35, інститутах мовознавства і української мови ця категорія разом склала 41 особу, стільки ж і в Інституті проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, Інституті фізики напівпровідників 39 аспірантів. Бібліотеки інститутів вугільних енерготехнологій, гідромеханіки, енциклопедичних досліджень, проблем природокористування та екології, чорної металургії, Національного науково-природознавчого музею, Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем звітують про відсутність користувачів-аспірантів, а 12 бібліотек подали відомості про 1–2 користувачів-аспірантів, зокрема, Державний природознавчий музей, інститути біохімії, відновлювальної енергетики, географії, геології і геохімії горючих копалин, геофізики, імпульсних процесів і технологій, сорбції та проблем ендоекології, хімії високомолекулярних сполук, хімії поверхні та інші.

Найбільша кількість читачів користувалася фондами бібліотек інститутів проблем матеріалознавства – 673 (для порівняння у попередньому році налічувалося 750 користувачів), електрозварювання – 592 (у 2017 р. бібліотека мала 934 користувача). Загалом, на 01.01.2020 р. маємо такий розподіл: 18 книгозбірень обслуговували понад 300 користувачів, 17 мали понад 200 читачів, 36 обслуговували понад сто, а 22 – менше 100.

У бібліотеках наукових установ НАН України МБА та ЕДД залишається мало затребуваною формою інформаційного забезпечення. Маємо констатувати той факт, що у переважній більшості академічних книгозбірень послуга ЕДД так і не набула поширення, а через скорочення бібліотечного персоналу МБА перестало функціонувати у 26 бібліотеках, в 10 обслуговується 1–2 абоненти. Загалом, у 2019 р. цією послугою скористалося

повідомила, що на 2020 р. передплатили лише один журнал, а бібліотека економіки та прогнозування тільки одну газету.

Низка бібліотек наукових установ передплачує різні серії українського реферативного журналу «Джерело», який видає Інститут проблем реєстрації інформації. РЖ Російської академії наук серії «История» та «Востоковедение» отримує бібліотека Інституту всесвітньої історії. РЖ «Сварка» на CD продовжує передплачувати бібліотека Інституту електрозварювання.

На виконання розпоряджень і постанов Президії НАН України наукові установи передавали до НБУВ свої видання для міжнародного книгообміну. Так, від редакцій наукових установ у 2019 р. було отримано 3986 прим. журналів (97 назв, 957 комплектів), за міжнародним книгообміном до бібліотек було передано 1464 прим. іноземних документів, у т. ч. 1091 прим. періодичних видань. У рамках методичної та координаційної роботи академічним бібліотекам було передано 568 прим. науково-методичних видань НБУВ.

З обмінного фонду НБУВ до книгозбірень наукових установ передано 244 прим. для поповнення фондів вітчизняною літературою універсального змісту. Від наукових установ для потреб вітчизняного і міжнародного книгообміну було отримано 1170 прим. наукових збірників та монографічних видань.

Крім книгообміну з НБУВ, бібліотеки самостійно намагаються обмінюватися своїми виданнями як з вітчизняними установами, так і зарубіжними. Бібліотека Інституту геології і геохімії горючих копалин продовжувала отримувати п'ять назв журналів з Польщі та один зі Словаччини. Бібліотека Інституту технічної теплофізики по обміну з Інститутом теплофізики Сибірського відділення РАН отримує журнал «Теплофизика и аэромеханика», з АН Білорусі «Инженерно-технический журнал». Книгозбірня Інституту регіональних досліджень безкоштовно розсилала видання установи до 9 інститутів Відділення економіки НАН України, загалом було відправлено 398 бандеролей.

Важливим джерелом науково-інформаційного забезпечення наукових установ НАН України була корпоративна система онлайн-доступу до передплачених ресурсів провідних світових постачальників наукової інформації. Згідно з Розпорядженням Президії НАН України № 180 від 19.03.2019 р. було здійснено передплату доступу до електронних баз даних зарубіжних наукових періодичних видань цільовим призначенням для 35 наукових

установ. НБУВ надавала доступ користувачам до електронних продуктів ACADEMIC SEARCH COMPLETE на платформі EBSCO (01.05.2019 – 31.12.2019); до Scopus та Web of Science (01.06.2019 – 31.05.2020); до Поточного електронного архіву наукових публікацій American Physical Society (01.05.2019 – 31.12.2019) та архіву української періодики LIBRARIA (з 28.03.2019).

Кількість документів, придбаних за кошти установ у 2019 р., становила 549 прим. або 1 % від загальної кількості надходжень. За повідомленням бібліотеки Інституту всесвітньої історії за звітний період було закуплено 99 монографій на суму 50 094 грн. Бібліотеці Інституту політичних і етнонаціональних досліджень адміністрація виділила 30 тис. грн. на придбання 256 прим. видань. Бібліотека Фізико-хімічного інституту придбала 55 прим. книг на суму 17 746 грн.

У 2019 р. до бібліотек наукових установ надійшло 129 документів на електронних носіях, отримали їх лише 7 бібліотек. Найбільше бібліотеки Інституту проблем ринку – 59 прим., ГАО – 43, Інституту електрозварювання – 12. П'ять журналів на електронних носіях отримала бібліотека Фізико-технічного інституту низьких температур.

Працівники бібліотек інститутів літератури, історії України, народознавства, мистецтвознавства, фольклористики та етнології, ГАО брали активну участь у скануванні української періодики, рідкісних і цінних видань. Зокрема, у бібліотеці Інституту народознавства зіскановано 3500 ілюстрацій та роздруковано 2500 фотодокументів. Бібліотекою Міжнародного наукового навчального центру інформаційних технологій та систем оцифровано 422 документи.

Продовжували поповнюватися обмінні фонди бібліотек. У 2019 р. надійшло 14,1 тис. прим., вибуло 12,5 тис. прим. Найбільше видань передано до обмінних фондів бібліотек інститутів історії України – 3,6 тис. прим., Національного ботанічного саду – 1,3 тис. прим., археології, мистецтвознавства, фольклористики та етнології та проблем міцності – понад 1 тис. примірників.

Видання установ бібліотеки розповсюджували серед бібліотек, вишів, організацій та установ відповідного профілю. Бібліотека Інституту історії України, згідно розпорядження Президії НАН України, передала до архівів, бібліотек, музеїв, вищих навчальних закладів на території України 2452 прим. видань установи,

18 315 осіб (порівнюючи з 2018 р. відбулося скорочення на 1201 особу або майже на 7 %), з інших установ нараховувалося 3081 особа, а це на 149 осіб менше ніж попереднього року; відвідування зменшилося на 18 072 або на майже 10 % і становить 153 801; обсяг книговидачі – 467 377 прим., що менше від попереднього року на 38 373 прим. або на 8 %. Лише бібліотека Інституту держави і права звітує про збільшення книговидачі, оскільки співробітники займалися підготовкою видань до ювілею установи – 70 років від часу заснування. Бібліотека Інституту клітинної біології та генетичної інженерії декілька років поспіль звітує про стабільне зниження показників фізичного відвідування бібліотеки читачами, але стабільно зростає відвідування сторінки бібліотеки на сайті установи. Бібліотека Головної астрономічної обсерваторії звітує про значне зростання користувацьких сесій (упродовж звітнього року зафіксовано 11 990 звернень до ЕК, у 2018 р. таких було 9 100).

Аналіз стану бібліотечно-інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування за звітами бібліотек наукових установ НАН України у 2019 р. засвідчив збереження тенденції до зниження показників у цій ділянці роботи. Зменшення мережі бібліотек (дві бібліотеки не надали звіт про діяльність), повна відсутність або обмеженість купівлі нової літератури й передплати профільних журналів, у тому числі іноземних; за браком фінансування в установах відбулося чергове скорочення працівників бібліотек (у двох третинах книгозбірень залишився один бібліотекар пенсійного віку); продовжувалося скорочення штатів наукових співробітників установ та аспірантів; у низці установ та відповідно і у бібліотеках зберігалася тенденція режиму скороченого робочого тижня; за браком коштів відбулося припинення багатьох зовнішніх науково-інформаційних зв'язків. Усі ці фактори призвели до зниження основних кількісних показників – користувачі, відвідування та книговидачі. Не сприяє підвищенню показників і відсутність інформації про фонди бібліотек у відкритому доступі мережі Інтернет та можливості отримання документів шляхом ЕДД.

Бібліотека Інституту археології звітує про зростання кількості відвідувачів (переважно співробітників установи), які потребують консультаційної допомоги у створенні профілю вченого у Google Scholar, Researcher ID, ORCID, пошуком та коригуванням авторського профілю у Scopus.

Найчисельнішими категоріями користувачів залишаються

3. Бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування

У 2019 р. бібліотечно-інформаційна система НАН України традиційно зосереджувалася на інформаційному забезпеченні наукових досліджень установ. У процесах бібліотечно-інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування електронні канали є невід'ємною складовою. Бібліотеки наукових установ НАН України намагаються розвивати бібліотечно-інформаційне обслуговування у руслі об'єднання традиційних і електронних ресурсів. На сайтах установ бібліотечні сторінки наповнені бібліографічною та довідковою інформацією, представлені елементи електронних бібліотек, функціонують віртуальні виставки, створені тематичні колекції та бази даних, добірки оцифрованих видань тощо. Необхідність в інформації, що представлена в електронній формі, зростає з року в рік.

Головними напрямками діяльності бібліотек наукових установ НАН України у звітному році залишалися організація та збереження бібліотечних ресурсів за тематикою установ, наповнення традиційних і електронних каталогів, формування повнотекстових тематичних баз даних, підбір матеріалів за запитами науковців, інформування про нові надходження й доступ до світових БД наукових інформаційних ресурсів, допомога у пошуку, популяризація науково-дослідної діяльності установ шляхом підготовки бібліографічних покажчиків різних типів і видів та створення віртуальних виставок за тематикою досліджень тощо. Дедалі більше бібліотек наукових установ НАН України тісно співпрацюють з інформаційними та науковими підрозділами своїх установ, взаємодіють між собою, провідними вітчизняними бібліотеками, зарубіжними науковими установами і профільними асоціаціями, вищими навчальними закладами, Малою академією наук тощо.

Відзначаючи сучасну тенденцію до нарощування інформаційного потенціалу шляхом доступу до світових БД, активізації у формуванні власних документних ресурсів, розширення можливостей МБА за рахунок упровадження ЕДД, слід зазначити, що у певній кількості бібліотек читачі обмежені лише фондом однієї бібліотеки. Отже, посилюється розрив у якості інформаційного забезпечення читачів-науковців між бібліотеками наукових установ НАН України.

У 2019 р. загальна кількість користувачів мережі налічувала

Національний ботанічний сад – 1470 прим., Інститут політичних і етнонаціональних досліджень – 656 прим., Інститут літератури – 357 прим. З обмінного фонду бібліотеки НІАЗ «Ольвія» було розповсюджено брошуру «Ольвія. Музей просто неба» у кількості 623 прим. Бібліотека Інституту радіофізики і електроніки розіслала 72 прим. журналу «Радіофізика та електроніка» 18 партнерам. Проте, через брак коштів, низка бібліотек розповсюдження видань здійснювала лише в межах свого міста.

Допомогу бібліотекам з питань формування фондів надавали керівники установ, члени Інформаційно-бібліотечних рад та профспілкові комітети. Питання комплектування бібліотечних фондів, зокрема, передплату періодичних видань і забезпечення доступу до зарубіжних БД, розглядалися на засіданнях Інформаційно-бібліотечних рад інститутів біохімії, геотехнічної механіки, електрозварювання, фізіології. У Національному ботанічному саду було проведено чотири засідання Інформаційно-бібліотечної ради, зокрема, про передплату періодичних видань, використання доступу до зарубіжних БД, інформаційний портал «Наука України: доступ до знань» (проект НБУВ), актуальність і профільність дарів та доцільність їх уведення до основного фонду. У Фізико-механічному інституті було проведено засідання Інформаційно-бібліотечної ради за результатами перевірки іноземних журналів та надано дозвіл на списання 885 періодичних видань.

Традиційною стала й участь академічних бібліотек у благодійних акціях. Зокрема, бібліотекою Інституту електронної фізики було організовано збір літератури серед співробітників і 2 липня 2019 р. відправлено на прохання дитячої бібліотеки м. Лисичанська 68 прим. книг-дарів. Бібліотека Інституту електродинаміки зібрала 324 книги для підтримки фондів сільських бібліотек.

Звіти про роботу бібліотек засвідчили, що показник надходження видань у 2019 р., продовжував знижуватися, а формування електронних ресурсів відбувалося епізодично. Комплектування фондів бібліотек наукових установ потребує належного фінансування, а створення цифрових ресурсів вимагає сучасного обладнання та професійного супроводу.

2. Збереження фондів

У 2019 р. бібліотеки наукових установ НАН України здійснювали комплекс заходів пов'язаних зі зберіганням фондів, зокрема, організацію своєчасного обліку документів та найраціональнішого їх розміщення, створення відповідних санітарно-гігієнічних умов, оптимального фізико-хімічного і біологічного режимів збереження у приміщеннях, забезпечення їх спеціальним устаткуванням, протипожежними засобами тощо. Бібліотеки впродовж звітного року проводили перевірку фондів, вилучали застарілу, ветху та зношену літературу, організовували переміщення окремих розділів та видів документів, проводили роботу з боржниками, власними силами здійснювали дрібний ремонт видань.

У 2019 р. з фондів бібліотек наукових установ було вилучено 42,4 тис. (у 2018 р. – 16,9 тис.) документів. Провели списання застарілої, зайводублетної, маловикористовуваної та втраченої читачами літератури 32 бібліотеки. Понад одну тисячу видань списало вісім бібліотек. Найбільше літератури, в основному це періодичні видання, списали бібліотеки інститутів: економіки та прогнозування – 10,4 тис. прим., надтвердих матеріалів – 9,2 тис. прим. та фізичної хімії – 8,7 тис. примірників. Так, у бібліотеці Інституту економіки та прогнозування було списано 10 422 прим., з яких 9 472 прим. – іноземна періодика, яку після узгодження з НБУВ було передано на депозитарне зберігання у кількості 251 прим.

Передали до НБУВ списки на вилучення документів зі своїх фондів вісім бібліотек, зокрема, бібліотеки інститутів: теоретичної фізики (1146 прим. реферативних журналів ВІНІТІ, які втратили актуальність), фізико-технічний низьких температур – 832 прим., філософії – 607 прим., економіки та прогнозування – 251 прим., надтвердих матеріалів – 189 прим., ядерних досліджень – 142 прим., Національний ботанічний сад – 49 прим. описів видань.

Серед заходів, що забезпечують збереження книжкових фондів, традиційно особливе місце займає перевірка. Перевірка фондів проводиться з метою забезпечення достовірності даних зафіксованих у книгах обліку із фактичною наявністю документів. Під час перевірки виявляються морально застарілі, непрофільні, фізично зношені та зайводублетні видання. Перевірка фонду також дає можливість виявити заставлені та загублені видання. Низка

стану приміщень бібліотек та про наявність вогнегасників та засобів тушіння пожеж.

Нажаль, у звітному році не обійшлося і без аварійних ситуацій, пов'язаних із залиттям та пошкодженням фондів і приміщень бібліотек. Найтрагічнішою подією року була пожежа у будинку Інституту морської біології, внаслідок якої згорів увесь фонд бібліотеки та її обладнання. Бібліотека Інституту прикладної фізики змушена була списати 2633 прим. журналів у зв'язку з їх пошкодженням через прорив труб у системі опалення. В бібліотеці Інституту фізики при підключенні опалення відбувся прорив труб, внаслідок чого було затоплено стелю у книгосховищі. Основні фонди бібліотеки не постраждали, а ушкоджену частину фонду було замінено літературою з резервного фонду. У бібліотеці Інституту фізіології рослин і генетики після протікання даху в читальній залі проведено ремонт, зокрема пофарбовано стелю та стіни. Після аварії у бібліотеці Інституту механіки (часткове залиття книгосховища та приміщення абонементу) ремонт не було зроблено, у результаті в читальній залі бібліотеки відчувається сирість та є небезпека подальшого ушкодження фондів.

Певну допомогу у забезпеченні належних умов збереження фондів та у зв'язку з аваріями, що, на жаль відбулися у 2019 р., надавали фахівці НБУВ. Зокрема, працівники Центру консервації і реставрації документів відвідали п'ять бібліотек м. Києва, зокрема, інститутів ботаніки, газу, загальної та неорганічної хімії, металофізики, проблем моделювання в енергетиці та надали практичні рекомендації бібліотекарям щодо подальшої роботи з фондами. За результатами перевірки кожна наукова установа отримала «Акт результатів обстеження приміщень та фондів бібліотеки», а цифрові показники цих обстежень занесено до бази даних «Моніторинг фізичного стану книгосховищ мережі бібліотек НАН України», що наповнюється у НБУВ.

Слід наголосити, що забезпечення збереження бібліотечних фондів – це безперервний процес, який починається з моменту надходження документа до бібліотеки і триває під час усього періоду його зберігання та використання. Створення належних умов зберігання фондів – це дотримання всіх вимог, відповідальність за які несуть як працівники бібліотек, так і адміністрації установ.

практика відмови від централізованого опалення або ж підтримання досить низької температури у приміщеннях установ, у т. ч. й бібліотечних. Зокрема, шість наукових установ упродовж декількох років відмовляються від опалення, а більша половина інститутів підтримує взимку лише мінімальну температуру.

При довготривалому зберіганні та використанні документи бібліотечного фонду зазнають фізико-хімічних змін, тобто підлягають природному старінню та фізичним ушкодженням. Псується паперові видання під час виставок на відкритих стелажах та вітринах через потрапляння сонячних променів. Ушкодження документів, зокрема, особливо цінних можна уникнути, організовуючи електронні виставки. Нажаль, кількість бібліотек, які їх організують ще достатньо мала, хоча й повільно збільшується. Всього у 2019 р. було організовано 32 (у 2018 р. – 29) електронні виставки.

Інформаційні технології та сучасні засоби комунікації зробили свій внесок і щодо збереження фондів. Створення цифрових копій рідкісних та цінних видань, документів підвищеного попиту в одному примірнику є оптимальною стратегією забезпечення збереженості фондів. Це стосується, насамперед, документів з історії установи, цінних та рідкісних документів, що мають ознаки інтенсивного старіння матеріальної основи. Оцифрували профільні журнали 20–30 рр. ХХ ст. дев'ять бібліотек наукових установ. Зокрема, бібліотеки Головної астрономічної обсерваторії, інститутів літератури, мистецтвознавства, фольклористики та етнології – періодичні видання минулих років, народознавства – поштівки НТШ, українознавства – фото відомих фотографів.

У звітах багатьох бібліотек поінформовано про заходи, пов'язані з ремонтом книг. Бібліотека Інституту органічної хімії повідомила, що в установі працює палітурна майстерня, яка постійно обслуговує бібліотеку. Поліграфічна база Інституту математики допомагає бібліотеці у реставрації видань, а також надає послуги користувачам бібліотеки з ксерокопіювання видань. Однак, низка бібліотек здійснює ремонт видань власноруч. Співробітники бібліотеки Інституту радіофізики і електроніки відремонтували 693 прим. документів, у т. ч. власними силами – 562 прим., у палітурній майстерні – 131 прим. Бібліотекарями Інституту фізіології рослин і генетики відремонтовано 130 прим. документів, також здійснено переміщення та упорядкування фонду.

Необхідною умовою забезпечення збереження книжкових фондів є дотримання правил пожежної безпеки. Окремі бібліотеки повідомили про проведення регулярних перевірок протипожежного

бібліотек з метою визначення подальшого використання виявлених морально застарілих та непрофільних видань, подавала відомості про них на розгляд ІБР.

У 2019 р. повідомили про завершення повної перевірки фондів бібліотеки інститутів: геохімії мінералогії та рудоутворення, гідромеханіки, проблем матеріалознавства, прикладної фізики, фізики, мікробіології і вірусології, чорної металургії, НАІЗ «Ольвія».

Планова поетапна перевірка охопленням 20% фонду проводилася у бібліотеках інститутів: металофізики, гідромеханіки, імпульсних процесів і технологій, кібернетики, народознавства, проблем матеріалознавства, історії України, теоретичної фізики, надтвердих матеріалів, фізико-механічному, чорної металургії, Одеського археологічного музею. Бібліотека Інституту теоретичної фізики у вересні-листопаді 2019 р. перевірила на наявність понад 34 000 періодичних та продовжуваних видань, що становить 23 % від загального фонду. Результати перевірки були оформлені відповідним актом та проведено комплекс робіт із відновлення втрачених видань.

Протягом звітного року бібліотеки проводили перевірку окремих частин фонду:

- особову бібліотеку Е. М. Лавриненка – Інститут ботаніки;
- особові бібліотеки О. О. Богомольця і Р. Є. Кавецького – Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології;
- іноземні періодичні видання – Фізико-механічний інститут;
- періодичні видання – Фізико-технічний інститут низьких температур.

Бібліотеки інститутів мовознавства та сходознавства переглядали свої фонди та здійснювали відбір видань з колекції Агатангела Кримського у зв'язку з підготовкою до відзначення 150-річчя від дня народження видатного вченого.

Окремі бібліотеки не дотримуються вимог, встановлених законодавством України щодо щорічної перевірки 20 % фонду, що призводить до втрати видань та одночасного списання великої кількості документів.

Збереженню фондів та встановленню його балансової вартості сприяє також регулярна звірка бібліотечних та бухгалтерських документів. Більшість бібліотек інформує, що у зв'язку з невеликими надходженнями таку звірку вони проводять лише один/два рази на рік.

На 01.01.2020 р. обмінні фонди зберігаються у 52 бібліотеках.

Однак, продовж 2019 р. 17 бібліотек не проводили роботи з цим фондом, а лише накопичували. Низка бібліотек розміщує на бібліотечній сторінці сайту установи інформаційні бібліографічні списки з метою інформування про наявні в обмінному фонді видання.

Важливою умовою покращення якісного складу фонду є постійне його впорядкування, яке передбачає переміщення окремих частин та виявлення непрофільної, маловикористовуваної, ветхої, зайводублетної літератури. Запланований обсяг робіт з упорядкування фондів у 2019 р. було виконано більшістю бібліотек наукових установ. Так, наприклад, бібліотека Інституту металофізики внаслідок постійного вивчення фонду перемістила 21 полицю (маловикористовуваний розділ 681 «Обчислювальна техніка» був перенесений в інше приміщення), списала та зняла з обліку 156 прим. книжкових видань. Бібліотека Інституту геотехнічної механіки здійснила реконструкцію розташування стелажів у книгосховищі під час упорядкування фонду, було відібрано маловикористовувану літературу, підготовано «Правила охорони праці для бібліотечних працівників». Бібліотека Інституту вугільних енерготехнологій перемістила 10 стелажів; у бібліотеці Інституту геофізики здійснено переміщення журнального фонду, заново розставлено 60 тис. періодичних видань. Великий обсяг робіт по обезпиленню та переміщенню фонду (4800 м/п) здійснено у бібліотеці Інституту народознавства. Завершено у звітному році оформлення основного книгосховища (замінено 35 описів на стелажах) у бібліотеці Інституту теоретичної фізики.

Недостатність площ для розміщення бібліотечних фондів змушує бібліотекарів проводити їх постійний перегляд та переміщення. За браком площ змушені проводити щорічні пересувки окремих частин фондів бібліотеки інститутів археології, геофізики, народознавства, прикладних проблем математики і механіки, фізіології рослин та генетики, фізико-хімічного та ін.

Важливою ланкою у справі збереження бібліотечного фонду є робота бібліотеки з читацькою заборгованістю. У звітах багатьох бібліотек повідомлено про роботу з боржниками та про різні методи впливу на них. Зокрема, бібліотекарі інформували завідувачів відділами установ про боржників, співпрацювали з дирекцією та ІБР щодо повернення співробітниками літератури, здійснювали перереєстрацію в кінці/початку року, перед відпустками або

тривалими відрадженнями. Бібліотека Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення протягом усього звітнього періоду вела активну роботу з боржниками, в результаті до фондів повернулося 149 прим. документів. В інститутах експериментальної патології, онкології і радіобіології та металофізики боржники відсутні, тому що з читачами постійно проводиться профілактична робота: бесіди, нагадування для уникнення заборгованості тощо.

До важливих факторів, що впливають на збереження бібліотечних фондів, належить також додержання температурного режиму зберігання та захист фондів від шкідників. Упродовж звітнього періоду бібліотеки наукових установ НАН України проводили регулярний контроль і профілактичні роботи з забезпечення фізичного збереження документів, зокрема, дотримання нормативних температурно-вологісних та санітарно-гігієнічних режимів зберігання.

Однак, деякі бібліотеки мають можливість регулювати температуру та вологість повітря у бібліотечних приміщеннях. Це, зокрема, бібліотеки інститутів: археології, відновлюваної енергетики, економіки та прогнозування, експериментальної патології, онкології та радіобіології, зоології, історії України, молекулярної біології і генетики, проблем міцності, органічної хімії, фізики, хімії високомолекулярних сполук, фізико-технічного інституту низьких температур. Більшість фондосховищ бібліотек наукових установ залишається з нерегульованим кліматом.

Робота зі збереження бібліотечних фондів передбачає не лише створення необхідних умов, а й кропітку роботу кожного працівника бібліотеки, це, зокрема, захист фондосховищ від пилу – підтримання чистоти підлоги, стін, стелажів та видань. Для видалення пилу з документів більшість бібліотек використовує пилотяги, однак окремі бібліотеки повідомили про відсутність навіть таких необхідних побутових приладів.

Бібліотека Інституту радіофізики та електроніки інформує про проведення щоквартальної звірки облікової документації з бухгалтерією та проведення щомісячних санітарних днів. Бібліотека Інституту держави і права регулярно проводить санітарні дні; самостійно проводять прибирання приміщень бібліотекарі Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення.

Шкідливою для збереження фондів залишається негативна

ДРУГИЙ ПРОТОКОЛ
до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей
у разі збройного конфлікту 1954 роком.

Гаага, 26 березня 1999 року

{Про приєднання України до Другого протоколу див. Закон № 585-ІХ від 30.04.2020}

Дата вчинення:	26.03.1999
Дата приєднання Україною:	30.04.2020
Дата набрання чинності для України:	30.06.2020

Сторони цього Протоколу,

усвідомлюючи необхідність удосконалення захисту культурних цінностей у разі збройного конфлікту і створення системи посиленого захисту спеціально виділених категорій культурних цінностей;

підтверджуючи важливість положень Конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту, прийнятої в м. Гаага 14 травня 1954 року, та наголошуючи на необхідності доповнення цих положень заходами, спрямованими на подальше забезпечення їх виконання;

прагнучи надати Високим Договірним Сторонам Конвенції можливість активніше брати участь у захисті культурних цінностей у разі збройного конфлікту, передбачивши для цього належні процедури;

вважаючи, що норми, які регулюють захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту, повинні відображати розвиток міжнародного права;

підтверджуючи, що норми міжнародного звичаєвого права й далі регулюватимуть питання, які не охоплюються положеннями цього Протоколу, домовились про таке:

надходжень, у кінці року готує систематичний покажчик статей журналу, щорічно формує «Каталог видань Інституту історії України НАН України». Бібліотека Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України у журналі «Слово і час» щорічно готує інформацію «Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за ... рік», за останні шість років побачили світ бібліографії М. Г. Жулинського, Д. С. Наливайка, В. Г. Дончика, Т. Н. Денисової, Т. І. Гундорової.

Плідною є бібліографічна діяльність бібліотеки Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, яка бере активну участь у підготовці всіх видань установи: здійснює підбір інформації за темами досліджень, є укладачем та редактором бібліографічних списків до монографій тощо.

У бібліотеках наукових установ упродовж багатьох років готуються бібліографічні покажчики за певний період, зокрема, щорічники «Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України в ... році», «Фізико-хімічний інститут ім. О. В. Богатського НАН України : Публікації ... р.», «Публікації Інституту електродинаміки Національної академії наук України : бібліографічний покажчик за 2007–2016 рр.». Позитивом є те, що всі ці бібліографічні видання представлені на сайтах установ у відкритому доступі.

Сьогодні є нагальна потреба у відродженні бібліографічної діяльності бібліотек наукових установ Національної академії наук України задля поширення інформації про досягнення українських учених зокрема та вітчизняної науки загалом, як серед населення України, так і світу; розкриття бібліотечних фондів наукових установ, так і популяризації самих установ. Важливо, щоб удосконалення бібліографічного обслуговування відбувалося паралельно з упровадженням сервісних послуг, які б сприяли максимальній зручності у користуванні та, як наслідок, наближенню до користувача.

**ПЕРЕЛІК БІБЛОГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ БІБЛОТЕК
НАУКОВИХ УСТАНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
ЗА 2014–2019 РР.**

**Бібліотека Інституту проблем міцності
ім. Г. С. Писаренка НАН України**

1. Анатолій Павлович Зінковський : біобібліографія / НАН України, Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка. Київ, 2019. 78 с.
2. Трощенко Валерій Трофимович : биобиблиография / НАН України, Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренко Киев, 2014. 109 с.

**Бібліотека Радіоастрономічного інституту
НАН України**

1. Леонід Михайлович Литвиненко : бібліографічний покажчик / НАН України, Радіоастрономічний інститут НАН України ; уклад. Л. М. Захаренко ; відп. ред. А. П. Удовенко. Харків: РІ НАН України, 2018. 26 с.

**Бібліотека Інституту фізики конденсованих систем
НАН України**

1. Друковані праці співробітників Інституту фізики конденсованих систем НАН України. 2012–2015 роки : бібліографічний покажчик / відпов. ред. Мриглод І. М., Брик Т. М., Іванків О. Л., Мельник Р. С. ; упоряд.: Гацеляк Д. Є., Дудяк Н. М. Львів, 2016. 117 с. (Препр.).

**Бібліотека Інституту електрозварювання
ім. Є. О. Патона НАН України**

1. Сварка и родственные технологии : сигнальная информация /

**ЗАКОН УКРАЇНИ
про приєднання України до Другого протоколу
до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей
у разі збройного конфлікту 1954 року**

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися до Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року, вчиненого 26 березня 1999 року в м. Гаазі, який набирає чинності для України негайно після здачі на зберігання Генеральному директору ЮНЕСКО документа України про приєднання (додається).

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м.Київ
30 квітня 2020 року
№ 585-IX

Назва установи	Scopus		Web of Science	
	Адреса профілю	Індекс	Адреса профілю	Індекс
		Гірша		Гірша
Інститут				
Бібліотека наводить оновлені бібліометричні показники в інформаційно-аналітичній системі «Бібліометрика української науки».				

Довідкові матеріали:

1. Scopus. Краткое руководство.
<http://elsevier.com/locate/elsevier/scopus/quick-reference-guide>
2. Руководство пользователя <https://www.vsmu.by/downloads/nir/rukovodstvo-scopusl.pdf>
3. Scopus® Quick reference guide https://supportcontent.elsevier.com/RightNow%20Next%20Gen/Scopus/Files/Scopus_User_Guide.pdf
4. Служба підтримки Scopus
<https://service.elsevier.com/app/overview/scopus/>
5. База даних Web of Science. Інструкція користувачу http://www.nbu.gov.ua/sites/default/files/basicpage_files/201705_basicpage_files_mat/instruction.pdf
6. Web of Science и ResearcherID <http://science.spb.ru/sci/index/wos>
7. Quick Reference Guide: Web of Science Core Collection https://clarivate.libguides.com/ld.php?content_id=35888196
8. Профіль установи у Web of Science https://dntb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/01/DNTB_org.pdf
9. Служба поддержки пользователей Web of Science https://support.clarivate.com/ScientificandAcademicResearch/s/?language=en_US

НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Патона, Научно-техническая библиотека ; Сост. : Иваненко С. В., Соловьева И. П., Шидловская М. М. Киев. 6 вып. в год.

2. Список новых поступлений в научно-техническую библиотеку за 2014–2015 гг. / НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Патона, Научно-техническая библиотека ; Сост. Иваненко С. В. Киев, 2019. 24 с.

3. Список новых поступлений в научно-техническую библиотеку за 2016–2017 гг. / НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Патона, Научно-техническая библиотека ; Сост. Иваненко С. В. Киев, 2019. 16 с.

4. Список новых поступлений в научно-техническую библиотеку за 2018–2019 гг. / НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Патона, Научно-техническая библиотека ; Сост. Иваненко С. В. Киев, 2019. 21 [3] с.

5. Труды сотрудников Института электросварки им. Е. О. Патона (1985–2019 гг.). Книги и брошюры : библиографический указатель / НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Патона, Научно-техническая библиотека ; сост. : С. В. Иваненко. 2-е изд., испр. и доп. Киев : ИЭС им. Е. О. Патона, 2019. 132 с. (К 85-летию ИЭС).

6. Керманіч української науки. Життєвий і творчий шлях Б. Є. Патона. До сторіччя від дня народження / НАН України, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського ; Онищенко О. С. Маковецька О. К., Иваненко С. В., Соловйова І. П., Шидловська М. М. та ін. ; редкол. : А. Г. Наумовець та ін. ; рец. : Л. М. Лобанов, В. Г. Радченко, В. А. Смолій. Київ, 2018. 350 с.

7. Перелік періодичних видань, що отримує науково-технічна бібліотека : інформаційне видання / НАН України, Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона, Науково-технічна бібліотека. Київ – щорічник.

8. Доукомплектование фонда научно-технической библиотеки Института электросварки им. Е. О. Патона : библиографический указатель / НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Па-

тона, Научно-техническая библиотека. Киев : ИЭС им. Е. О. Патона, 2014. Вып. 1. 52 с.

9. Труды сотрудников Института электросварки им. Е. О. Патона (1985–2014 гг.). Книги и брошюры : библиографический указатель / НАН Украины, Институт электросварки им. Е. О. Патона, Научно-техническая библиотека ; сост. Иваненко С. В.; ред. Е. Н. Лавриненко. Киев : ИЭС им. Е. О. Патона, 2014. 108 с. (К 80-летию ИЭС).

Бібліотека Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України

1. *Володимир Зіновійович Туркевич* : бібліографічний покажчик / НАН України, Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля ; упоряд. Н. І. Колодніцька ; вступ. ст. Т. О. Гарбуз. Київ : Академперіодика, 2018. 68 с. (Біобібліографія вчених України).

2. Научная школа Института сверхтвердых материалов: к 100-летию НАН Украины / НАН Украины, Институт сверхтвердых материалов им. В. Н. Бакуля ; гл. ред. Н. В. Новиков ; сост. Колодницкая Н. И. Киев : Изд-во «Успіх і кар'єра», 2017. 591 с.

3. *Тетяна Олексіївна Пріхна* : біобібліографія / НАН України, Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля ; відп. ред. В. З. Туркевич ; уклад. Н. І. Колодніцька ; авт. вступ. ст. В. М. Колодніцький. Київ : Рута, 2017. 204 с. (Біобібліографія вчених України).

4. *Анатолій Львович Майстренко* : біобібліографія / НАН України, Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля ; уклад. Н. І. Колодніцька ; відп. ред. С. А. Клименко ; ред. В. М. Колодніцький. 2-е вид., доп. Київ, 2016. 110 с.

Бібліотека Інституту електродинаміки НАН України

1. Публікації Інституту електродинаміки Національної академії наук України : бібліографічний покажчик за 2007–2016 рр. / НАН України, Інститут електродинаміки ; уклад. Л. М. Нікітіна. Київ : ІЕ НАН України, 2017. 22 с.

добросовісності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

Методичні рекомендації щодо впорядкування бібліометричних профілів учених і установ України в наукометричних базах даних Scopus і Web of Science

Завдання підвищення об'єктивності оцінювання результативності наукової діяльності в Україні потребує впорядкування представлення бібліометричних профілів установ і вчених у базах даних Scopus і Web of Science. Це дозволить надати суспільству комплекс бібліометричних показників для цілісного уявлення про потенціал науки та якість освіти в Україні.

Усунення некоректного відображення даних у наукометричних системах Scopus і Web of Science мають здійснювати визначені в установах відповідальні адміністратори шляхом безпосереднього контактування зі службами підтримки користувачів вищезгаданих систем. Зведені по установі бібліометричні дані вони щоквартально надсилають до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (bibliometrics@nbuv.gov.ua) у наступних формах.

П.І.Б. науковця,	Scopus		Web of Science	
назва установи	authorId	Індекс	ResearcherID	Індекс
	(адреса профілю)	Гірша	(адреса профілю)	Гірша
Іваненко Іван Іванович				
Петренко Петро Петрович				
----- -----				
Яковенко Яків Якович				

академічної недоброчесності;

- позбавлення академічної стипендії;
- відрахування з аспірантури НБУВ;
- переведення на нижчу посаду у випадку систематичного порушення працівником принципів академічної доброчесності;
- маркування оприлюдненої наукової роботи, в якій було виявлено академічний плагіат;
- реорганізації редакційної колегії або оргкомітету конференції, які допустили публікацію матеріалів, що містять ознаки академічної недоброчесності;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади, здійснювати наукове керівництво аспірантами і консультування докторантів, провадити науково-освітню діяльність.

VIII. Права суб'єктів академічної доброчесності в НБУВ

8.1. Усі суб'єкти академічної доброчесності мають право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності, об'єкти права інтелектуальної власності та авторського права.

8.2. Усі суб'єкти академічної доброчесності мають право на повагу честі і гідності, толерантне ставлення, незалежно від поглядів. Жоден із суб'єктів академічної доброчесності не може бути безпідставно звинувачений у недоброчесній академічній поведінці.

8.3. Кожен із суб'єктів академічної доброчесності має право відстоювати своє право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності, об'єкти права інтелектуальної власності та авторського права, повідомляти наукову спільноту про відомі йому випадки академічної недоброчесності.

8.4. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- відстоювати своє чесне ім'я і наукову репутацію;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної

1. Бібліографічний покажчик опублікованих робіт Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України. Т. 5. 2007–2017 рр. / НАН України, Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського ; уклад. : М. Р. Канцєрова, Є. Ю. Калішин, Т. А. Солопиченко ; відп. ред. : В. Г. Кошечко, С. Я. Кучмій. Київ : Академперіодика, 2017. 234 с.

2. Лев Іванович Бударін. 1933–1995: біобібліографія / НАН України, Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського ; автори нарису : П. А. Манорик, В. М. Гребенніков ; ред.-уклад. О. В. Шульженко ; уклад. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спіжова. Київ : Академперіодика, 2017. 64 с.

3. Ярослав Борисович Гороховатський. 1925–1976 : біобібліографія / НАН України, Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського ; автор нарису С. Я. Кучмій ; уклад. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спіжова. Київ : Академперіодика, 2017. 69 с.

4. Ісаак Петрович Грагєров. 1917–2013 : біобібліографія / НАН України, Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського ; автор нарису Л. А. Кіпріанова ; ред.-уклад. Я. І. Курись ; уклад. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спіжова. Київ : Академперіодика, 2017. 59 с.

5. Андрій Михайлович Кабакчі. 1915–2001 : біобібліографія / НАН України, Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського ; автор нарису В. В. Шлапацька ; уклад. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спіжова. Київ : Академперіодика, 2017. 59 с.

6. Григорій Петрович Корнейчук. 1913–1985 : биобиблиография / НАН Украины, Институт физической химии им. Л. В. Писаржевского ; автор очерка : С. М. Орлик, Ю. И. Пятницкий ; сост. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спіжова. Киев : Академперіодика, 2014. 75 с.

7. Михаил Владимирович Поляков. 1893–1966 : биобиблиография / НАН Украины, Институт физической химии им. Л. В. Пи-

саржевського; автор очерка : П. Е. Стрижак, Н. В. Власенко ; сост. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спижова. Київ : Академперіодика, 2014. 67 с.

8. Владимир Андреевич Ройтер. 1903–1973 : біобібліографія / НАН України, Інститут фізической хімії ім. Л. В. Писаржевського; автор очерка : Ю. И. Пятницький, Н. В. Власенко ; сост. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спижова. Київ : Академперіодика, 2014. 80 с.

9. Дмитрий Николаевич Стражеско. 1913–1978 : біобібліографія / НАН України, Інститут фізической хімії ім. Л. В. Писаржевського ; автор очерка В. Г. Ильин ; сост. : Т. А. Солопиченко, С. М. Спижова. Київ : Академперіодика, 2014. 76 с.

Бібліотека Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузену НАН України

1. Природно-заповідний фонд Донецької області: бібліографічний покажчик / НАН України, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузену ; упоряд. : О. В. Василіук, Л. М. Ластикова ; ред. К. Норенко. Київ : LAT\$K, 2018. 214 с.

Бібліотека Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України

Сергій Іванович Кузнецов : біобібліографія / НАН України, Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка ; уклад. : Л. О. Ісакова [та ін.]. Київ : НБС ім. М. М. Гришка, 2015. 73 с.

Бібліотека Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України

1. Віленський Ю. Яснопольська В. Василь Чехун – пізнати світ у його проявах: роздуми і сподівання / Ред. : П. М. Шкатула, Н. Ю. Лук'янова. Київ: Наукова думка, 2016. 144 с.

висновок, подавши відповідну заяву на ім'я генерального директора НБУВ. Перешкоджання особі в інформуванні про виявлені факти недоброчесної академічної поведінки є одним з видів академічної недоброчесності і тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством і цим Кодексом.

7.5. На підставі звернення автора відхиленого наукового рукопису або маркованої публікації, або заяви працівника, який здійснював перевірку наукового рукопису на відповідність принципам академічної доброчесності і відсутність академічного плагіату, або заяви керівника підрозділу, в якому працює особа, що здійснювала перевірку, або звернення колективу наукового підрозділу дирекція НБУВ у особі генерального директора видає наказ (розпорядження) про створення робочої групи (комісії) зі встановлення факту академічного плагіату.

7.3. Робоча група (комісія) зі встановлення факту академічного плагіату має складатися з не менше трьох – не більше семи науковців, які протягом тижня мають підтвердити або спростувати виявлений факт академічного плагіату, надати відповідний висновок і підготувати рекомендації для Вченої ради НБУВ.

7.4. Вчена рада НБУВ під час чергового засідання заслуховує висновок робочої групи (комісії) зі встановлення факту академічного плагіату, розглядає, відправляє на доопрацювання (за потреби) і ухвалює напрацьовані рекомендації.

7.5. Виявлення порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні наукового ступеня без права її повторного захисту.

7.6. З метою запобігання і протидії випадкам академічній недоброчесності Вчена рада НБУВ може ухвалити рішення щодо:

– відхилення наукового рукопису з ознаками академічної недоброчесності і усного попередження особи, яка вдавалась до недоброчесних академічних практик, а також її наукового керівника або консультанта (за наявності);

– винесення догани автору-працівнику НБУВ у випадку повторного виявлення в його рукописах ознак академічної недоброчесності, винесення рішення щодо відсторонення від наукового керівництва (консультування) науковця, який двічі пропустив у наукових рукописах свого дисертанта факти академічної недоброчесності;

– встановлення мораторію (від півроку до двох років) на розгляд редакційними колегіями наукових журналів НБУВ наукових рукописів автора, в працях якого неодноразово було виявлено ознаки

VII. Процедури виявлення і санкції за порушення принципів академічної доброчесності в НБУВ

7.1. Перевірці на наявність академічного плагіату підлягають всі наукові рукописи – наукові монографії, науково-методичні праці (підручники, посібники, науково-методичні рекомендації тощо), рукописи наукових статей, що надіслані до редакцій наукових журналів НБУВ, тези доповідей, що надійшли до оргкомітетів конференцій НБУВ, – що потребують рекомендації до друку Вченої ради НБУВ, а також дисертаційні роботи та автореферати, що надійшли до спеціалізованої вченої ради НБУВ.

7.2. Організацію перевірки наукових рукописів на відповідність принципам академічної доброчесності і відсутність академічного плагіату і надання відповідних висновків забезпечують відповідальні за їх підготовку до друку підрозділи НБУВ, зокрема, шляхом використання спеціального програмного забезпечення, залучення експертів та рецензентів, окремі наукові працівники НБУВ (за власної ініціативи). Дисертаційні роботи та автореферати, що подаються до спеціалізованої вченої ради НБУВ перевіряються співробітниками відповідних підрозділів на етапі попередньої експертизи дисертаційного дослідження, а також експертами, які призначаються спеціалізованою вченою радою НБУВ та рецензентами.

7.3. У випадку виявлення у науковому рукописі або опублікованій науковій праці ознак академічного плагіату, особа, що здійснювала перевірку, відображає це у своєму висновку, який доводиться до відома автора рукопису, і повідомляє у дводенний термін керівника відповідного структурного підрозділу та/або дирекцію НБУВ. Експерти і рецензенти дисертаційних досліджень надають свої висновки до спеціалізованої вченої ради НБУВ у встановлений чинним законодавством термін. Приховування виявлених фактів недоброчесної академічної поведінки є одним з видів академічної недоброчесності і тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством і цим Кодексом.

7.4. На підставі висновку про наявність у перевірених науковій праці ознак академічної недоброчесності, рукопис не приймається до друку і повертається автору, у випадку виявлення ознак академічної недоброчесності в опублікованій науковій праці, виданій НБУВ, редакція відповідного видання має здійснити маркування цієї праці як такої, що містить ознаки академічної недоброчесності, і повідомити про це автора, який у дводенний термін може оскаржити

Відділ науково-технічної інформації Інституту історії України НАН України

1. Муха Л., Островська І. Наукова література, видана Інститутом історії України НАН України у 2018 році. *Український історичний журнал*. 2019. № 4.

2. Муха Л., Островська І. Надходження до бібліотеки Інституту історії України НАН України. *Український історичний журнал*. 2019. № 1.

3. Муха Л., Островська І. Надходження до бібліотеки Інституту історії України НАН України. *Український історичний журнал*. 2019. № 2.

4. Муха Л., Островська І. Надходження до бібліотеки Інституту історії України НАН України. *Український історичний журнал*. 2019. № 3.

5. Муха Л., Островська І. Надходження до бібліотеки Інституту історії України НАН України. *Український історичний журнал*. 2019. № 5.

6. Муха Л., Островська І. Надходження до бібліотеки Інституту історії України НАН України. *Український історичний журнал*. 2019. № 6.

7. *Український історичний журнал : систематичний покажчик (2012– 2016 рр.) / уклад. : Л. Я. Муха, І. Л. Островська. Київ : Ін-т історії України НАН України, 2017. 82 с.*

8. Каталог видань Інституту історії України НАН України за ... рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська. Київ: Інститут історії України НАН України (видання виходить з 2006 р.).

9. З 2004 р. до «Українського історичного журналу» готується рубрика «Нові надходження до бібліотеки Інституту історії НАН України» та «Наукова література, видана Інститутом історії України НАН України».

Бібліотека Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

1. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України в ... році. Інформаційний бюлетень / НАН

України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2004–2018.

**Бібліотека Інституту геології
і геохімії горючих копалин
НАН України**

1. Мирослав Іванович Павлюк : бібліографічний покажчик / НАН України, Інституту геології і геохімії горючих копалин ; відп. ред. Н. В. Зелінська. Київ : Академперіодика, 2019. 80 с. (Бібліографія вчених України).

**Бібліотека Фізико-хімічного інституту
ім. О. В. Богатського НАН України**

1. Фізико-хімічний інститут ім. О. В. Богатського НАН України : Публікації ... р. Одеса. – щорічник.

**Бібліотека Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського НАН України**

1. Збірник наукових студій: пам'яті докторки мистецтвознавства Валентини Рубан / НАН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського ; ред.-упоряд. І. Ходак. Київ, 2019. 520 с.

**Бібліотека Інституту філософії
ім. Г. С. Сковороди НАН України**

1. Петро Лаврентійович Яроцький : біобібліографічний покажчик до 85-ліття від дня народження / уклад. Л. В. Мелішкевич ; авт. вступ. ст. : А. М. Колодний, Л. О. Филипович. Київ, 2018. 40 с.

2. Мирослав Володимирович Попович : біобібліографічний

відповідальності за недотримання норм цитування;

– сприянні запобіганню і виявленню недоброчесних академічних практик шляхом розробки і подання на розгляд Вченої ради НБУВ відповідних регламентуючих документів, інформування дирекції НБУВ про виявлені випадки академічної недоброчесності;

– здійсненні процедур – обговорення перебігу і результатів наукової діяльності, перевірки наукових рукописів на відповідність принципам академічної доброчесності і відсутність академічного плагіату, організації обміну досвідом та підвищення кваліфікації працівників, ухвалення рекомендацій до Вченої ради НБУВ стосовно підтримки культури академічної доброчесності та відповідальності за недоброчесну академічну поведінку.

6.4. Дирекція НБУВ відповідальна за формування і підтримку культури академічної доброчесності в НБУВ, організацію заходів, спрямованих на поширення принципів академічної доброчесності і протидію недоброчесним академічним практикам, зокрема забезпечення організації перевірки наукових робіт, котрі подаються до спеціалізованої вченої ради НБУВ, редакцій наукових журналів і збірників наукових праць НБУВ, оргкомітетів конференцій, що проводяться у НБУВ на дотримання принципів академічної доброчесності і відсутність академічного плагіату, інформування учасників науково-освітнього процесу про необхідність дотримуватись правил академічної етики і підвищення відповідальності за недотримання норм цитування, розгляд звернень вчених, наукових підрозділів та їх керівників стосовно виявлених випадків недоброчесної академічної поведінки і ухвалення відповідних рішень, зокрема у вигляді наказів і розпоряджень щодо створення робочих груп або комісій з вивчення наданої інформації.

6.5. Вчена рада НБУВ відповідальна за розгляд і ухвалення внутрішніх документів НБУВ, спрямованих на формування і поширення в НБУВ культури академічної доброчесності, інформування учасників науково-освітнього процесу про необхідність дотримуватись правил академічної етики і підвищення відповідальності за недотримання норм цитування, розгляд і затвердження результатів роботи та рекомендацій робочих груп або комісій з вивчення виявлених випадків недоброчесної академічної поведінки.

до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення офіційних документів.

5.13. Службова недбалість – невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.

5.14. Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

5.15. Провокація підкупу – дії службової особи з підбурення особи на пропонування, обіцянку чи надання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції, обіцянки чи одержання такої вигоди, щоб потім викрити того, хто пропонував, обіцяв, надав неправомірну вигоду або прийняв пропозицію, обіцянку чи одержав таку вигоду.

5.16. Приховування відомих фактів недоброчесної академічної поведінки та перешкоджання інформуванню про такі випадки.

VI. Сфери відповідальності між суб'єктами академічної доброчесності НБУВ

6.1. Суб'єктами, відповідальними за дотримання академічної доброчесності в НБУВ є окремі вчені, їх колективи та наукові підрозділи, керівники наукових підрозділів, наукова установа в цілому у форматі відповідних органів і структур.

6.2. Персональна відповідальність вчених та їх колективів полягає в компетентному проведенні наукових досліджень, наданні правдивої, достовірної інформації про такі дослідження та їх результати, наданні об'єктивної експертної оцінки та оцінки наукових результатів колег, зокрема під час здійснення наукового керівництва та консультування, інформуванні керівників підрозділів та дирекції НБУВ про виявлені випадки академічної недоброчесності.

6.3. Відповідальність наукових підрозділів та їх керівників полягає у формуванні внутрішнього середовища сприяння академічній доброчесності, а саме:

– інформуванні учасників науково-освітнього процесу про необхідність дотримуватись правил академічної етики і підвищення

показчик до 85-ліття від дня народження / уклад. : О. Є. Лукашук, Л. В. Мелішкевич ; авт. вступ. ст. П. Ф. Йолон. 3-тє вид., доп. Київ, 2015. 39 с.

Науково-інформаційний відділ Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України

1. Стальна Т., Штолько М. Бібліографія праць Д. С. Наливайка (1958–2019). Література на полі медій : на пошану 90-річчя академіка НАН України Д. С. Наливайка. Дніпро : Акцент ПП, 2019. С. 375–398.

2. Стальна Т. Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за 2018 рік. Слово і час. 2019 № 7. С. 97–107.

3. Критика (1928–1935) : хронологічний та систематичний показчик змісту журналу / НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 2019. 191 с.

4. Стальна Т., Кикоть Н. Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за 2017 рік. Слово і час. 2018. № 8. С. 72–83.

5. Віталій Григорович Дончик : бібліографічний показчик / НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка ; авт. вступ. ст. Д. І. Дроздовський ; уклад. : Л. П. Сокіл, Т. В. Посудневська. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Академперіодика, 2017. 100 с. (Біобібліографія вчених України).

6. Стальна Т., Кикоть Н. Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за 2016 р. Слово і час. 2017. № 10. С. 115–122.

7. Стальна Т., Кикоть Н. Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за 2015 р. Слово і час. 2016. № 11. С. 112–124.

8. Стальна Т., Кикоть Н., Тамара Наумівна Денисова : бібліографічний показчик (1963–2015 рр.). Американські літературні студії в Україні : зб. наук. праць. 2016. Вип. 9. С. 29–52.

9. Якщо не я, то хто? : біобібліографічний показчик наукових праць Тамари Іванівни Гундорової / Український Вільний

Університет, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України ; уклад. : Т. Стальна, Н. Кикоть. Мюнхен : Universitas libera Ucrainensis, 2015. 112 с.

10. Ушакова Т., Стальна Т., Кикоть Н. Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за 2012 рік. *Слово і час*. 2015. № 12. С. 99–115.

11. Ушакова Т., Стальна Т. Бібліографія М. Г. Жулинського за 2011–2015 роки. *Слово і час*. 2015. № 8. С. 23–29.

12. Ушакова Т., Стальна Т., Кикоть Н. Праці співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за 2014 рік . *Слово і час*. 2015. № 9. С. 107–125.

залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а саме:

– використання друкованих і електронних джерел інформації при виконанні письмових робіт, зокрема, екзаменаційних та контрольних робіт, без дозволу викладача;

– подання або репрезентацію різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;

– написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;

– використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;

– несамотійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або незазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю тощо;

– отримання іншої несанкціонованої допомоги при виконанні тих завдань, які передбачають самотійне виконання.

5.8. Хабарництво – надання (отримання) учасником науково-освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

5.9. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання або наукової діяльності.

5.10. Конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

5.11. Зловживання владою або службовим становищем – умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваному законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб.

5.12. Службове підроблення – складання, видача службовою особою завідомо неправдивих офіційних документів, внесення

роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт, як нових наукових робіт;

– дублювання наукових результатів – публікація одних і тих самих наукових результатів, в різних статтях, монографіях, інших наукових працях, як нових результатів, які публікуються вперше;

– подання у звітах з виконання наукових проектів результатів, що містилися у попередніх роботах, як отриманих при виконанні відповідного проекту;

– агрегування чи доповнення даних – суміщення старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідними посиланнями на попередні публікації;

– дезагрегування даних – публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію;

– повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

5.3. Некоректне цитування, а саме:

– відсутність лапок при дослівному запозиченні текстових фрагментів з інших джерел за наявності коректного посилання на це джерело;

– посилання на інше джерело;

– неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела.

5.4. Академічне шахрайство, а саме:

– використання під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

– проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами;

– подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення.

5.5. Фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

5.6. Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях.

5.7. Усі різновиди списування – виконання письмових робіт із

II. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Перелік основних діючих документів та інструктивно-методичних матеріалів, що регламентують діяльність бібліотеки наукової установи Національної академії наук України

Організація управління

Положення про бібліотечно-інформаційну систему Національної академії наук України. Затв. Голова ІБР НАН України від 22.11.2006 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 36–40.

Положення про мережу бібліотек Національної академії наук України. Затв. рішенням ІБР НАН України від 06.02.1997 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 1997. Вип. 1. С. 15–19.

Положення про Інформаційно-бібліотечну раду науково-дослідної установи Національної академії наук України. Затв. Голова ІБР НАН України від 22.11.2006 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 32–35.

Положення про бібліотеку науково-дослідної установи Національної академії наук України. Затв. Голова ІБР НАН України від 22.11.2006 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 41–45.

Типові правила користування бібліотекою науково-дослідної установи Національної академії наук України. Затв. Голова ІБР НАН України від 22.11.2006 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 46–50.

Інструкція з організації прийому-передачі бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України. Затв. рішенням ІБР НАН України від 06.02.1997 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 1997. Вип. 1. С. 28–29.

Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи

НАН України (Консультація) / Кулаковська Т. Л. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 58–69.

Визначення та закріплення посадових обов'язків працівників бібліотеки науково-дослідної установи НАН України (Консультація) / В. П. Здановська, Н. І. Смаглова. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2009. Вип. 5. С. 71–83.

Наукова та науково-організаційна робота в бібліотеках : Консультація / Воскобойнікова-Гузєва О. В. *Робота бібліотек науково-дослідних установ НАН України в 2003 році*. Київ, 2004. Вип. 9. С. 51–59.

Орієнтовні норми на основі бібліотечно-бібліографічні процеси. Рекоменд. на засіданні методичної комісії ІБР НАН України від 01.04.1999 р., протокол № 4. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 1999. Вип. 2. С. 3–24.

Формування бібліотечних фондів

Положення про дари до фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Затв. Вченою радою НБУВ від 07.07.2015 р., протокол № 8. *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2015 році*. Київ, 2016. Вип. 21. С. 177–183.

Методичні рекомендації з питань організації роботи з колекціями, особовими бібліотеками та книжковими зібраннями у бібліотеках науково-дослідних установ НАН України. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2000. Вип. 3. С. 54–64.

Обмінні фонди

Про затвердження Порядку використання документів через обмінні бібліотечні фонди : Наказ Міністерства культури України від 31.10.2017 р. № 1131. *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2017 році*. Київ, 2018. Вип. 23. С. 49–51.

4.7. Сприяння поширенню знань та інформації, обміну знаннями, зокрема шляхом участі у підготовці наукових кадрів.

4.8. Дотримання найвищих професійних стандартів планування та проведення наукових досліджень на основі глибоких знань про доробок світової науки у певній галузі, постійне підвищення наукового і професійного рівня.

4.9. Взаємодію з іншими учасниками науково-освітнього процесу на принципах рівності, справедливості і об'єктивності, засадах партнерства і взаємоповаги, уникнення дій, які можуть безпідставно завдати шкоди професійній репутації іншого вченого або наукової установи.

4.10. Протидію корупції, псевдонауці, поширенню в суспільстві її поглядів і рекомендацій, конформізму в науковому співтоваристві, присудженню наукових ступенів і звань за роботи, які не відповідають сучасним досягненням світової науки або виконані з порушенням норм етики, зокрема рішуче викриття фактів плагіату й інших форм недоброчесної академічної поведінки.

V. Основні види порушення академічної доброчесності

5.1. Усі різновиди академічного плагіату, а саме:

– відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

– відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

– відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;

– відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без зазначення джерела, з якого взята ця інформація;

– відтворення в тексті наукової роботи оприлюднених творів мистецтва без зазначення авторства цих творів мистецтва.

5.2. Усі різновиди самоплагіату, а саме:

– дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової

навичок професійним вимогам, постійне підвищення фахового і наукового рівня;

3.9. Повага – шанування почуття гідності всіх суб'єктів академічної доброчесності.

3.10. Партнерство і взаємодопомога – вмотивованість до співпраці і взаємної підтримки з метою розвитку науки і освіти.

IV. Дотримання академічної доброчесності передбачає

4.1. Дотримання під час науково-освітньої діяльності та виконання професійних обов'язків норм чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів НБУВ.

4.2. Сумлінне виконання професійних обов'язків, спрямування зусиль на впровадження отриманих знань задля суспільного блага, протидію отриманню результатів, що суперечать принципам гуманізму, шляхом відмови у співпраці, попередження суспільства про можливі негативні наслідки використання досягнень науки в антигуманному напрямку, інформування громадськості, зокрема наукового співтовариства, щодо можливих негативних наслідків застосування наукових досягнень і необхідності їх попередження, проведення експертної діяльності тільки у сфері своєї компетенції відповідно до своїх знань і досвіду.

4.3. Самостійне виконання навчальних і дослідницьких завдань, дотримання чесності і прозорості на всіх стадіях наукового дослідження, об'єктивне висвітлення отриманих наукових результатів, коректне посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, отриманих іншими авторами, чесність і неупередженість в оцінці наукових досягнень колег, протидію проявам шахрайства, зокрема фабрикуванню та фальшуванню даних, піратства і плагіату.

4.4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової (творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

4.5. Дотримання принципів неупередженості, об'єктивності, рівноправності, фактичної обґрунтованості та достовірності під час оцінювання результатів науково-освітньої діяльності, запобігання конфлікту інтересів.

4.6. Інформування наукового співтовариства і широкої громадськості про отримані наукові результати, підтримку Ініціативи відкритого доступу до інформації і знань.

Положення про обмінні фонди Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2017 році*. Київ, 2018. Вип. 23. С. 69–74.

Положення про систему депозитарного зберігання бібліотечних фондів України. Наказ Міністерства культури і мистецтв України від 02.12.1996 № 570. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2000. Вип. 3. С. 24–27.

Інструкція з організації обмінного фонду бібліотеки науково-дослідної установи НАН України. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2000. Вип. 3. С. 46–53.

Організація обмінного фонду бібліотеки НДУ НАН України : Консультація / Коваль Т. В., Кірданова О. Ю. *Робота бібліотек науково-дослідних установ Національної академії наук України в 2014 році*. Київ, 2015. Вип. 20. С. 62–68.

Документи для службового користування

Інструкція про порядок обліку, зберігання і використання документів, справ, видань та інших матеріальних носіїв інформації, які містять службову інформацію : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.1998 р. № 1893. *Робота бібліотек науково-дослідних установ Національної академії наук України в 2012 році*. Київ, 2013. Вип. 18. С. 97–123.123.

Організація роботи з матеріалами для службового користування : Консультація / Леськів М. В., Леськів А. М. *Робота бібліотек науково-дослідних установ Національної академії наук України в 2012 році*. Київ, 2013. Вип. 18. С. 70–72.

Облік та переоблік бібліотечних фондів

Інструкція з обліку документів, що знаходяться в бібліотечних фондах: Наказ Міністерства культури і туризму України від 03.04.2007 № 22. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2009. Вип. 5. С. 34–47.

Інструкція з обліку фонду науково-дослідної установи НАН України. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2000. Вип. 3. С. 28–45.

Інструкція з обліку фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / О. М. Василенко (відп. ред.), Т. І. Клочок, Л. А. Пестрецов, О. І. Посметна, Л. М. Яременко ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ : НБУВ, 2019. 64 с.

Інструкція з проведення перевірки фонду бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України. Затв. Голова ІБР НАН України від 22.11.2006 р. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 51–57.

Облік книжкових фондів у бібліотеках Національної академії наук України (Консультація) / Смаглова Н. І. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2006. Вип. 4. С. 70–72.

Методичні рекомендації зі списання бібліотечних фондів науковими установами НАН України / Посметна О. І., Клочок Т. І., Пестрецова Л. А. *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2015 році*. Київ, 2016. Вип. 21. С. 67–81.

Збереження бібліотечних фондів

Положення про книжкові пам'ятки, рідкісні та цінні фонди (колекції), що зберігаються в установах Національної академії наук України. *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2016 році*. Київ, 2017. Вип. 22. С. 108–122.

Правила користування книжковими пам'ятками, рідкісними та цінними рукописними та книжковими фондами, що зберігаються в установах НАН України. *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2016 році*. Київ, 2017. Вип. 22. С. 123–147.

Методичні засади щодо зберігання книжкових пам'яток (стародруків та рідкісних видань) / Г. І. Ковальчук. *Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України* : зб. док. Київ, 2009. Вип. 5. С. 48–70.

Забезпечення фізичного збереження документних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : Інструкція. Затв. Вченою радою НБУВ від 25.06.1996 р., протокол

опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.6. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

2.7. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.8. Унікальність тексту – відсоток оригінального тексту у загальному обсязі наукової роботи.

III. Загальні засади і принципи академічної доброчесності

3.1. Законність – відповідність діяльності суб'єктів академічної доброчесності чинному законодавству України.

3.2. Відповідальність – готовність брати на себе зобов'язання в рамках своєї діяльності, свідоме ставлення до своїх обов'язків, вірність узятим зобов'язанням, розуміння наслідків своєї діяльності і здатність відповідати за ці наслідки.

3.3. Чесність – дотримання правдивості, принциповості, щирість у відносинах з іншими, визнання і дотримання прав інших людей на те, що їм законно належить.

3.4. Довіра – віра в чесність і порядність суб'єктів науково-освітнього процесу.

3.5. Справедливість – дотримання принципу об'єктивності та неупередженості під час оцінювання результатів науково-освітньої діяльності.

3.6. Прозорість – готовність надати у випадку необхідності вичерпну інформацію (за винятком випадків, визначених чинним законодавством) стосовно своєї наукової, навчальної, професійної діяльності, результати якої відображені в наукових публікаціях, звітах, доповідях тощо.

3.7. Відкритість – сприяння поширенню інформації і знань різних видів і в різних форматах.

3.8. Компетентність та професіоналізм – відповідність набутих

1.3. Кодекс академічної доброчесності регулює застосування правил і процедур дотримання наукової етики науковими працівниками НБУВ та визначає порядок перевірки наукових робіт, що надходять до спеціалізованої вченої ради НБУВ, редакцій наукових журналів і збірників наукових праць НБУВ, оргкомітетів конференцій, організатором яких виступає НБУВ, на дотримання принципів академічної доброчесності та заходи запобігання і протидії плагіату.

II. Основні визначення та терміни

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених чинним законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та проведення наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Суб'єкти академічної доброчесності: працівники – службові та посадові особи, наукові, науково-педагогічні працівники, вчені, здобувачі вищої освіти – студенти, слухачі, аспіранти, докторанти тощо.

2.3. Науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути представлений у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акту, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо.

2.4. Науково-технічна інформація – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

2.5. Академічний плагіат – оприлюднення частково або повністю наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення

№ 8. / Уклад.: Г. Новікова, А. Фролов, В. Чергінець, Б. Якушко. Київ, 1996. 16 с.

Про порядок передачі пошкоджених мікроміцетами документів на санітарно-гігієнічну обробку і дезінфекцію : Інструкція / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; Уклад.: Г. М. Новікова, А. Г. Суббота. Київ, 2000. 14 с.

Збереження бібліотечних і архівних фондів у несприятливих екологічних умовах : Інструктивно-методичні рекомендації / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Центр консервації і реставрації ; Наук. ред. О. С. Онищенко, Автори: А. Г. Бровкін та ін. Київ, 2005. 33 с.

Санітарно-гігієнічна обробка документів, каталогів та засобів їх зберігання в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського : Інструктивно-методичні рекомендації. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; Наук. ред. А. Г. Бровкін, Уклад. Г. М. Новікова. Київ, 1997. 19 с.

Сучасні технології та нові матеріали для консервації фондів : Консультація / Затока Л. П. *Робота бібліотек науково-дослідних установ Національної академії наук України в 2010 році*. Київ, 2011. Вип. 16. С. 61–69.

Державний реєстр національного культурного надбання

Про затвердження Порядку відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань до Державного реєстру національного культурного надбання : Наказ Міністерства культури України від 14.06.2016 р. № 437. Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2015 році. Київ, 2016. Вип. 21. С. 141–150.

Про створення Державного реєстру національного культурного надбання : Консультація / Г. І. Ковальчук. Робота бібліотек науково-дослідних установ Національної академії наук України в 2011 році. Київ, 2012. Вип. 17. С. 69–74.

Бібліотечні послуги

Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності : Наказ Міністерства культури України / Міністерства фінансів України / Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 01.12.2015 р. № 1004/1113/1556.

Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2015 році. Київ, 2016. Вип. 21. С. 127–136.

Положення про інформаційний сервіс «Електронна науково-методична служба». *Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2016 році.* Київ, 2017. Вип. 22. С. 148–150.

Підготувала **О. Л. Сокур**,
старший науковий співробітник НБУВ

Затверджено рішенням
Вченої Ради Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
«14» вересня 2020 р., протокол №5

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

I. Загальні положення

1.1. Кодекс академічної доброчесності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі – НБУВ) є складовою частиною внутрішньої нормативної бази системи забезпечення якості науково-освітньої діяльності НБУВ і базується на нормах загальнонародських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Кримінального Кодексу України, Листа МОН від 15.08.2018 р. № 1/11-8681 «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)», Етичного кодексу Вченого України, Статуту НБУВ тощо.

1.2. Ухвалення Кодексу академічної доброчесності спрямоване на
– визначення принципів і встановлення норм академічної доброчесності як невід’ємної складової професійної етики та корпоративної культури науковців;

– формування сприятливого академічного середовища для забезпечення ефективного науково-освітнього процесу, отримання вагомих і достовірних наукових результатів, що містять об’єктивну новизну, встановлення взаємодовіри і взаємоповаги між всіма суб’єктами науково-освітнього процесу за участі НБУВ;

– забезпечення всебічного розкриття і розвитку інтелектуального, наукового та професійного потенціалу всіх учасників академічної спільноти;

– формування і підтримку позитивного іміджу, престижу та репутації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського як потужного науково-освітнього осередку, забезпечення публічності, прозорості та відкритості діяльності НБУВ.

культурними послугами ґрунтується на принципах бюджетної системи.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

– Розв'язання проблеми фінансування системи забезпечення населення культурними послугами передбачається здійснити шляхом створення правових та організаційних умов для фінансування сфери культури, диверсифікації джерел фінансування, формування конкурентних ринків культурних послуг.

Завдання реформи фінансування системи

забезпечення населення культурними послугами

Основними завданнями реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами є:

– створення моделей фінансування культурних послуг, які надаються державними і комунальними закладами культури;

– оновлення системи оплати праці працівників сфери культури;

– створення можливостей для розвитку соціокультурної інфраструктури на регіональному та місцевому рівні;

– впровадження проектного підходу для формування конкурентних ринків культурних послуг;

– впровадження механізму державно-приватного партнерства для реалізації інвестиційних проектів у сфері культури;

– поширення застосування інших інструментів фінансування сфери культури.

Створення моделей фінансування культурних послуг,

які надаються державними і комунальними закладами культури

Моделі фінансування культурних послуг, які надаються державними і комунальними закладами культури, повинні базуватися на державних гарантіях цінової доступності та враховувати рівень платоспроможності отримувачів культурних послуг. Зокрема, передбачається впровадження таких моделей надання культурних послуг:

– на безоплатній основі - вартість надання базового набору культурних послуг повністю відшкодовується за рахунок коштів відповідного бюджету;

– на умовах співоплати - вартість послуг покривається за рахунок коштів відповідного бюджету і частково - отримувачем культурної послуги;

– на умовах повної оплати - вартість послуги повністю оплачує отримувач культурної послуги.

Виконання цього завдання передбачає, зокрема, розроблення:

ГЛАВА 1

ВСТУП

Стаття 1

Визначення

Для цілей цього Протоколу:

а) «Сторона» означає державу – учасницю цього Протоколу;

б) «культурні цінності» означають культурні цінності, згідно з визначенням, яке міститься в статті 1 Конвенції;

в) «Конвенція» означає Конвенцію про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту, учинену в м. Гаага 14 травня 1954 року;

г) «Висока Договірна Сторона» означає державу, що є стороною Конвенції;

д) «поширений захист» означає систему посиленого захисту, що створюється відповідно до статей 10 й 11 цього Протоколу;

е) «військовий об'єкт» означає об'єкт, який за своєю природою, розташуванням, призначенням чи використанням робить ефективний внесок у військові дії, і повне або часткове руйнування, захоплення чи знешкодження якого за існуючих у цей момент обставин дає явну військову перевагу;

ж) «незаконний» означає під примусом або іншим чином такий, що стався внаслідок порушення застосованих норм національного права окупованої території або міжнародного права;

з) «Перелік» означає Міжнародний перелік культурних цінностей, які перебувають під посиленим захистом, що створюється відповідно до підпункту «б» пункту 1 статті 27 цього Протоколу;

и) «Генеральний директор» означає Генерального директора ЮНЕСКО;

л) «ЮНЕСКО» означає Організацію Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури;

м) «перший Протокол» означає Протокол про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту, який учинено в м. Гаага 14 травня 1954 року.

Стаття 2

Зв'язок з Конвенцією

Цей Протокол доповнює Конвенцію в питаннях відносин між Сторонами.

Стаття 3 **Сфера застосування**

1. На додаток до положень, які застосовуються в мирний час, цей Протокол застосовується в ситуаціях, згаданих у пунктах 1 й 2 статті 18 Конвенції та в пункті 1 статті 22 цього Протоколу.

2. Якщо одна зі сторін збройного конфлікту не зв'язана цим Протоколом, Сторони цього Протоколу залишаються зв'язаними ним у своїх взаємовідносинах. Крім того, вони зв'язані цим Протоколом стосовно держави – сторони конфлікту, яка не зв'язана ним, якщо й доти, доки остання визнає й застосовує положення цього Протоколу.

Стаття 4 **Зв'язок між главою 3 й іншими положеннями Конвенції та цим Протоколом**

Застосування положень глави 3 цього Протоколу не завдає шкоди для:

а) застосування положень глави I Конвенції та глави 2 цього Протоколу;

б) застосування положень глави II Конвенції, за винятком того, що між Сторонами цього Протоколу або між Стороною та державою, яка погоджується й застосовує цей Протокол відповідно до пункту 2 статті 3 цього Протоколу, коли культурним цінностям було надано як спеціальний захист, так і посилений захист, застосовуються лише положення про посилений захист.

ГЛАВА 2

Загальні положення про захист

Стаття 5 **Охорона культурних цінностей**

Підготовчі заходи, які вживаються в мирний час для охорони культурних цінностей від імовірних наслідків збройного конфлікту відповідно до статті 3 Конвенції, включають, у необхідних випадках, складання переліків, планування надзвичайних заходів із захисту від пожеж і руйнування споруд, підготовку до вивезення рухомих культурних цінностей чи забезпечення належного захисту цих

– Згідно з результатами соціологічного дослідження, яке проводилося Київським міжнародним інститутом соціології, 50 відсотків дорослого населення України не відвідала жодного культурного заходу протягом останнього року. Серед основних проблем 50,1 відсотка опитаних зазначили, що відчувають фінансову неспроможність відвідувати культурні заходи. Лише 1 відсоток населення відвідує культурні заходи так часто, як бажає.

– Станом на 1 січня 2020 р. встановлений на законодавчому рівні прожитковий мінімум на місяць на одну особу становить 2027 гривень. За даними Мінсоцполітики, фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах січня 2020 року в розрахунку на місяць на одну особу становить 4335 гривень, що більше ніж удвічі перевищує законодавчо встановлений мінімум. Порівняно з фактичним прожитковим мінімумом станом на 1 січня 2019 р. частка витрат на культуру, закладених у фактичний прожитковий мінімум, зросла на 0,1 відсотка (11 гривень) і становить 1,9 відсотка (82 гривні) на місяць, що не вплинуло на обсяг витрачених населенням коштів на задоволення культурних потреб.

– Конституція України гарантує кожній людині право на вільний розвиток своєї особистості. Водночас для задоволення культурних потреб людини і громадянина, які є фундаментальними для самоідентифікації духовного здоров'я та розвитку особистості, її емоційного інтелекту, умови залишаються несприятливими внаслідок фактичної територіальної та/або цінової недоступності для населення культурних благ та культурних послуг, до якого призвів існуючий механізм фінансування сфери культури, зокрема, системи забезпечення населення культурними послугами.

– З огляду на зазначене система забезпечення населення культурними послугами потребує кардинальної зміни механізму фінансування, що дасть змогу підвищити ефективність використання бюджетних коштів, а ресурси спрямовуватимуться на задоволення культурних потреб населення.

Мета і строки реалізації Концепції

– Метою даної Концепції є визначення основних завдань і способів створення умов для запровадження нового механізму фінансування системи забезпечення населення культурними послугами.

Строк реалізації Концепції - 2020-2025 роки

Принципи реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами

– Реформа фінансування системи забезпечення населення

виплати значно нижчі порівняно із середніми. Так, результати інтерв'ю в об'єднаних територіальних громадах свідчать, що рядові працівники бібліотек працюють на 0,1-0,25 ставки, керівники бібліотек - на 0,5 ставки, працівники клубних закладів - на 0,25-0,5 ставки.

– Вагомим фактором зміцнення і розвитку кадрового потенціалу сфери культури є створення гідних умов праці. Насамперед ідеться про достатній розмір заробітної плати для задоволення як базових потреб, так і потреб розвитку, фізіологічного, емоційного та психологічного відновлення працівника культури.

– Причиною такого стану є постатейний кошторисний принцип, закладений в основу фінансування закладів культури державної та комунальної власності, адже фінансування закладу жодним чином не залежить від результатів ефективності його роботи. Бюджетні кошти надаються закладу культури за фактом його існування, а заробітна плата працівникам нараховується за відпрацьований час без урахування кількості та якості наданих ними культурних послуг.

– Таким чином, наявний механізм фінансування сфери культури орієнтований на підтримку об'єктів культурної інфраструктури без урахування потреб споживачів у культурних послугах, що негативно позначається на ефективності використання ресурсів та можливості якісного планування необхідних сум видатків на середньострокову перспективу. Водночас відсутність гарантій держави щодо територіальної і цінової доступності, а також стимулів для збільшення кількості та підвищення якості культурних послуг призводить до критично малої кількості пропозицій культурних послуг та попиту на їх отримання.

– Так, згідно з даними соціологічного дослідження щодо стану та перспектив розвитку соціокультурної інфраструктури в об'єднаних територіальних громадах, яке проводилося Всеукраїнською громадською організацією “Асоціація сприяння самоорганізації населення”, в об'єднаних територіальних громадах спостерігається недостатній обсяг фінансування сфери культури, а основними труднощами у сфері культури, з якими стикаються об'єднані територіальні громади, визначено аварійний стан закладів культури, фінансування культури за залишковим принципом, застаріла соціокультурна інфраструктура, що свідчить про відсутність умов для надання населенню культурних послуг належної якості у необхідній кількості.

цінностей на місцях, а також призначення компетентних органів, відповідальних за охорону культурних цінностей.

Стаття 6

Дбайливе ставлення до культурних цінностей

З метою забезпечення поваги до культурних цінностей відповідно до статті 4 Конвенції:

а) порушення зобов'язання утримуватися від учинення ворожого акту проти культурних цінностей з посиланням на крайню військову необхідність, згадану в пункті 2 статті 4 Конвенції, може допускатися лише тоді, коли:

i) ці культурні цінності за своїм призначенням перетворені на військовий об'єкт, і

ii) немає жодної практично можливої альтернативи для отримання рівноцінної військової переваги, за винятком тієї, яку можна отримати внаслідок учинення ворожого акту проти цього об'єкта;

б) порушення зобов'язання не використовувати культурні цінності для цілей, які можуть загрожувати їм руйнуванням або шкодою, з посиланням на крайню військову необхідність, згадану в пункті 2 статті 4 Конвенції, може допускатися лише тоді, коли немає можливості вибрати між таким використанням й іншим можливим методом для отримання рівноцінної військової переваги;

с) рішення про посилання на крайню військову необхідність повинно бути прийняте військовим начальником, який командує силами, рівними за розміром батальйонові чи більшої кількості або меншими за розміром силами, якщо обставини не дозволяють діяти інакше;

д) у разі нападу, що ґрунтується на рішенні, прийнятому відповідно до підпункту «а», коли це дозволяють обставини, надсилається дієве завчасне попередження.

Стаття 7

Застережні заходи під час нападу

Без шкоди для інших застережних заходів, яких відповідно до міжнародного гуманітарного права необхідно вживати під час проведення військових операцій, кожна Сторона конфлікту:

а) робить усе практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є культурними цінностями, які перебувають під захистом відповідно до статті 4 Конвенції;

б) вживає всіх практично можливих застережних заходів під час вибору засобів і методів нападу для уникнення або зведення до мінімуму завдання випадкової шкоди культурним цінностям, що перебувають під захистом згідно зі статтею 4 Конвенції;

с) утримується від прийняття рішень про скоєння будь-якого нападу, який, як можна очікувати, завдасть випадкової шкоди культурним цінностям, які перебувають під захистом відповідно до статті 4 Конвенції, і який був би надзвичайним порівняно з конкретною та прямою військовою перевагою, яку передбачається отримати, а також

д) скасовує чи призупиняє напад, якщо стає очевидним:

i) що об'єкт є культурною цінністю, яка перебуває під захистом відповідно до статті 4 Конвенції;

ii) що цей напад, як можна очікувати, випадково завдасть шкоди культурним цінностям, що перебувають під захистом відповідно до статті 4 Конвенції, і був би надзвичайним порівняно з конкретною та прямою військовою перевагою, яку передбачається отримати.

Стаття 8

Заходи запобігання наслідкам військових дій

Сторони конфлікту у максимально можливій мірі:

а) вивозять рухомі культурні цінності з місць, що знаходяться поблизу військових об'єктів, чи передбачають належний захист на місцях;

б) уникають розташування військових об'єктів поблизу культурних цінностей.

Стаття 9

Захист культурних цінностей на окупованій території

1. Без шкоди для положень статей 4 та 5 Конвенції Сторона, яка окупувала цілком або частково територію іншої Сторони, забороняє та попереджає стосовно окупованої території:

а) будь-який незаконний експорт, інше незаконне переміщення або незаконна передача права власності на культурну цінність;

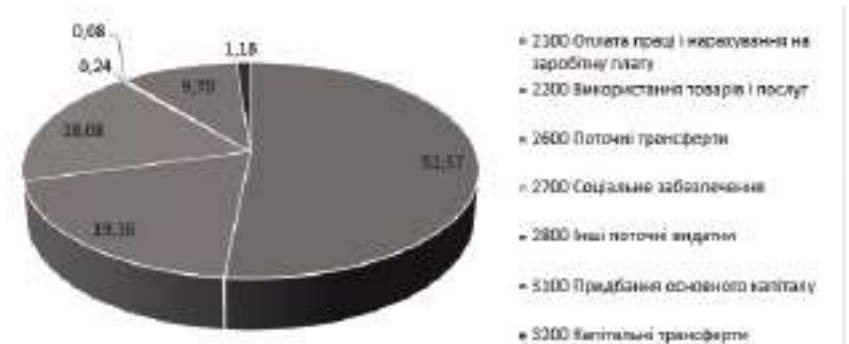
б) будь-які археологічні розкопки, якщо тільки це не вимагається виключно для охорони, обліку чи збереження культурної цінності;

с) будь-які модифікації або зміну виду використання культурної

– До кінця 2014 року базові видатки на освіту, культуру і медицину належали до видатків, які враховувалися під час визначення міжбюджетних трансфертів. Місцевий бюджет отримував дотацію з державного бюджету тільки у разі, коли потрібна сума видатків не покривалася власними доходами, що гарантувало однаковий на всій території України базовий обсяг надання медичних, освітніх, культурних послуг.

– Згідно із Законом України від 28 грудня 2014 р. № 79-VIII “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин” змінилася модель розподілу міжбюджетних трансфертів, яка не передбачає застосування компенсаторних механізмів для сфери культури та спричинила зменшення частки видатків для фінансування соціокультурної інфраструктури та надання культурних послуг.

– Ще однією проблемою на сьогодні є спрямування закладами культури більшої частини коштів на виплату заробітної плати працівникам та оплату комунальних послуг (Діаграма 2.). При цьому з року в рік накопичується дефіцит капітальних видатків.

Діаграма 2. Фінансування сфери культури з місцевих бюджетів за кодами економічної класифікації в 2019 році, відсотків

– Проте, незважаючи на обсяг видатків на оплату праці, згідно з даними Держстату, середній рівень оплати праці у сфері культури на 28 відсотків нижчий від середньої заробітної плати в розрахунку на штатного працівника. Також в об'єднаних територіальних громадах звичайною є практика працевлаштування працівників закладів культури на умовах неповної зайнятості, тому фактичні

Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 27 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 12, ст. 425);

– планом заходів щодо реалізації Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 355.

Проблема, яка потребує розв'язання

– За наявного механізму фінансування під час розподілу видатків місцевих бюджетів сфера культури перебуває на останніх позиціях. Крім того, у структурі видатків місцевих бюджетів за 2014-2018 роки спостерігається стійка тенденція до зниження частки видатків, що спрямовуються на культуру і мистецтво. Водночас частка видатків з державного бюджету у визначений період має тенденцію до зростання (Діаграма 1.). Співвідношення видатків, що спрямовуються з державного та місцевих бюджетів на культуру та мистецтво, змінюється у 2019 році, однак збільшена порівняно з 2018 роком частка видатків з місцевих бюджетів не досягла рівня 2014 року.

Діаграма 1. Частка видатків на культуру та мистецтво у структурі державного та місцевих бюджетів у 2012-2019 роках, відсотків

цінності, що мають на меті приховання або знищення доказу культурного, історичного чи наукового характеру.

2. Будь-які археологічні розкопки культурних цінностей на окупованій території, їх модифікації чи зміна виду їх використання здійснюються, якщо тільки це дозволяють обставини, у тісному співробітництві з компетентними національними органами окупованої території.

ГЛАВА 3

Посилений захист

Стаття 10

Посилений захист

Культурні цінності можуть бути взяті під посилений захист, якщо вони відповідають таким трьом умовам:

а) вони є культурною спадщиною, що має величезне значення для людства;

б) вони охороняються завдяки прийняттю на національному рівні належних правових та адміністративних заходів, що визнають їхню виняткову культурну й історичну цінність і забезпечують захист на найвищому рівні;

с) вони не використовуються для військових цілей або прикриття військових об'єктів і Сторона, яка здійснює контроль над культурними цінностями, зробила заяву на підтвердження того, що вони не використовуватимуться подібним чином.

Стаття 11

Надання посиленого захисту

1. Кожна Сторона подає Комітетові перелік культурних цінностей, стосовно яких вона має намір просити про надання посиленого захисту.

2. Сторона, яка наділена юрисдикцією або контролем над культурними цінностями, може звернутись із проханням про їх включення до Переліку, що підготовлюється відповідно до підпункту «б»

пункту 1 статті 27 цього Протоколу. Це прохання включає всю необхідну інформацію, пов'язану з критеріями, згаданими в статті 10 цього Протоколу. Комітет може запропонувати Стороні включити культурні цінності до Переліку.

3. Інші Сторони, Міжнародний комітет «Блакитний щит» та інші неурядові організації, наділені відповідним досвідом, можуть звертати увагу Комітету на конкретну культурну цінність, У таких випадках Комітет може прийняти рішення запропонувати Стороні запитати включення цієї культурної цінності до Переліку.

4. Ні прохання про включення культурних цінностей, які знаходяться на території, суверенітет чи юрисдикція стосовно якої оспорується більш ніж однією державою, ні їх включення жодним чином не завдають шкоди правам сторін спору.

5. Після отримання прохання про включення до Переліку Комітет інформує про це прохання всі Сторони. Сторони можуть висловити Комітетові свої заперечення стосовно цього прохання впродовж 60 днів. Ці заперечення робляться лише на основі критеріїв, згаданих у статті 10 цього Протоколу. Вони повинні бути конкретними й стосуватися лише фактів. Комітет розглядає заперечення, забезпечивши для Сторони, яка запитує включення, обґрунтовану можливість відповісти до прийняття ним рішення. Коли такі заперечення знаходяться на розгляді Комітету, рішення про включення до Переліку приймаються, незважаючи на положення статті 26 цього Протоколу, більшістю в чотири п'ятих від кількості присутніх членів і членів, що беруть участь у голосуванні.

6. Під час прийняття рішення стосовно прохання Комітет повинен запитати думку урядових та неурядових організацій, а також окремих експертів.

7. Рішення про надання або відмову в наданні посиленого захисту може прийматись лише на основі критеріїв, згаданих у статті 10 цього Протоколу.

8. У виняткових випадках, коли Комітет дійшов висновку, що Сторона, яка запитує включення культурних цінностей до Переліку, не може дотриматися критеріїв підпункту «b» статті 10 цього Протоколу, Комітет може прийняти рішення про надання посиленого захисту за умови, що запитуюча Сторона звернеться з проханням про надання міжнародної допомоги відповідно до статті 32 цього Протоколу.

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 19 серпня 2020 р. № 1035-р

КОНЦЕПЦІЯ реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами

Загальна частина

– Культура має вирішальну роль у житті суспільства, забезпечує його цілісність і розвиток, впливає на всі сфери суспільного життя, насамперед на економіку.

– З 2014 року Україна активно виконує завдання реформи децентралізації влади, одним з яких є забезпечення якісних і доступних послуг населенню, в тому числі культурних. Це вимагає розроблення механізму фінансування системи забезпечення населення культурними послугами та прийняття політичних рішень щодо його впровадження.

– Культура створює необхідне середовище для зростання людського та соціального капіталу, а отже, підвищення конкурентоспроможності регіонів та їх привабливості для життя.

– Впровадження прогресивних методів бюджетування, орієнтованих на результат, передбачає перехід від утримання бюджетних установ до фінансування наданих ними культурних послуг. Зміна підходу до фінансування закладів культури сприятиме більш ефективному використанню ресурсів, що і є однією із засад реформи децентралізації влади.

– Ця Концепція визначає керівні принципи, шляхи, завдання і строки формування та реалізації державної політики, спрямованої на розроблення ефективного механізму фінансування сфери культури.

– Необхідність проведення реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами узгоджується з такими документами:

– середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275;

– планом заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 роки, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 77;

– Концепцією реформування системи забезпечення населення культурними послугами, схваленою розпорядженням Кабінету

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 19 серпня 2020 р.
Київ

№ 1035-р

Про схвалення Концепції реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами

1. Схвалити Концепцію реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами, що додається.

2. Міністерству культури та інформаційної політики разом із заінтересованими центральними та місцевими органами виконавчої влади за участю органів місцевого самоврядування та їх всеукраїнських асоціацій у місячний строк розробити та подати в установленому порядку Кабінетові Міністрів України план заходів щодо реалізації Концепції, схваленої цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

9. У разі початку військових дій Сторона конфлікту може в терміновому порядку запросити надання посиленого захисту культурним цінностям, які перебувають у межах її юрисдикції або під її контролем, шляхом надіслання такого прохання до Комітету. Комітет негайно передає це прохання всім Сторонам конфлікту. В таких випадках Комітет невідкладно розглядає заперечення всіх заінтересованих Сторін. Рішення про надання тимчасового посиленого захисту приймається якнайшвидше й, незважаючи на положення статті 26 цього Протоколу, більшістю в чотири п'ятих його присутніх членів і членів, що беруть участь у голосуванні. Тимчасовий посилений захист може надаватися Комітетом в очікуванні результатів регулярної процедури надання посиленого захисту до моменту прийняття остаточного рішення за умови дотримання положень підпунктів «а» і «с» статті 10 цього Протоколу.

10. Посилений захист надається Комітетом культурним цінностям з моменту їх включення до Переліку.

11. Генеральний директор негайно надсилає Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй та всім Сторонам повідомлення про будь-яке рішення Комітету включити культурну цінність до Переліку.

Стаття 12

Недоторканність культурних цінностей, які перебувають під посиленням захистом

Сторони конфлікту повинні забезпечувати недоторканність культурних цінностей, які перебувають під посиленням захистом, утримуючись від перетворення таких цінностей в об'єкт нападу або від будь-якого використання цих цінностей і безпосередньо прилеглих до них місць для підтримки військових дій.

Стаття 13

Втрата посиленого захисту

1. Культурні цінності, які перебувають під посиленням захистом, можуть втратити такий захист лише у таких випадках:

а) якщо такий захист призупинено чи скасовано відповідно до статті 14 цього Протоколу, або

б) якщо й коли такі цінності за своїм використанням стають військовим об'єктом;

2. За обставин підпункту «б» пункту 1 цієї статті такі цінності можуть ставати об'єктом нападу лише за умов, що:

а) напад є єдиним практично можливим засобом припинити використання цінностей, згаданих у підпункті «б» пункту 1 цієї статті;

б) вжито всіх можливих застережних заходів під час вибору засобів і методів нападу з метою припинення такого використання та уникнення або зведення до мінімуму шкоди культурним цінностям;

с) обставини не дозволяють з огляду на вимоги негайного самозахисту:

i) наказ про напад віддається на вищому оперативному рівні командування;

ii) силам супротивника надсилається дієве завчасне попередження з вимогою припинити використання, згадане в підпункті «б» пункту 1 цієї статті, та

iii) силам супротивника надаються обґрунтовані строки для виправлення ситуації.

Стаття 14

Призупинення дії та скасування посиленого захисту

1. Якщо культурні цінності більше не відповідають одному з критеріїв, згаданих у статті 10 цього Протоколу, Комітет може призупинити дію статусу посиленого захисту або скасувати цей статус шляхом вилучення цих культурних цінностей з Переліку.

2. У разі істотного порушення статті 12 цього Протоколу стосовно культурних цінностей, які перебувають під посиленим захистом, у зв'язку з їх використанням для підтримки військових дій, Комітет може призупинити дію статусу посиленого захисту. Якщо такі порушення продовжуватимуться, Комітет може у виняткових випадках скасувати статус посиленого захисту шляхом вилучення цих культурних цінностей з Переліку.

3. Генеральний директор негайно надсилає Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй і всім Сторонам цього Протоколу повідомлення про будь-яке рішення Комітету призупинити чи скасувати посилений захист.

4. Перш ніж прийняти таке рішення, Комітет надає Сторонам можливість висловити свої погляди.

– запровадження нових моделей діяльності закладів культури, зокрема як поліфункціональних центрів культурних послуг та креативних хабів;

2) ужити в установленому порядку заходів щодо удосконалення механізмів фінансування сфери культури, у тому числі щодо запровадження нових підходів до умов оплати праці працівників культури з урахуванням показників результативності, ефективності та якості;

3) опрацювати в установленому порядку питання щодо залучення додаткових джерел фінансування сфери культури, збільшення, починаючи з 2021 року, видатків на її фінансування відповідно до обґрунтованих потреб з метою стабілізації та забезпечення сталого розвитку;

– можливості фінансування проектів розвитку культурної інфраструктури за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку;

– визначення особливостей здійснення державно-приватного партнерства у сфері культури, туризму, управління пам'ятками культурної спадщини;

– створення сприятливих умов для розвитку туристичних дестинацій України, їх популяризації на світовому туристичному ринку;

– актуалізації положень законів України «Про культуру», «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про кінематографію», «Про державну підтримку кінематографії в Україні», «Про охорону культурної спадщини», «Про туризм», «Про народні художні промисли», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України відповідні законопроекти;

4) вирішити в установленому порядку питання щодо фінансування заходів, передбачених цим Указом;

5) щопівроку інформувати про стан виконання цього Указу.

2. Обласним, Київській міській державним адміністраціям актуалізувати регіональні стратегії розвитку, зокрема в частині цілей і завдань у сфері культури і туризму.

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування передбачати в місцевих бюджетах видатки на реалізацію заходів у сфері культури і туризму відповідно до обґрунтованих потреб.

4. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
м. Київ
18 серпня 2020 року
№329/2020

В. Зеленський

національної інфраструктури даних про такі об'єкти та цінності;
– забезпечення підготовки фахівців з реставрації пам'яток нерухомої культурної спадщини, опрацювавши питання щодо включення відповідної спеціальності до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в галузі знань «Архітектура та будівництво»;

б) за напрямом з розбудови сучасної туристичної інфраструктури України заходи щодо:

– опрацювання питання щодо розроблення та затвердження державної цільової програми, спрямованої на розвиток сфери туризму в Україні, створення сучасної туристичної інфраструктури;

– сприяння залученню інвестицій та реалізації інвестиційних проектів у сфері туризму;

– здійснення маркетингових досліджень щодо сучасних тенденцій розвитку ринку туристичних послуг;

– запровадження в рамках розвитку туризму програм з мобільності молоді та підтримки подорожей літніх людей;

– здійснення моніторингу та аналізу показників надходжень бюджету від сфери туризму в Україні для визначення перспективних шляхів розвитку цієї сфери;

– актуалізації показників збору статистичної інформації про внутрішній та в'їзний туризм, удосконалення механізмів обробки такої інформації;

– сприяння проведенню міжнародних заходів у сфері розвитку туризму в Україні;

промоції туристичного потенціалу України у світі, зокрема шляхом створення багатомовного порталу про туристичні дестинації, об'єкти культурної спадщини України;

– реалізації на базі культурно-інформаційних центрів у складі закордонних дипломатичних установ України культурно-мистецьких проектів, спрямованих на промоцію української культури у світі, зокрема щодо об'єктів культурної спадщини, потенціалу туристичної інфраструктури України;

– забезпечення інформаційного висвітлення історій успіху з реалізації в Україні проектів з модернізації та розбудови об'єктів культурної та туристичної інфраструктури;

в) за напрямом зі сприяння розвитку креативних індустрій заходи щодо:

– опрацювання питання щодо розроблення та затвердження державної цільової програми з розвитку народних художніх промислів України;

– актуалізації стратегічних планів з розвитку державних кіностудій;

– реалізації на умовах державно-приватного партнерства проекту «Будинок музики», вирішення питання щодо розміщення такого закладу;

ГЛАВА 4

Кримінальна відповідальність і юрисдикція

Стаття 15

Істотні порушення цього Протоколу

1. Будь-яка особа скоює злочин у розумінні цього Протоколу, якщо ця особа навмисно та всупереч Конвенції або цьому Протоколу вчиняє будь-яке з таких дій:

а) робить культурні цінності, які перебувають під посиленням захистом, об'єктом нападу;

б) використовує культурні цінності, які перебувають під посиленням захистом, чи безпосередньо прилеглі до них місця для підтримки військових дій;

в) знищує або присвоює у великих масштабах культурну власність, яка перебуває під захистом відповідно до положень Конвенції й цього Протоколу;

г) робить культурні цінності, які перебувають під захистом відповідно до положень Конвенції й цього Протоколу, об'єктами нападу;

е) вчиняє акти крадіжки, грабежу або незаконного присвоєння чи акти вандалізму, спрямовані проти культурних цінностей, які перебувають під захистом відповідно до положень Конвенції.

2. Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть виявитись необхідними, для визнання кримінальними злочинами згідно з її національним законодавством діянь, передбачених у цій статті, і для встановлення для таких злочинів відповідних покарань. При цьому Сторони дотримуються загальних принципів права й міжнародного права, зокрема норм, що поширюють індивідуальну кримінальну відповідальність на інших осіб, крім тих, які безпосередньо вчинили діяння.

Стаття 16

Юрисдикція

1. Без шкоди для пункту 2 цієї статті кожна Сторона вживає законодавчих заходів, необхідних для встановлення її юрисдикції стосовно злочинів, передбачених у статті 15 цього Протоколу, у таких випадках:

а) якщо такий злочин скоєно на території цієї держави;

б) якщо підозрюваний є громадянином цієї держави;

с) у разі злочинів, передбачених у підпунктах «а»–«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, якщо підозрюваний знаходиться на її території.

2. Стосовно здійснення юрисдикції й без шкоди для статті 28 Конвенції:

а) цей Протокол не перешкоджає настанню індивідуальної кримінальної відповідальності чи здійсненню юрисдикції відповідно до тих положень національного чи міжнародного права, які можуть бути застосовані й не зачіпають здійснення юрисдикції відповідно до міжнародного звичаєвого права;

б) за винятком тих випадків, коли Держава, яка не є Стороною цього Протоколу, може визнати й застосовувати його положення відповідно до пункту 2 статті 3 цього Протоколу, військовослужбовці та громадяни будь-якої Держави, яка не є Стороною цього Протоколу, за винятком тих громадян, які служать у збройних силах держави, яка є Стороною цього Протоколу, не несуть індивідуальної кримінальної відповідальності відповідно до цього Протоколу, й цей Протокол не передбачає зобов'язання встановлення її юрисдикції стосовно таких осіб чи їх екстрадиції.

Стаття 17 **Кримінальне переслідування**

1. Сторона, на території якої встановлено присутність особи, що підозрюється в скоєнні злочину, передбаченого в підпунктах «а»–«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, передає без якихось винятків і без невинуватої затримки справу на розгляд своїх компетентних органів, якщо тільки вона не видає цю особу, для цілей кримінального переслідування в рамках розгляду, який проводиться згідно з її національним законодавством або, де це застосовується, відповідними нормами міжнародного права.

2. Без шкоди, в необхідних випадках, для відповідних норм міжнародного права, будь-якій особі, стосовно якої у зв'язку з Конвенцією або цим Протоколом проводиться розгляд, гарантується справедливе поводження та справедливий суд відповідно до національного та міжнародного права на всіх стадіях розгляду й таким особам у жодному разі не надаються гарантії менш сприятливі, ніж ті, що передбачені міжнародним правом.

УКАЗ **ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**

Про заходи щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму

З метою сприяння розвитку культурного потенціалу України, збереження, популяризації та ефективного використання національного культурного надбання, створення умов для туристичної привабливості об'єктів культурної спадщини, підтримки креативних індустрій постановляю:

1. Кабінету Міністрів України:

1) забезпечити розроблення та реалізацію в рамках програми «Велике будівництво» заходів, спрямованих на збереження культурної спадщини та розвиток культурного потенціалу України, передбачивши, зокрема:

а) за напрямом з охорони, відродження та ефективного використання об'єктів культурної спадщини заходи щодо:

– розроблення та затвердження порядку відбору проектів ремонтно-реставраційних та консерваційних робіт стосовно пам'яток культурної спадщини, у тому числі замків, інших фортифікаційних, оборонних, палацово-паркових комплексів, які будуть реалізовані в рамках програми «Велике будівництво», сприяння розробленню необхідної проектної та іншої документації та проведенню робіт із консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування відповідних об'єктів культурної спадщини;

– розроблення та затвердження у складі генеральних планів населених пунктів, внесених до Списку історичних населених місць України, на території яких розташовані об'єкти культурної спадщини, проектів ремонтно-реставраційних та консерваційних робіт, які будуть реалізовуватися за відповідним напрямом;

– розроблення та затвердження науково-проектної документації із визначення меж і режимів використання буферних зон об'єктів всесвітньої спадщини, планів управління об'єктами всесвітньої спадщини;

– забезпечення належної підготовки документів щодо номінування об'єктів культурної спадщини для внесення їх до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

– активізації діяльності з повернення культурних цінностей, незаконно вивезених, евакуйованих з території України під час воєн і збройних конфліктів, а також тимчасово вивезених і неповернутих;

– забезпечення функціонування інформаційного ресурсу щодо об'єктів культурної спадщини і культурних цінностей та формування

цінностей до країни, з якої їх було вивезено, залежно від того, яка із цих подій настане пізніше.

Стаття 46 **Повідомлення**

Генеральний директор повідомляє всім Високим Договірним Сторонам та Організації Об'єднаних Націй про передачу на зберігання всіх ратифікаційних грамот, документів про прийняття, затвердження або приєднання, передбачених у статтях 41 і 42 цього Протоколу, а також документів про денонсацію, передбачених у статті 45 цього Протоколу.

Стаття 47 **Реєстрація в Організації Об'єднаних Націй**

Відповідно до статті 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй цей Протокол реєструється в Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй на вимогу Генерального директора.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на те вповноважені, підписали цей Протокол.

Учинено в м. Гаага 26 березня 1999 року в одному примірнику, який здається на зберігання до архіву Організації Об'єднаних Націй з питань і освіти, науки та культури й засвідчені копії якого передаються всім Високим Договірним Сторонам.

Стаття 18 **Екстрадиція**

1. Злочини, зазначені в підпунктах «а»—«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, вважаються такими, що підлягають включенню як злочини, які спричиняють екстрадицію, до будь-якого договору про екстрадицію, укладеного між будь-якими Сторонами до набрання Протоколом чинності. Сторони зобов'язуються включати такі злочини до всіх договорів про традицію, які вони згодом укладатимуть між собою.

2. Коли Сторона, яка обумовлює екстрадицію наявністю договору, отримує запит на екстрадицію від іншої Сторони, з якою вона не має підписаного договору про екстрадицію, запитувана держава може, на власний розсуд, розглядати цей Протокол як правову підставу для екстрадиції у зв'язку зі злочинами, зазначеними в підпунктах «а»—«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу.

3. Сторони, які не обумовлюють екстрадицію наявністю договору, визнають у відносинах між собою злочини, зазначені в підпунктах «а»—«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, як злочини, що спричиняють екстрадицію, з дотриманням умов, передбачених законодавством запитуваної Сторони.

4. За необхідності, злочини, зазначені в підпунктах «а»—«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, вважаються Сторонами для цілей екстрадиції як такі, що сталися не тільки в місці, де вони були безпосередньо скоєні, а й на території Сторін, які встановили свою юрисдикцію відповідно до пункту 1 статті 16 цього Протоколу.

Стаття 19 **Взаємна правова допомога у кримінальних справах**

1. Сторони надають одна одній максимальну допомогу у зв'язку з розслідуваннями, кримінальним переслідуванням або процедурами екстрадиції, розпочатими стосовно злочинів, зазначених у статті 15 цього Протоколу, у тому числі допомогу в отриманні наявних у них доказів, необхідних для розгляду.

2. Сторони виконують свої зобов'язання, обумовлені пунктом 1 цієї статті, відповідно до будь-яких договорів та інших домовленостей про взаємну правову допомогу, що можуть бути укладені між ними. За відсутності таких договорів і домовленостей Сторони надають одна одній допомогу згідно з їхнім національним законодавством.

Стаття 20

Підстави для відмови

1. Для цілей екстрадиції злочини, зазначені в підпунктах «а»–«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, і для цілей взаємної правової допомоги у кримінальних справах злочини, зазначені в статті 15 цього Протоколу, не вважаються політичними злочинами або злочинами, пов'язаними з політичними злочинами, чи злочинами, які мали політичні мотиви. Відповідно, пов'язане з такими злочинами прохання про екстрадицію або взаємну правову допомогу не може бути відхилене лише на тій підставі, що воно стосується політичного злочину або злочину, пов'язаного з політичним злочинном, чи злочину, який мав політичні мотиви.

2. Ніщо в цьому Протоколі не повинно тлумачитися як таке, що накладає зобов'язання видавати будь-яку особу або надавати взаємну правову допомогу, якщо запитувана Сторона має вагомні підстави вважати, що прохання про екстрадицію у зв'язку зі злочинами, зазначеними в підпунктах «а»–«с» пункту 1 статті 15 цього Протоколу, або про взаємну правову допомогу стосовно злочинів, зазначених у статті 15 цього Протоколу, має на меті судове переслідування або покарання особи у зв'язку з її приналежністю до певної раси, релігії, національності, етнічного походження чи сповідання політичних поглядів або що задоволення цього прохання завдало би шкоди становищу особи з будь-якої із цих причин.

Стаття 21

Заходи, які стосуються інших порушень

Без шкоди для статті 28 Конвенції кожна Сторона вживає таких правових, адміністративних або дисциплінарних заходів, що можуть бути необхідні для покарання таких діянь, якщо вони вчинені навмисно:

- а) будь-яке використання культурних цінностей всупереч Конвенції або цьому Протоколу;
- б) будь-який незаконний експорт, інше незаконне переміщення культурної цінності з окупованої території або незаконна передача права власності на неї всупереч Конвенції або цьому Протоколу.

Стаття 42

Приєднання

1. Цей Протокол відкритий для приєднання до нього інших Високих Договірних Сторін з 1 січня 2000 року.

2. Приєднання здійснюється шляхом здачі на зберігання Генеральному директору документа про приєднання.

Стаття 43

Набрання чинності

1. Цей Протокол набирає чинності через три місяці після здачі на зберігання двадцяти ратифікаційних грамот, документів про прийняття, затвердження або приєднання.

2. У подальшому він набирає чинності для кожної Сторони через 3 місяці після здачі на зберігання цією Стороною своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання.

Стаття 44

Набрання чинності в разі збройного конфлікту

У випадках, передбачених у статтях 18 та 19 Конвенції, для Сторін конфлікту, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи документи про прийняття, затвердження цього Протоколу або приєднання до нього до чи після початку ворожих дій або окупації, він набирає чинності негайно. У цих випадках Генеральний директор у найкоротші строки надсилає повідомлення, передбачені статтею 46 цього Протоколу.

Стаття 45

Денонсація

1. Кожна Сторона може денонсувати цей Протокол.
2. Про денонсацію повинно бути повідомлено в письмовій формі в документі, що здається на зберігання Генеральному директору.
3. Денонсація набирає чинності через один рік після отримання документа про денонсацію. Однак у разі, якщо до закінчення цього річного періоду Сторона, яка денонсує цей Протокол, буде залучена у збройний конфлікт, дія денонсації буде призупинена до закінчення ворожих дій або до закінчення операції з повернення культурних

Стаття 37
Переклади та звіти

1. Сторони забезпечують переклад цього Протоколу своїми офіційними мовами й надають ці офіційні переклади Генеральному директору.

2. Сторони надають Комітетові кожні чотири роки звіт про виконання цього Протоколу.

Стаття 38
Відповідальність держави

Жодне положення в цьому Протоколі, що стосується індивідуальної кримінальної відповідальності, не впливає на відповідальність держав згідно з міжнародним правом, у тому числі на зобов'язання стосовно відшкодування.

ГЛАВА 9
Прикінцеві положення

Стаття 39
Мови

Цей Протокол складено англійською, арабською, іспанською, китайською, російською та французькою мовами, при цьому всі шість текстів є рівноавтентичними.

Стаття 40
Підписання

Цей Протокол датовано 26 березня 1999 року. Він буде відкритий для підписання всіма Високими Договірними Сторонами в м. Гаага із 17 травня 1999 року до 31 грудня 1999 року.

Стаття 41
Ратифікація, прийняття чи затвердження

1. Цей Протокол підлягає ратифікації, прийняттю чи затвердженню Високими Договірними Сторонами, які підписали цей Протокол, згідно з їхніми відповідними конституційними процедурами.

2. Ратифікаційні грамоти й документи про прийняття чи затвердження здаються на зберігання Генеральному директору.

ГЛАВА 5
Захист культурних цінностей у разі збройних конфліктів, які не мають міжнародного характеру

Стаття 22
Збройні конфлікти, які не мають міжнародного характеру

1. Цей Протокол застосовується в разі збройного конфлікту, який не має міжнародного характеру, що виникає на території однієї зі Сторін.

2. Цей Протокол не застосовується до ситуацій внутрішніх заворушень і напруженості, таких, як заколот, ізольовані й спорадичні акти насильства й інші акти подібного характеру.

3. Жодне положення цього Протоколу не використовується для цілей, які зачіпають суверенітет якоїсь держави чи відповідальність уряду всіма законними засобами підтримувати або відновлювати законність і порядок в державі чи забезпечувати захист національної єдності й територіальної цілісності держави.

4. Жодне положення цього Протоколу не завдає шкоди основній юрисдикції Сторони, на території якої виник збройний конфлікт, що не має міжнародного характеру, стосовно порушень, передбачених у статті 15 цього Протоколу.

5. Жодне положення цього Протоколу не використовується для виправдання прямого чи непрямого втручання з будь-якої причини у збройний конфлікт або у внутрішні чи зовнішні справи Сторони, на території якої виник конфлікт.

6. Застосування цього Протоколу до ситуацій, згаданих у пункті 1 цієї статті, не впливає на правовий статус сторін конфлікту.

7. ЮНЕСКО може запропонувати свої послуги сторонам конфлікту.

ГЛАВА 6
Інституційні питання

Стаття 23
Засідання Сторін

1. Засідання Сторін скликається одночасно з Генеральною конференцією ЮНЕСКО й у взаємодії із засіданням Високих Договірних Сторін, якщо таке засідання скликається Генеральним директором.

2. Засідання Сторін приймає свої правила процедури.

3. Засідання Сторін виконує такі функції:

а) обирає членів Комітету відповідно до пункту 1 статті 24 цього Протоколу;

б) схвалює керівні принципи, розроблені Комітетом відповідно до підпункту «а» пункту 1 статті 27 цього Протоколу;

в) дає вказівки й стежить за використанням коштів Фонду Комітетом;

г) розглядає доповідь, надану Комітетом відповідно до підпункту «д» пункту 1 статті 27 цього Протоколу;

д) обговорює будь-які проблеми, пов'язані із застосуванням цього Протоколу, та надає у відповідних випадках рекомендації.

4. На вимогу не менше ніж однієї п'ятої від кількості Сторін Генеральний директор скликає позачергове засідання Сторін.

Стаття 24

Комітет захисту культурних цінностей у разі збройного конфлікту

1. Цим засновується Комітет захисту культурних цінностей у разі збройного конфлікту. Він складається з дванадцяти Сторін, які обираються на засіданні Сторін.

2. Комітет збирається раз на рік на чергову сесію, а також на позачергові сесії будь-коли, коли він вважає це необхідним.

3. Під час визначення членського складу Комітету Сторони намагаються забезпечити рівноправне представництво різних регіонів і культур світу.

4. Сторони – члени Комітету обирають як своїх представників осіб, компетентних у сфері культурної спадщини, оборони чи міжнародного права, і вони намагаються, після проведення консультації однієї з іншою, забезпечити, щоб Комітет у цілому складався з обізнаних фахівців у всіх цих сферах.

ГЛАВА 8 Виконання цього Протоколу

Стаття 34 Держави-покровительки

Цей Протокол застосовується у співробітництві з Державами-покровительками, на яких покладається охорона інтересів Сторін конфлікту.

Стаття 35 Процедура примирення

1. Держави-покровительки надають свої добрі послуги у всіх випадках, коли вони можуть вважати це корисним в інтересах захисту культурних цінностей, особливо якщо між Сторонами конфлікту є розбіжності стосовно застосування або тлумачення положень цього Протоколу.

2. Із цією метою кожна з Держав-покровительок може на запрошення однієї Сторони, Генерального директора або з власної ініціативи запропонувати Сторонам конфлікту скликати нараду їхніх представників і, зокрема, представників органів, відповідальних за захист культурних цінностей, якщо це вважається доречним, на території держави, що не є стороною конфлікту. Сторони конфлікту зобов'язані запровадити в життя зроблені їм пропозиції про скликання наради. Держави-покровительки вносять на розгляд Сторін конфлікту кандидатуру особи, яка є громадянином держави, що не є стороною конфлікту, чи особи, запропонованої Генеральним директором для участі в цій нараді на посаді голови.

Стаття 36 Примирення за відсутності Держав-покровительок

1. У разі конфлікту, коли не визначено Держав-покровительок, Генеральний директор може надати свої добрі послуги або вчинити дії з використанням будь-якої іншої форми примирення чи посередництва з метою вирішення спору.

2. Голова Комітету, на запрошення однієї зі Сторін або Генерального лектора, може запропонувати Сторонам конфлікту скликати нараду їхніх представників і, зокрема, представників органів, відповідальних за захист культурних цінностей, якщо це вважається доречним, на території держави, що не є стороною конфлікту.

Стаття 31 **Міжнародне співробітництво**

У разі істотних порушень цього Протоколу Сторони зобов'язуються діяти, разом через Комітет або індивідуально, у співробітництві з ЮНЕСКО й Організацією Об'єднаних Націй та відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 32 **Міжнародна допомога**

1. Сторона може звернутися з проханням до Комітету про надання міжнародної допомоги стосовно культурних цінностей, які перебувають під посиленним захистом, а також допомоги стосовно підготовки, розробки чи впровадження законів, адміністративних положень та заходів, згаданих у статті 10 цього Протоколу.

2. Сторона конфлікту, яка не є Стороною цього Протоколу, але яка приймає й виконує положення цього Протоколу відповідно до пункту 2 статті 3 цього Протоколу, може звернутися до Комітету з проханням про надання відповідної міжнародної допомоги.

3. Комітет приймає правила стосовно подання прохань про надання міжнародної допомоги та визначає форму такої міжнародної допомоги.

4. Сторонам рекомендується надавати через Комітет технічну допомогу всіх видів тим Сторонам або сторонам конфлікту, які звертаються з проханням про її надання.

Стаття 33 **Допомога ЮНЕСКО**

1. Сторони можуть звертатися до ЮНЕСКО з проханням про надання їм технічної допомоги в організації захисту своїх культурних цінностей, такої, як підготовчі заходи стосовно захисту культурних цінностей, запобіжні й організаційні заходи в разі надзвичайних ситуацій та складання національних переліків культурних цінностей, або у зв'язку з будь-якою іншою проблемою, що виникла в результаті застосування цього Протоколу. ЮНЕСКО надає таку допомогу в межах своєї програми та своїх можливостей.

2. Сторонам рекомендується надавати технічну допомогу на двосторонньому чи багатосторонньому рівні.

3. ЮНЕСКО уповноважена за власною ініціативою надавати Сторонам пропозиції із цих питань.

Стаття 25 **Строк повноважень**

1. Сторона обирається в Комітет строком на чотири роки й має право бути переобраною після цього строку лише один раз.

2. Незважаючи на положення пункту 1 цієї статті, строк повноважень половини членів, обраних у ході перших виборів, спливає наприкінці першої чергової сесії Сторін після тієї сесії, на якій їх було обрано. Ці члени обираються Головою засідання шляхом жеребкування після перших виборів.

Стаття 26 **Правила процедури**

1. Комітет приймає свої правила процедури.

2. Більшість членів складають кворум. Рішення приймаються більшістю у дві третини членів, які беруть участь у голосуванні.

3. Члени Комітету не беруть участі в голосуванні з будь-яких рішень стосовно захисту культурних цінностей, які зачіпаються в разі збройного конфлікту, сторонами якого вони є.

Стаття 27 **Функції**

1. Комітет наділяється такими функціями:

a) розробка керівних принципів з виконання цього Протоколу;

b) надання, призупинення або скасування посиленого захисту стосовно культурних цінностей і складання, оновлення та розповсюдження Переліку культурних цінностей, які перебувають під посиленним захистом;

c) контроль і нагляд за виконанням положень цього Протоколу та сприяння виявленню культурних цінностей, які перебувають під посиленним захистом;

d) розгляд та надання зауважень стосовно звітів Сторін, запит у необхідних випадках роз'яснень та підготовка власного звіту про виконання цього Протоколу для засідання Сторін;

e) отримання й розгляд запитів про міжнародну допомогу відповідно до статті 32 цього Протоколу;

f) визначення порядку використання коштів Фонду;

g) виконання будь-яких інших функцій, які можуть бути на нього покладені засіданням Сторін;

2. Комітет виконує свої функції у співробітництві з Генеральним директором.

3. Комітет співробітничав з міжнародними й національними урядовими та неурядовими організаціями, цілі яких є подібними до цілей Конвенції, Першого протоколу до неї та цього Протоколу. Для сприяння виконанню своїх функцій Комітет може як консультантів запрошувати на свої засідання представників відомих професійних організацій, які мають офіційні відносини з ЮНЕСКО, зокрема Міжнародного комітету «Блакитний щит» (МКБЩ) та його установчих органів. Представники Міжнародного дослідного центру збереження і реставрації культурних цінностей (Римський центр) (МДЦЗРКЦ) та представники Міжнародного комітету Червоного Хреста також можуть бути запрошені як консультанти.

Стаття 28 **Секретаріат**

Комітету допомагає Секретаріат ЮНЕСКО, який готує документацію Комітету та розробляє порядок денний його засідань, а також відповідає за виконання його рішень.

Стаття 29 **Фонд для захисту культурних цінностей у разі збройного конфлікту**

1. Цим створюється Фонд для таких цілей:

а) надання фінансової або іншої допомоги на підтримку підготовчих або інших заходів, які вживаються в мирний час, зокрема, відповідно до статті 5, підпункту «b» статті 10 й статті 30 цього Протоколу, та

б) надання фінансової або іншої допомоги у зв'язку з надзвичайними, тимчасовими або іншими заходами, які вживаються для захисту культурних цінностей у період збройного конфлікту або негайного їх повернення після закінчення військових дій, зокрема, відповідно до підпункту «a» статті 8 цього Протоколу.

2. Відповідно до статей Положення про фінанси ЮНЕСКО цей Фонд є цільовим фондом.

3. Виплати з Фонду використовуються лише на такі цілі, які визначаються Комітетом відповідно до керівних принципів, визначених у підпункті «c» пункту 3 статті 23 цього Протоколу. Комітет може приймати внески, що підлягають використанню, лише для якоїсь визначеної програми або проекту за умови, що Комітет при-

ймає рішення про здійснення такої програми чи проекту.

4. Кошти Фонду складаються з:

а) добровільних внесків Сторін;

б) внесків, пожертвувань або заповіданого майна:

i) інших держав;

ii) ЮНЕСКО або інших організацій системи Організації Об'єднаних Націй;

iii) інших міжурядових або неурядових організацій, та

iv) державних або приватних органів чи приватних осіб;

с) будь-яких відсоткових нарахувань на кошти Фонду;

d) зібраних коштів та нарахувань із заходів, які організуються в інтересах Фонду, а також

e) усіх інших коштів, які відповідають керівним принципам, що застосовуються до Фонду.

ГЛАВА 7 **Поширення інформації та міжнародна допомога**

Стаття 30 **Поширення**

1. Сторони прагнуть усіма відповідними засобами й, зокрема, за допомогою освітніх та інформаційних програм сприяти визнанню всім їхнім населенням культурних цінностей та поваги до них.

2. Сторони забезпечують якнайширше поширення цього Протоколу як у мирний час, так і в умовах збройного конфлікту.

3. Будь-які військові або цивільні органи, які в умовах збройного конфлікту беруть на себе відповідальність за виконання цього Протоколу, повинні бути цілком ознайомлені з його текстом. Із цією метою Сторони:

а) включають до статутів своїх військових сил керівні принципи й інструкції стосовно захисту культурних цінностей;

б) розробляють і здійснюють у співробітництві з ЮНЕСКО та відповідними урядовими й неурядовими організаціями програми підготовки й освіти в мирний час;

с) обмінюються між собою через Генерального директора інформацією про закони, адміністративні положення та заходи, що вживаються відповідно до підпунктів «a» й «b» цієї статті;

d) інформують одна одну в найкоротші строки через Генерального директора про закони та адміністративні положення, що можуть бути ними прийняті для забезпечення виконання цього Протоколу.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 323

м. Київ

28.07.2020

Про відповідність видань НАН України вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

16 липня 2020 р. набули чинності частини 2-6 статті 22 «Державна мова у сфері науки» Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ухваленого 25.04.2019 (№ 2704-VIII, опублікований 06.05.2019, чинний від 16.07.2019).

Відповідно до статті 22 зазначеного Закону мовою науки в Україні є державна мова. Наукові видання публікуються державною мовою, англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу. У разі публікації англійською мовою та/або іншими офіційними мовами ЄС опубліковані матеріали мають бути супроводжені анотацією і переліком ключових слів державною мовою.

Враховуючи викладене:

1. Керівникам наукових установ НАН України та головним редакторам наукових періодичних видань НАН України забезпечити дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

2. Науковим видавництвом НАН України та іншим установам-видавцям взяти до уваги, що від 16.07.2020 видання, підготовка та випуск яких здійснюються за бюджетні кошти, у тому числі в межах виконання Цільової комплексної програми «Створення та розвиток видавничого комплексу НАН України», повинні відповідати вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

3. Науково-видавничій раді НАН України надавати установам НАН України необхідну консультативну допомогу з зазначеного питання.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Т.в.о. президента
Національної академії наук України
академік НАН України
Т.в.о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України

А.Г.НАУМОВЕЦЬ

В.О.ЦИБАН

– моделей фінансування закладів культури за диференційованим принципом;

– методики розрахунку собівартості послуг, що включені до базового набору культурних послуг, які надаються на безоплатній основі;

– системи верифікації надання культурних послуг.

Оновлення системи оплати працівників закладів сфери культури

– Система оплати праці повинна включати стимули для якісної та ефективної роботи працівників закладів сфери культури, зокрема передбачати взаємозв'язок між оплатою праці та продуктивністю діяльності закладу культури. Зростання заробітної плати в результаті поліпшення основних показників ефективності діяльності закладу культури, які надалі враховуватимуться органами місцевого самоврядування під час планування бюджету на наступний період, стимулом, що позитивно вплине на мотивацію до якісної і творчої роботи працівників та дасть змогу залучити фахівців до роботи у сфері культури.

Виконання цього завдання передбачає, зокрема:

– життя заходів до впорядкування умов оплати праці працівникам сфери культури відповідно до показників ефективності їх роботи;

– проведення дослідження можливостей впровадження системи заохочувальних виплат для працівників державних і комунальних закладів культури з урахуванням показників результативності, ефективності та якості їх роботи.

– Створення можливостей для розвитку соціокультурної інфраструктури на регіональному та місцевому рівні

– Основою надання доступних культурних послуг для населення є сучасна інфраструктура, яка дає змогу надавати якісні культурні послуги.

– Нова модель фінансування системи забезпечення населення культурними послугами передбачає посилення фінансової та інституційної спроможності органів місцевого самоврядування у частині виконання власних та делегованих повноважень у сфері культури шляхом диверсифікації джерел фінансування сфери культури на регіональному та місцевому рівні.

Виконання цього завдання передбачає, зокрема:

– визначення поточного стану фінансування сфери культури на регіональному та місцевому рівні;

– створення додаткових можливостей для фінансування

соціокультурної інфраструктури на регіонального та місцевого рівні. Впровадження проектного підходу до формування конкурентних ринків культурних послуг

Конкурентний ринок культурних послуг повинен формуватися та розвиватися на основі врахування попиту і пропозиції на культурні послуги (продукти), орієнтуватися на актуальні запити отримувачів культурних послуг та стан їх задоволення.

На сьогодні на всіх рівнях відбувається впровадження та розвиток технологій управління проектами, що дає можливість сконцентрувати увагу та ресурси на виконанні визначеного комплексу завдань за певних обмежень у часі, ресурсах, бюджеті.

Сфера культури є однією з пріоритетних для застосування методів і прийомів проектного менеджменту, впровадження якого сприятиме формуванню оптимальної організаційної структури і взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, збільшенню кількості альтернативних ресурсів, оптимізації їх використання, стимулюватиме пропозицію та споживання культурних послуг.

Впровадження проектного підходу до формування конкурентних ринків культурних послуг передбачає:

розроблення механізму покрокового впровадження проектного підходу до фінансування системи забезпечення населення культурними послугами на регіональному та місцевому рівні;

забезпечення узгодженості напрямів проектної діяльності на всіх рівнях влади з пріоритетами, цілями і завданнями державної культурної політики;

дослідження можливостей використання та запровадження багатоканального фінансування проектів для сфери культури. Впровадження механізму державно-приватного партнерства для реалізації інвестиційних проектів у сфері культури

Державно-приватне партнерство є дієвим та ефективним механізмом залучення позабюджетних коштів і висококваліфікованих кадрів для виконання стратегічних завдань соціально-економічного розвитку в умовах дефіциту бюджетних коштів.

Впровадження державно-приватного партнерства у сфері культури дасть змогу залучити фінансові ресурси для інвестиційних проектів у сфері культури, відновлення об'єктів культурної спадщини, реконструкції та модернізації кінотеатрів, театрів, бібліотек та клубів, створення нових культурних просторів.

Впровадження механізму державно-приватного партнерства для реалізації інвестиційних проектів у сфері культури передбачає, зокрема:

дослідження найбільш ефективних форм співробітництва між

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 236

м. Київ

22.05. 2020 р.

Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів

Враховуючи постанову Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів»:

1. Керівникам установ, організацій та підприємств НАН України під персональну відповідальність взяти до відома та керівництва постанову Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID -19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів».

2. Взяти до відома, що заходи, запроваджені актами законодавства в процесі реалізації карантину на період, визначений постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211, продовжують діяти на період, встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів».

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Управління справами НАН України.

Президент Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є. ПАТОН

Головний учений секретар Національної
академії наук України академік НАН України

В.Л. БОГДАНОВ

1. Керівникам установ НАН України:

1.1 Забезпечити у необхідних випадках отримання установами доступу до електронних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus шляхом подання заявок до Державної науково-технічної бібліотеки України відповідно до вимог, визначених пп. 5, 6 Порядку забезпечення доступу закладів вищої освіти і наукових установ до електронних наукових баз даних, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27.02.2019 № 269. При цьому взяти до відома, що доступ надається до травня 2020 р. включно.

1.2 До 15.01.2020 призначити відповідальних авторизованих адміністраторів профілів наукових установ у наукометричних базах даних Web of Science та Scopus.

1.3 Організувати систематичне проведення робіт з актуалізації, корегування доповнення та зведення інформації у профілях наукових установ та учених у наукометричних базах даних Web of Science та Scopus.

Інформацію про проведену роботу та досягнуті за її результатами показники профілів наукових установ та учених до 01.02.2020 подати для узагальнення до Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (далі НБУВ). Відповідну інформацію надалі подавати щокварталу до НБУВ впродовж 10 днів наступного після закінчення кварталу календарного місяця.

2. НБУВ (член-кореспондент Л. А. Дубровіна):

2.1 Надавати підтримку процесів упорядкування наукометричних профілів наукових установ та учених НАН України, до 15.01.2020 забезпечити підготовку відповідних методичних матеріалів та розмістити їх на порталі НБУВ.

2.2 Щокварталу до 20 числа наступного після закінчення кварталу календарного місяця надавати Президії НАН України узагальнену інформацію про показники профілів наукових установ та учених НАН України.

2.3 До 15.01.2020 подати пропозиції щодо матеріально-технічного забезпечення виконання робіт з формування ресурсу наукометричних даних НАН України.

2.4 Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Віце-президент Національної академії наук України

академік НАН України

Головний учений секретар Національної академії наук

України академік НАН України

А.Г. ЗАГОРОДНІЙ

В.Л. БОГДАНОВ

державою і об'єднаними територіальними громадами (державними партнерами) та приватними партнерами у сфері культури;

визначення переліку потенційних інвестиційних проектів у сфері культури, які можуть реалізовуватися на умовах державно-приватного партнерства;

налагодження механізмів взаємодії державних та приватних партнерів у сфері культури;

забезпечення підготовки якісних інвестиційних проектів, які здійснюються на умовах державно-приватного партнерства, з метою залучення інвестицій у сферу культури.

Поширення застосування інших інструментів фінансування сфери культури

На сучасному етапі розвитку економіки, який характеризується масовим розповсюдженням інформаційно-комунікаційних технологій, відбувається поступове з'єднання пасивної та активної ролі споживача і виробника, що призводить до трансформації фінансових відносин та появи нових фінансових інструментів і методів мобілізації капіталу.

Розвиток зв'язків сфери культури та бізнесу, налагодження різних форм і можливостей взаємовигідної співпраці у зазначених сферах, а також формування громадської думки на користь підтримки культури дасть змогу залучити інструменти альтернативного фінансування та інших ресурсів (людських, матеріальних, інформаційних тощо), які не можуть бути забезпечені відповідним місцевим бюджетом, для реалізації певного суспільно значущого культурного проекту.

Реалізація Концепції здійснюється відповідно до плану заходів щодо її реалізації із зазначенням органів, відповідальних за здійснення конкретних заходів, обсягу фінансових ресурсів і строків виконання, який щороку в разі потреби коригується за результатами оцінки його виконання.

Очікувані результати

Реалізація Концепції дасть змогу:

запровадити високоефективні механізми фінансування системи забезпечення населення культурними послугами;

підвищити ефективність та прозорість використання бюджетних коштів у сфері культури;

залучити позабюджетні кошти у сферу культури;

забезпечити конкурентний рівень оплати праці працівників сфери культури;

створити конкурентний ринок культурних послуг для постачальників усіх форм власності та споживачів таких послуг;

забезпечити високий рівень якості надання культурних послуг, їх територіальної та цінової доступності.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Обсяг фінансування, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для виконання плану заходів щодо реалізації Концепції, визначається щороку з урахуванням реальних можливостей державного та місцевих бюджетів.

До джерел фінансування заходів щодо реалізації Концепції належать кошти державного та місцевих бюджетів, програм, проєктів міжнародної технічної допомоги, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 703

м. Київ

27.12.2019

Про впорядкування профілів учених та наукових установ НАН України у наукометричних базах даних

У сучасних умовах важливе значення для оцінки результативності діяльності НАН України, розвитку міжнародної співпраці Академії мають наукометричні показники представлення академічних установ і вчених в електронних наукових базах даних. Відповідно до цих показників НАН України загалом займає провідні позиції у вітчизняному науково-інформаційному просторі.

Разом з тим є непоодинокі факти неточного відображення даних про публікації науковців Академії, зокрема, в таких зарубіжних базах, як Scopus та Web of Science. Це пов'язано з некоректним поданням інформації до цих баз даних щодо відповідних профілей наукових установ і вчених. Так, часто у профілях вчених і установ вказується неповна або неточна інформація, зокрема, лише назва установи, і не вказується її відомча приналежність, що автоматично зменшує статистику щодо публікацій вчених НАН України. Крім того, існує багато різночитань як імен окремих вчених, так і назв установ, зазначених у відповідних профілях та окремих публікаціях.

Тому нагальним завданням є виправлення наявних типових помилок, здійснення системи заходів, які забезпечать об'єднання інформаційних профілів науковців, наукових установ, наукових журналів, НАН України загалом. Така уніфікація приведе до упорядкування вже наявної у базах Scopus та Web of Science інформації, що дасть змогу отримати стосовно Академії більш високі і реальні показники публікаційної активності і цитованості, ніж можна спостерігати нині. Приведення наявних показників у відповідність до фактичного стану сприятиме зростанню наукометричної якості академічних публікацій.

Для усунення некоректного відображення даних у наукометричних системах Web of Science та Scopus необхідно провести роботу з упорядкування наукометричних профілів учених і установ НАН України у зазначених базах даних. З цією метою:

періодичних видань установ відділень вимогам Порядку, заслухавши інформацію керівників установ про проведену з цього питання роботу.

3. Науково-видавничій раді НАН України надавати установам НАН України необхідну консультативну допомогу з зазначеного питання.

4. Секціям НАН України, Науково-видавничій раді НАН України до 15.02.2020 подати пропозиції щодо доцільності внесення змін до Порядку, вдосконалення системи вітчизняної фахової наукової періодики, а також підготовки відповідних звернень до вищих органів державної влади України, керівництва МОН України.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на голів секцій НАН України та Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б. Є. ПАТОН

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л.БОГДАНОВ

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Н А К А З

15.11.2019

№ 877

Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення державної експертизи культурних цінностей

З метою виконання зобов'язань України згідно з Конвенцією про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності 1970 року, забезпечення виконання статті 11 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» і Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2003 року № 1343, відповідно до підпункту 78 пункту 4 Положення про Міністерство культури України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 року № 495,

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Методичні рекомендації з проведення державної експертизи культурних цінностей, що додаються.
2. Управлінню охорони культурної спадщини (Моця Б. О.) оприлюднення цього наказу на офіційному веб-сайті Міністерства культури України.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Державний секретар,
голова комісії з проведення
ліквідації Міністерства культури України

Ростислав КАРАНДСЄВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства культури України
15 листопада 2019 р. № 877

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ**

I. Загальні положення

1. Методичні рекомендації з проведення державної експертизи культурних цінностей (далі – Методичні рекомендації) розроблені з метою забезпечення реалізації Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» та Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2003 року № 1343, однакового підходу до процедури проведення державної експертизи культурних цінностей (далі – експертиза) та оформлення її результатів.

2. У цих Методичних рекомендаціях терміни вживаються у значеннях, наведених у Митному кодексі України, законах України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», «Про музеї та музейну справу», «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними», Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2003 року № 1343 (далі – Порядок).

3. Ці Методичні рекомендації спрямовані на використання у роботі державними установами, закладами культури, іншими організаціями, яким надано право проведення державної експертизи культурних цінностей (далі – уповноважені організації), згідно з переліком, затвердженим наказом Міністерства культури України від 31 березня 2017 року № 267, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24 квітня 2017 року за № 529/30397 (із змінами).

4. Експертиза проводиться на підставі письмової заяви (клопотання), до якої додаються об'єкт(и) експертизи (далі – об'єкт) та документи, визначені у пункті 6 Порядку.

Рекомендований зразок заяви (клопотання) наведено у додатку 1 до цих Методичних рекомендацій.

У разі неможливості транспортування об'єкта до місця проведення експертизи, рекомендовано проводити виїзну експертизу за місцем знаходження об'єкта відповідно до абзацу другого пункту 14 Порядку.

– врахування при оцінюванні проектів науково-дослідних робіт, поданих на конкурс для фінансування за кошти державного чи місцевих бюджетів;

Під час включення наукового видання до Переліку йому присвоюється відповідна категорія, яку разом з датою включення до Переліку необхідно вказувати у вихідних відомостях видання, а саме:

1) категорія «А» присвоюється науковим фаховим виданням, включеним до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Core Collection та/або Scopus;

2) категорія «Б» присвоюється іншим науковим фаховим виданням, які відповідають вимогам підпунктів 1-8, пункту 6 Порядку;

3) категорія «В» присвоюється всім науковим фаховим виданням, включеним до Переліку на день затвердження Порядку наказами МОН, а також може присвоюватись виданням, які були включені до категорії «А» або категорії «Б» на два роки;

Разом з тим видання категорії «В», яке протягом двох років не отримало права присвоєння категорії «А» чи категорії «Б», виключається з Переліку без права поновлення (п. 11 Порядку).

Від часу затвердження нового порядку до Переліку було включено 36 наукових періодичних видань НАН України з присвоєнням їм категорії «А», 15 з присвоєнням категорії «Б». Станом на 01.12.2019 до категорії «В» належать 319 наукових періодичних видань НАН України, у тому числі 214 в галузі природничих і технічних наук, 105 в галузі суспільних і гуманітарних наук.

Враховуючи зазначене існує загроза виключення вже з 13 березня 2020 р. значної кількості наукових періодичних видань НАН України.

З метою недопущення виключення наукових періодичних видань НАН України з Переліку наукових фахових видань України, забезпечення підвищення їх фахового рівня:

1. Керівникам установ НАН України, що є засновниками наукових періодичних видань, які станом на сьогодні належать до категорії «В» Переліку, значно активізувати роботу щодо приведення видань у відповідність до вимог Порядку та своєчасного подання до МОН України необхідних документів для присвоєння категорій «А» або «Б».

2. Відділенням НАН України у місячний строк розглянути на засіданнях Бюро відділень питання про відповідність наукових

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 697

м. Київ

27.12.2019

Про відповідність наукових періодичних видань
НАН України вимогам Порядку формування
Переліку наукових фахових видань України

Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 32 зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2018 р. за № 148/31600 (набув чинності з 13.03.2018), було затверджено новий Порядок формування Переліку наукових фахових видань України (далі Порядок). Порядок встановлює умови формування Переліку наукових фахових видань України (далі Перелік), а також класифікації та моніторингу видань, включених до Переліку.

Згідно з Порядком метою об'єктивної оцінки класифікації та моніторингу наукових фахових видань є підвищення якості опублікованої у них наукової інформації та інтеграція цих видань до світового наукового простору. Під публікацією розуміється випуск друкованого видання накладом не менше 50 примірників або оприлюднення видання в електронному вигляді в мережі Інтернет у форматі, не призначеному для редагування, з вільним або платним доступом.

Наукові фахові видання з Переліку застосовуються для:

1) розвитку вітчизняного наукового потенціалу та інтеграції його у світовий науковий простір;

2) створення простору якісної публічної комунікації вчених, зокрема якісного донесення результатів їх діяльності до вітчизняної і світової наукових спільнот;

3) офіційного визнання наукових публікацій, зокрема:

– опублікування основних наукових результатів дисертацій здобувачами наукових ступенів та досліджень претендентів на присвоєння вчених звань;

– врахування при оцінюванні результатів наукової діяльності закладів вищої освіти і наукових установ;

– врахування при оцінюванні результатів наукової діяльності та атестації наукових та науково-педагогічних працівників;

5. З метою збереження об'єкта та підвищення якості експертизи об'єкт може передаватися заявником на тимчасове зберігання до уповноваженої організації. В такому випадку його приймання і передавання оформлюється актом приймання-передавання предметів відповідно до пункту 2 глави 3 розділу V Інструкції з організації обліку музейних предметів, затвердженої наказом Міністерства культури України від 21 липня 2016 року № 580, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12 серпня 2016 року за № 1129/29259.

6. Результати експертизи оформлюються шляхом складання експертного висновку відповідно до вимог пунктів 8-11 Порядку.

II. Рекомендований механізм проведення попередньої експертизи

1. Метою проведення попередньої експертизи відповідно до абзацу другого пункту 3 Порядку є визнання об'єкта культурною цінністю або предметом культурного призначення серійного чи масового виробництва.

2. За результатами попередньої експертизи рекомендовано складати експертний висновок за зразком, наведеним у додатку 2 до цих Методичних рекомендацій. При цьому слід враховувати вимоги, визначені у пунктах 8-11 Порядку.

3. У разі, якщо за результатами попередньої експертизи встановлюється належність об'єкта до предметів культурного призначення, у позиції «Висновки» рекомендовано вказувати:

«Наданий на експертизу об'єкт є сучасним сувенірним виробом, або предметом культурного призначення серійного та масового виробництва, або твором сучасного мистецтва, або сучасним твором друку, або сучасним предметом колекціонування, або музичним інструментом, що не є унікальним чи рідкісним тощо (необхідне вибрати).

Об'єкт не є культурною цінністю у визначенні Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», дія зазначеного Закону на нього не поширюється».

4. На підставі експертного висновку за результатами попередньої експертизи смичкового музичного інструменту або смичка, що не є культурною цінністю, за бажанням заявника, може бути оформлений паспорт на смичковий музичний інструмент

або паспорт на смичок (далі – Паспорт) на бланках, за зразками, затвердженими наказом Міністерства культури України від 27 червня 2017 року № 555, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 липня 2017 року за № 880/30748.

III. Рекомендований механізм проведення первинної експертизи культурних цінностей, заявлених до вивезення (тимчасового вивезення) з території України

1. Відповідно до пункту 3 Порядку первинна експертиза культурних цінностей, заявлених до вивезення (тимчасового вивезення) з території України (далі – первинна експертиза), проводиться для підготовки обґрунтованого експертного висновку.

Її метою є надання рекомендацій щодо можливості вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України для подальшого оформлення свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України.

2. За результатами первинної експертизи, залежно від кількості та характеру об'єктів, рекомендовано складати експертний висновок за зразками, наведеними у додатках 3 або 4 до цих Методичних рекомендацій.

3. У експертному висновку за результатами первинної експертизи доцільно вказувати:

1) у позиції «Назва предмета» – категорію культурних цінностей, до якої відноситься об'єкт та його власну назву (наприклад: картина «Портрет дівчинки», ікона «Святитель Миколай», книга «Tygodnik Ilustrowany» – «Тижневик ілюстрований», монета номіналом 5 копійок тощо);

2) у позиції «Автор / виробник» – максимально можливі дані щодо походження об'єкта, приналежність до тієї або іншої школи, кола майстрів;

3) у позиції «Матеріал» – усі види матеріалів, з якого виготовлено об'єкт (наприклад: полотно, олія, метал, сплав, дерево, папір, тканина, камінь). Першим рекомендовано зазначати матеріал, який переважає (наприклад: пістоль: дерево, метал (**бронза**, латунь), мідний дріт, перламутрові пластинки; стародрук: папір, обкладинка – дерево, шкіра; каптал – полотно; оклад – метал (латунь, срібло, медальйони фарфорові).

Для предметів, виготовлених з дорогоцінних металів, або які містять вставки з дорогоцінних металів, таку позицію доцільно

публікаційної та видавничої активності наукових установ і вчених НАН України.

2.4. До 01.07.2020 підготувати та подати Президії НАН України пропозиції щодо забезпечення доступу НАН України до аналітичних платформ баз даних Web of Science та Scopus.

2.5. Створити єдину базу наукових публікацій працівників НАН України з окремим розділом про публікації в журналах, що індексуються наукометричними базами Web of Science та Scopus.

До кінця 2020 року підготувати на розгляд Президії НАН України пакет необхідної для цього документації та програмно-технологічних рішень і забезпечити впровадження бази у текстовому режимі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б. С. ПАТОН

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

В. Л. БОГДАНОВ

моніторингу стану публікаційної активності й наукометричних показників установ та вчених НАН України Президія НАН України постановляє:

1. Керівникам наукових установ НАН України:

1.1. Забезпечити у необхідних випадках отримання та/або продовження установами доступу до електронних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus шляхом подання заявок до Державної науково-технічної бібліотеки України відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2020 р. № 721 «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визначення такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

1.2. Активізувати систематичне та своєчасне проведення робіт з актуалізації, коригування, доповнення і зведення інформації у профілях наукових установ та вчених у наукометричних базах даних Web of Science та Scopus.

1.3. Забезпечити подання до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського й актуалізацію інформації щодо профілів наукових установ, наукових періодичних видань та вчених у міжнародних наукометричних системах Web of Science та Scopus, а також метаданих усіх опублікованих співробітниками наукової установи видань у міру їх публікації.

Інформацію про проведену роботу та досягнуті за її результатами показники профілів наукових установ і вчених до 01.08.2020 подати для узагальнення до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Відповідну інформацію надалі подавати щоквартально до зазначеної бібліотеки впродовж 10 днів наступного після закінчення кварталу календарного місяця.

2. Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського (член-кореспондент НАН України Л. А. Дубровіна):

2.1. Надавати підтримку установам НАН України для упорядкування наукометричних профілів установ та вчених НАН України.

2.2. Щоквартально до 20 числа наступного після закінчення кварталу календарного місяця надавати Президії НАН України узагальнену інформацію про показники профілів наукових установ та вчених НАН України.

2.3. Здійснити необхідні заходи для забезпечення оперативного подання до Президії НАН України показників оцінювання наукової

заповнювати за наявності на предметі пробірного клейма або на підставі акта за результатами експертизи матеріалів, оформленого відповідно до вимог Інструкції про здійснення державного експертно-пробірного контролю за якістю ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, затвердженій наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 244, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16 грудня 1999 року за № 874/4167 (із змінами).

Для предметів, виготовлених з дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння, або які містять вставки виготовлені із зазначених матеріалів, таку позицію рекомендовано заповнювати за наявності висновку гемологічної експертизи;

4) у позиції «Техніка» – усі види техніки виготовлення (обробки) об'єкта (наприклад: друк, карбування, гравірування, штампування, литво, різьба). Першою рекомендовано зазначити техніку, яка переважає. За необхідності можна зазначити характер виготовлення: (наприклад: ручний, машинний, малосерійний, масовий);

5) у позиції «Розміри / вага» – лінійні розміри об'єкта та, за необхідності, його вагу, зокрема: для творів живопису – ширину та висоту, для творів графіки – розміри листа та паспарту, для підкладної ікони – розміри ікони та розміри окладу, для скульптури – висоту, ширину, глибину, для книг – крім лінійних вимірів доцільно вказати кількість сторінок, для смичкових музичних інструментів та смичків – рекомендовано зазначити розміри, визначені у відповідному розділі зразків бланків Паспортів;

6) у позиції «Час і місце створення» – рік створення та географічну назву місця походження об'єкта (регіон, країна, місто тощо). У разі відсутності датованих підписів, дата може встановлюватися приблизно, з точністю, як мінімум, до століття (*початок, кінець, середина, третина, чверть, рубіж віків, роки*);

7) у позиції «Опис» – стислий опис об'єкта, зокрема:

– для творів образотворчого мистецтва – жанр твору (портрет, батальний, побутовий, пейзаж, натюрморт тощо), сюжет, колорит;

– для предметів декоративно-ужиткового мистецтва – форму предмета і його окремих частин, конструктивні особливості, колір предмета і окремих частин, художній стиль виконання, зображення або орнамент на предметі або його частинах, функціональне призначення предмета;

– для рукописних книг та друківаних видань – форму, кількість листів, сторінок, зшитків; особливості друку або почерку, колір паперу і палітурки, наявність водяних знаків, конструктивні особливості палітурки, кріплення листів і зшитків, стислий зміст, опис мініатюр, заставок, орнаментальних вставок, їх кількість і місце розташування;

– для предметів нумізматики, фалеристики та медальєрики – опис лицьового боку (AV), зворотного (RV) боку, гурту;

– для музичних інструментів – конструктивні та акустичні особливості, колір, наявність зображень або орнаментів;

8) у позиції «Знаки і позначки» – наявність клейм, печаток, маркувань, штампів, знаків, наклейок (для музичних інструментів – етикету), інвентарних номерів, поміток тощо, із зазначенням місця їх розташування та способу нанесення, кольору тощо;

9) у позиції «Стан збереження» – стан збереження об'єкта (задовільний чи незадовільний) із зазначенням наявності пошкоджень (пориви, тріщини, полумки, здуття, осипання тощо), комплектності, наявності реставраційного втручання, переробок тощо;

10) у позиції «Оцінна вартість» – вірогідну вартість об'єкта, встановлену за результатами його дослідження із врахуванням його художнього, історичного, наукового значення, унікальності, рівня суспільного визнання, автентичності, стану збереження тощо. Оцінну вартість рекомендовано вказувати у національній валюті або у доларах США чи євро. При цьому у експертному висновку рекомендується зазначити, що оцінна вартість об'єкта не є його комерційною вартістю;

11) у позиції «Висновки та рекомендації» – для об'єктів, заявлених до вивезення:

«Наданий на експертизу об'єкт не рекомендований до включення до Музейного фонду України, Державного реєстру національного культурного надбання. Рекомендовано оформити свідоцтво на право вивезення культурних цінностей з території України», або «Наданий на експертизу об'єкт є предметом музейного значення. Рекомендований до включення до Музейного фонду України та/ або Державного реєстру національного культурного надбання. *Не рекомендовано оформлювати* свідоцтво на право вивезення культурних цінностей з території України»,

для об'єктів, заявлених до тимчасового вивезення:

«Наданий на експертизу об'єкт не рекомендований до включення

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

м. Київ

24.06.2020

№ 118

Щодо удосконалення організації обліку і моніторингу публікаційної та видавничої активності НАН України

Останнім часом активізувалася дискусія щодо кількісних і якісних показників оцінювання наукової публікаційної активності як наукових установ і закладів вищої освіти, так й окремих дослідників, зокрема із використанням статистичних методів. Зазначені процеси багато у чому обумовлені відповідними рішеннями щодо державної атестації наукових установ й закладів вищої освіти і оцінювання ефективності їхньої діяльності, змінами вимог щодо підготовки кадрів вищої наукової кваліфікації та Порядку формування переліку наукових фахових видань України.

Наукометричні показники є інструментами аналізу і підтримки для ухвалення експертних рішень, за їх допомогою можна оцінити інтегрованість ученого або наукового колективу, установи у світовий процес обміну науковою інформацією, вирішити питання доцільності та розподілу адресного фінансування.

Відповідно до наукометричних показників НАН України загалом займає провідні позиції у вітчизняному науково-інформаційному просторі.

Разом з тим є непоодинокі випадки неточного відображення даних про публікації науковців Академії. Для впорядкування профілів учених та наукових установ НАН України у наукометричних базах даних було підготовлено розпорядження Президії НАН України від 27.13.2019 № 703, яким доручалося керівникам наукових установ НАН України та Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського здійснити низку заходів для усунення некоректного відображення даних у наукометричних системах Web of Science та Scopus.

Для активізації зазначеної роботи і здійснення постійного

5. Дозволяється одночасне перебування відвідувачів з розрахунку не більше однієї особи на 10 квадратних метрів площі зали обслуговування.

6. Між місцями надання послуг необхідно забезпечити дистанцію не менше, ніж 1,5 метри. Рекламні брошури, журнали та інші поліграфічні матеріали повинні бути недоступні для клієнтів.

7. Суб'єкт господарської діяльності повинен забезпечити:

– постійну наявність рідкого мила, антисептиків та паперових рушників в санвузлах. Використання багаторазових рушників заборонено;

– інформування клієнтів щодо встановлених обмежень та умов обслуговування при вході до закладу, при проведенні телефонних записів та на офіційних сторінках в мережі Інтернет та соціальних мережах;

– нанесення маркування, в тому числі й поза межами закладу, з метою уникнення скупчення перед входом та дотримання умов перебування в черзі з дотриманням дистанції між клієнтами не менше 1,5м.;

– вологе прибирання з використанням миючих та дезінфекційних (в кінці зміни) засобів і провітрювання не рідше, ніж кожні 2 години та після закінчення робочого дня/зміни;

– централізований збір використаних ЗІЗ, паперових серветок в окремі контейнери (урни) з кришками та одноразовими поліетиленовими пакетами з подальшою утилізацією;

– тимчасове відсторонення від роботи осіб з групи ризику (особи, які досягли 60-річного віку, особи, які мають хронічні захворювання, що пригнічують імунітет);

8. Працівники повинні:

– регулярно мити руки з рідким милом або обробляти їх спиртовмісними антисептиками не рідше ніж раз на 3 години, та після відвідування громадських місць, використання туалету, прибирання, обслуговування тощо;

– утримуватись від контактів з особами, що мають симптоми респіраторних захворювань – кашель, лихоманка, ломота в тілі тощо;

– самоізолюватись у разі виникнення симптомів респіраторних захворювань.

до Музейного фонду України, Державного реєстру національного культурного надбання. Рекомендовано оформити свідоцтво на право тимчасового вивезення культурних цінностей з території України», або

«Наданий на експертизу об'єкт є предметом музейного значення. Рекомендований до включення до Музейного фонду України та/ або Державного реєстру національного культурного надбання. Не рекомендовано оформлювати свідоцтво на право вивезення культурних цінностей з території України. Може бути оформлене свідоцтво на право тимчасового вивезення культурних цінностей з території України із зобов'язанням зворотного ввезення в Україну в обумовлений угодою термін»;

12) у позиції «Література» – літературу (каталоги, довідники, монографії, методики тощо), що були використані під час підготовки експертного висновку.

V. Рекомендований механізм проведення експертизи об'єктів, вилучених органами доходів і зборів або правоохоронними органами, конфіскованих за рішенням суду та обернених відповідно до закону в дохід держави

1. Під час проведення експертизи об'єктів, вилучених органами доходів і зборів або правоохоронними органами, конфіскованих за рішенням суду та обернених відповідно до закону в дохід держави (далі – експертиза вилучених, конфіскованих та обернених в дохід держави культурних цінностей), рекомендовано встановити належність таких об'єктів до культурних цінностей, визначити порядок їх переміщення через митний кордон України та оцінку вартість.

Якщо у зверненні на проведення експертизи вилучених, конфіскованих та обернених в дохід держави культурних цінностей ставляться додаткові питання, відповідь на них доцільно надавати у межах компетенції експерта.

2. За результатами проведення експертизи вилучених, конфіскованих та обернених в дохід держави культурних цінностей рекомендовано складати експертний висновок за зразками, наведеними у додатках 3 або 4 до цих Методичних рекомендацій.

Під час складання експертного висновку у позиції «Висновки» рекомендовано зазначити:

«Наданий на експертизу об'єкт є культурною цінністю, для його вивезення з України необхідно оформити свідоцтво на право вивезення

(тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України» або

«Наданий на експертизу об'єкт не є культурною цінністю у визначенні Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», дія зазначеного Закону на нього не поширюється. Його переміщення через митний кордон України здійснюється відповідно до законодавства України з питань державної митної справи».

3. У разі, проведення експертизи культурних цінностей, обернених в дохід держави, рекомендується надати пропозиції щодо подальшого розпорядження такими культурними цінностями (зокрема, доцільно зазначити до якого музейного, бібліотечного, архівного закладу рекомендовано передати на постійне зберігання такі культурні цінності).

VI. Рекомендований механізм проведення експертизи об'єктів, що є музейними предметами Музейного фонду України

1. Експертиза об'єктів, що є музейними предметами Музейного фонду України, проводиться з метою підготовки експертного висновку для прийняття на його підставі рішення про можливість їх тимчасового вивезення з території України для експонування на виставках, проведення реставрації або наукової експертизи.

2. Доцільно врахувати, що у випадку, коли тимчасове вивезення об'єктів, що є музейними предметами Музейного фонду України, здійснює уповноважена організація, вона може самостійно провести експертизу музейних предметів, що належать до складу її фондів.

3. За результатами експертизи об'єктів, що є музейними предметами Музейного фонду України, рекомендовано складати експертний висновок за зразком, наведеним у додатку 5 до цих Методичних рекомендацій.

4. У позиції «Висновки та рекомендації» доцільно зазначити можливість або неможливість транспортування об'єктів, що є музейними предметами Музейного фонду України, та надати рекомендації щодо можливості оформлення права на їх тимчасове вивезення.

5. Страхова вартість об'єктів, що є музейними предметами Музейного фонду України, визначається відповідно до Інструкції про порядок визначення оціночної та страхової вартості пам'яток Музейного фонду України, затвердженої наказом Міністерства культури і мистецтв України від 13 липня 1998 року № 325,

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою головного державного
санітарного лікаря України
від 09.05.2020 р. № 16

Тимчасові рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів в офісних приміщеннях на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)

При здійсненні дозволених постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів в офісних приміщеннях повинні враховуватись ці тимчасові рекомендації, спрямовані на запобігання ускладнення епідемічної ситуації внаслідок поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

1. Перед початком зміни проводиться температурний скринінг усім працівникам.

Працівники, в яких при проведенні температурного скринінга виявлено температуру тіла понад 37,2⁰ С або ознаки респіраторних захворювань не допускаються до виконання обов'язків.

При проведенні вимірювання температури тіла контактним методом, забезпечується обов'язкова дезінфекція виробу, яким здійснюється термометрія, після кожного його використання згідно з інструкцією виробника дезінфекційного засобу.

2. Працівники та відвідувачі допускаються до офісного приміщення тільки в респіраторі або захисній масці, у тому числі виготовленій самостійно.

3. Прийом здійснюється виключно за попереднім записом з дотриманням часового інтервалу, який дозволяє виключити контакт між відвідувачами. Очікування повинно відбуватися зовні приміщення з дотриманням принципів соціального дистанціювання (1,5 м.).

4. На вході до приміщення організовується місце для обробки рук спиртовмісними антисептиками з концентрацією активно діючої речовини понад 60% для ізопропілових спиртів та понад 70% для етилових спиртів. Доцільно розмістити яскравий вказівник про необхідність дезінфекції рук (банер, наклейка тощо).

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ГОЛОВНИЙ ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ**

ПОСТАНОВА

від 9 травня 2020 року N 16

Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів в офісних приміщеннях, на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)

Відповідно до статті 40 Закону України «Про забезпечення санітарного епідемічного благополуччя населення», на виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», постановляю:

1. Затвердити Тимчасові рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів в офісних приміщеннях на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), що додаються.

2. Директорату громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України довести цю постанову до відома зацікавлених центральних органів виконавчої влади, Київської міської, обласних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

3. Ця постанова набирає чинності з 11 травня 2020 року.

**Заступник Міністра охорони здоров'я –
головний державний санітарний лікар України**

В. Ляшко

zareestrovanoї в Міністерстві юстиції України 06 серпня 1998 року за № 496/2936.

VII. Рекомендації щодо оформлення експертного висновку

1. Експертний висновок оформлюється з урахуванням вимог пункту 13 Порядку.

Кожна сторінка експертного висновку завіряється підписом експерта(ів), який(і) проводив(ли) експертизу.

У разі якщо експертиза проводиться на декілька об'єктів до експертного висновку додається перелік об'єктів.

На зворотному боці фотографій об'єктів рекомендовано зазначити номер та дату видачі експертного висновку, порядковий номер предмета у переліку, (підпис експерта(ів), який(і) проводив(ли) експертизу. Під час заповнення зворотного боку фотографій необхідно залишити 50% вільного місця.

2. При оформленні Паспорта уповноваженою організацією рекомендовано зберігати його копію, засвідчену експертом, що провів експертизу.

3. Відомості про видані експертні висновки доцільно заносити до журналу реєстрації експертних висновків. Уповноваженим організаціям, які здійснюють видачу Паспортів, крім цього, рекомендовано вести журнал реєстрації Паспортів.

Журнал реєстрації експертних висновків та журнал реєстрації Паспортів рекомендовано заповнювати за зразками, наведеним у додатку 6 до цих Методичних рекомендацій.

VIII. Інформування Мінкультури щодо окремих об'єктів експертизи

З метою виконання зобов'язань України згідно з Конвенцією про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності, 1970 року у разі виявлення на об'єктах явних чи прихованих позначок музеїв, бібліотек, архівних установ тощо та/або наявності підстав вважати об'єкти такими, що викрадені, оголошені в розшук, мають археологічне походження, уповноважені організації невідкладно інформують про це Мінкультури.

При цьому потрібно зазначити всі наявні відомості, зокрема:

– дані про особу, що надала об'єкти на експертизу;

– короткий опис об'єкта із зазначенням позначок, шифрів, печаток тощо;

– фотографії об'єкта.

Інформація про такі випадки подається до відділу контролю за переміщенням культурних цінностей управління охорони культурної спадщини Міністерства культури України (тел./факс: (044) 272-48-07, (044) 272-48-02, (044) 272-48-08; e-mail: pakhlova@mincult.gov.ua, cv_mku@ukr.net) із позначкою «терміново».

Заступник начальника управління охорони культурної спадщини, начальник відділу дозвільної та погоджувальної документації в сфері охорони культурної спадщини

Богдан МОЦЯ

даних Web of Science Core Collection та повнотекстових ресурсів (електронних книг) бази даних ScienceDirect»;

2) доповнити пункт 3 наказу після абзацу третього новим абзацом такого змісту: «підготувати та оприлюднити на власному вебсайті інформацію про бази даних та аналітичні платформи, зазначені у пункті 1 цього наказу, та можливості використання цих ресурсів українськими вченими».

2. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) в установленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Кизима М.

Т. в. о. Міністра

Сергій ШКАРЛЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

17.11. 2020 р.

№ 1426

Про внесення змін до наказу
Міністерства освіти і науки України
від 29 травня 2020 р. № 721

Відповідно до статті 11 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», пункту 8 частини четвертої статті 48 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», статей 12, 15 Закону України «Про науково-технічну інформацію», пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 (із змінами), Порядку забезпечення доступу закладів вищої освіти і наукових установ до електронних наукових баз даних, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27 лютого 2019 р. №269, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 травня 2019 р. за № 463/33434, на підставі рішення Комісії з питань доступу до електронних наукових баз даних від 11 листопада 2020 р. (протокол № 5) та з метою створення сприятливих умов для використання українськими вченими електронних ресурсів науково-технічної інформації та наукової літератури

НАКАЗУЮ:

1. Унести до наказу Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2020 р. №721 «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» (далі - наказ) такі зміни:

1) абзац другий пункту 1 наказу викласти в такій редакції: «закладам вищої освіти та науковим установам незалежно від відомчої ознаки зі статусом бюджетної установи - до бази

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

29.05.2020

№ 721

Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів
Міністерства освіти і науки України

Відповідно до статті 11 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», статті 42, частини 4 статті 48 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», статей 12, 15 Закону України «Про науково-технічну інформацію», пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 (із змінами), Порядку забезпечення доступу закладів вищої освіти і наукових установ до електронних наукових баз даних, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27 лютого 2019 р., № 269, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 травня 2019 р. за № 463/33434, на підставі рішення Комісії з питань доступу до електронних наукових баз даних від 22 травня 2020 р. (протокол №4), з метою забезпечення виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2020 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27 грудня 2019 р. № 1640 та інтеграції української науки у світовий науковий та Європейський дослідницький простір

НАКАЗУЮ:

1. Надати доступ:

закладам вищої освіти та науковим установам незалежно від відомчої ознаки, зі статусом бюджетної установи – до баз даних Scopus, Web of Science, Core Collection;

Державній науково-технічній бібліотеці України, Київському національному університету імені Тараса Шевченка, Національному

технічному університету «Харківський політехнічний інститут», Національному університету «Львівська політехніка», Сумському державному університету та Харківському національному університету імені В. Н. Каразіна – до аналітичної платформи Sci Val;

Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» – до бази даних Derwent Innovation та аналітичної платформи InCites.

2. Департаменту фінансування державних і загальнодержавних видатків (Ткаченко О. Л.) забезпечити у 2020 році фінансування Державної науково-технічної бібліотеки в обсязі 37 416 300 грн. (тридцять сім мільйонів чотириста шіснадцять тисяч триста гривень) за бюджетною програмою 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» з метою забезпечення доступу до електронних наукових баз даних та аналітичних платформ.

3. Державній науково-технічній бібліотеці України (Жарінова А. Г.) провести відповідно до законодавства державну закупівлю послуг на надання доступу до відповідних електронних наукових баз даних та аналітичних платформ закладам вищої освіти і науковим установам, зазначеним у пункті 1 цього наказу;

– за результатами державної закупівлі укласти договори з переможцем (переможцями) державної закупівлі та із закладами вищої освіти і науковими установами, зазначеними у пункті 1 цього наказу, на підключення та надання доступу до відповідних електронних наукових баз даних та аналітичних платформ.

4. Управлінню бухгалтерського обліку та звітності (Поливач Л. Л.) забезпечити перерахування коштів Державній науково-технічній бібліотеці України з метою виконання покладених на неї завдань.

5. Управлінню з питань інформаційної політики та комунікацій (Голубова Т. А.) забезпечити оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України інформації про початок підключення доступу, терміни дії доступу та можливості використання додаткових аналітичних платформ в рамках отриманого доступу.

6. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства освіти і науки України від 19 вересня 2017 р. № 1286 «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних», від 22 вересня 2017 р.

№ 1304 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 19 вересня 2017 р. № 1286», від 06 листопада 2018 р. № 1213 «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних», від 16 травня 2019 р. № 670 «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам до електронних наукових баз даних», від 21 листопада 2019 р. № 1467 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.05.2019 № 670».

7. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І. А.) в установленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

8. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Полуховича Ю. Ю.

Т. в. о. Міністра

Любомира МАНДЗІЙ

	бібліографічні покажчики	покажчик	16	15
	біобібліографічні покажчики	покажчик	6	5
	тематичні бібліографічні списки	список	73	84
	списки нових надходжень	список	202	206
II. Комплектування бібліотечних фондів				
1	Надійшло документів. Усього	прим.	28053	28025
	у т. ч.: іноземних	« - »	3927	3006
	на електронних носіях	« - »	55	129
	За джерелами надходжень:			
	передплата	« - »	8443	8764
	купівля	« - »	530	549
	книгообмін	« - »	3009	3617
	дари	« - »	12770	10717
	інше	« - »	3300	4302
2	Кількість документів, інформацію про які подано до депозитарію НБУВ	назви	3261	3220
3	Вилучено документів. Усього	прим.	17293	42424
	у т. ч. іноземних	« - »	3522	11051
III. Кадри				
1	Усього працює в бібліотеці:	праців.	188	185
	бібліотечних працівників	праців.	179,5	177,9
	на повну ставку	праців.	173,6	159,4
	у штаті інших підрозділів	праців.	5,5	8,8
2	Кількість вакансій	праців.	4,5	2,5

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН СТАНДАРТИЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
І НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОБЛЕМ СТАНДАРТИЗАЦІЇ,
СЕРТИФІКАЦІЇ ТА ЯКОСТІ»
(ДП «УкрНДНЦ»)**

Н А К А З

від 26 грудня 2019 р.

Київ

№ 513

Про уповноваження на виконання функцій секретаріату ТК 144 та внесення змін до керівного складу ТК 144 та складу ТК 144

Відповідно до частини другої статті 11 Закону України «Про стандартизацію», розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 1163 «Провизначення державного підприємства, яке виконує функції національного органу стандартизації» та згідно з протоколом засідання ТК 144 від 12.11.2019 № 31

НАКАЗУЮ:

1. Припинити повноваження голови ТК 144 «Інформація і документація» (далі — ТК 144) Камишина Володимира Вікторовича.
2. Призначити головою ТК 144 Жарінову Аллу Георгіївну, виконуючу обов'язки директора Державної науково-технічної бібліотеки України (далі — ДНТБ України).
3. Припинити повноваження відповідального секретаря ТК 144 Прудкої Ольги Володимирівни.
4. Призначити відповідальним секретарем ТК 144 Матяш Юлію Анатоліївну, головного бібліотекаря відділу науково-технічної літератури та періодики ДНТБ України.
5. Припинити здійснення функцій секретаріату ТК 144 Українським інститутом науково-технічної інформації та експертизи у зв'язку з неспроможністю виконувати функції секретаріату.
6. Уповноважити ДНТБ України (вул. Антоновича, 180, м. Київ,

03039) виконувати функції секретаріату ТК 144.

7. Вивести зі складу ТК 144 колективних членів:

– Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій

та систем Національної академії наук України (далі – НАН України) та Міністерства освіти і науки України (МОН України);

– Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України.

8. Прийняти до складу ТК 144 як колективних членів (згідно з додатком 1):

– Київський національний університет культури і мистецтв (КНУКіМ);

– Музей народної архітектури і побуту у Львові імені Климента Шептицького (далі – Львів Скансен, МНАіП);

– Національну бібліотеку України для дітей (далі – НБУ для дітей).

9. Вивести зі складу ТК 144 індивідуального члена Писаренко Тетяну Василівну.

10. Прийняти до складу ТК 144 як індивідуальних членів (згідно з додатком 2):

– Бабенка Володимира Володимировича, фахівця з оцифрування архівів;

– Вакуленка Максима Олеговича, завідувача відділу науково-дослідної роботи ДНТБ України;

– Іващенко Вікторію Людвігівну, заступника директора з наукової роботи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка;

– Матяш Юлію Анатоліївну, головного бібліотекаря відділу науково-технічної літератури та періодики ДНТБ України.

11. Начальнику відділу інформаційних технологій забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному веб- сайті ДП «УкрНДНЦ».

12. Начальнику Національного фонду нормативних документів забезпечити опублікування цього наказу в черговому виданні щомісячного інформаційного покажчика «Стандарти».

13. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Генеральний директор

Ганна ЛІСІНА

	видано документів	прим.	4275	5211
	у т. ч. іноземних	« - »	1147	1118
	отримано документів	« - »	3224	2292
7.	Бібліотечно-інформаційна діяльність:			
	виставки нових надходжень представлено документів	вист.	864	769
		прим.	17717	16442
	виставки за профілем діяльності установи: представлено документів	вист.	379	404
		прим.	16110	15653
	електронні виставки	виставка	29	32
	презентація видань групове інформування	захід	41	39
		абонент	542	807
	індивідуальне інформування	повід.	1960	1838
		абонент	1478	1407
	дні інформації	повід.	10571	7895
		захід	104	101
8	Довідково-бібліографічна діяльність:			
	алфавітний каталог: розставлено карток за рік	картка	22095	20807
	систематичний каталог: розставлено карток за рік	картка	19692	20350
	бібліографічні картотеки, усього	картотека	506	646
		розставлено карток за рік	картка	37406
	редагування карток у каталогах і картотеках за рік, усього	картка	35266	29840
		тематичні довідки письмові	довідка	77
	індексування документів за УДК	документ	10795	10384
	бібліографічні посібники:			

VI. ДОДАТКИ

Додаток 1

Основні показники роботи бібліотек наукових установ НАН України в 2019 році

N п/п	Назва показників	Од. обл.	Викон. у 2018 р.	Викон. у 2019 р.
1	2	3	4	5
I. Бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування				
1.	Користувачі. Всього	користувач	19516	18315
	у т.ч. з інших установ	« - »	3230	3081
2.	За категоріями:			
	а) наукові співробітники	« - »	11556	11015
	б) спеціалісти	« - »	4378	4123
	в) аспіранти	« - »	1156	1055
	г) інші	« - »	2182	2107
3.	Відвідування. Всього	відвід.	171873	153801
4.	Книговидача. Всього	прим.	505750	467377
	у т.ч. іноземних документів	« - »	70791	58017
	на електронних носіях	« - »	2253	1178
5.	Виготовлено копій:	стор.	41566	35074
	на базі установи	« - »	39589	34480
	отримано з інших організацій	« - »	1987	750
6.	МБА			
	кількість абонентів	абонент	807	829
	у т.ч. іногородніх	« - »	149	154

Додаток 1 до наказу ДП «УкрНДНЦ» від 26 грудня 2019 р. № 513
Організації, долучені до переліку колективних членів ТК 144
«Інформація і документація»

1. КНУКіМ вул. Євгена Коновальця, 36, кім. 403; м. Київ, 01601; тел. (044) 529-52-88; e-mail: lena@knukim.edu.ua
Олена Антонівна Чайковська, завідувачка кафедри комп'ютерних наук; моб. тел. (050) 444-44-54; e-mail: oachaikovska@gmail.com
2. Львів Скансен, МНАіП вул. Антоновича, 64/16, оф. 312; м. Київ, 03150; тел. (032) 275-03-05; +38 (068) 525-91-85; e-mail: museumlviv@gmail.com; skansenlviv@gmail.com
Руслан Богданович Сірий, головний зберігач фондів; моб. тел. (096) 439-72-03; e-mail: ruslansiryu@gmail.com; ruslan.siryi@lvivskansen.org
3. НБУ для дітей вул. Януша Корчака, 60, м. Київ, 03190; тел. (044) 400-39-96; (044) 400-41-44; e-mail: library@chl.kiev.ua
Наталія Йосипівна Дзюба, заступник генерального директора з інформаційних технологій; тел. (044) 400-41-44; e-mail: nata@chl.kiev.ua

Додаток 2 до наказу ДП «УкрНДНЦ» 26 грудня 2019 р. № 513
Індивідуальні члени, долучені до переліку індивідуальних членів
ТК 144 «Інформація і документація»

1. Володимир Володимирович Бабенко, фахівець з оцифрування архівів просп. Московський 296 б, м. Харків, 61032; моб. тел. (097) 574-54-33; e-mail: kripppon@gmail.com
2. Максим Олегович Вакуленко, завідувач відділу науково-дослідної роботи ДНТБ України вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03039; тел. (044) 521-93-50; e-mail: science@dntb.gov.ua
3. Вікторія Людвігівна Іващенко, професор кафедри видавничої справи, заступник директора з наукової роботи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка вул. Маршала Тимошенка, 13 б, м. Київ, 04212; моб. тел. (097) 816-38-69; e-mail: vicivashchenko@ukr.net
4. Юлія Анатоліївна Матяш, головний бібліотекар відділу науково-технічної літератури та періодики ДНТБ України вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03039; тел. (044) 521-93-53.

IV. Методичні, бібліографічні та інші видання підготовлені бібліотеками у 2019–2020 рр.

1. Актуальні питання охорони книжкових пам'яток : матеріали щоріч. семінару, 15 листоп. 2018 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 44 с.
2. Бібліографічні джерела зарубіжної україніки (друга половина XIX – початок XXI століття). Матеріали до бібліографії : наук.-допом. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т книгознавства. Київ, 2019. 244 с.
3. Бібліографічні покажчики у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; Київ, 2019. 98 с.
4. Бібліотеки наукових установ Національної академії наук України : довідник / НАН України, Інформ.-бібл. рада НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. 312 с.
5. Бібліотечна Україна в цифрах : стат. зб. 2017–2018 рр. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 65 с.
6. Бібліотечні послуги: облік, статистика, ефективність : наук.-метод. посіб. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ : НБУВ, 2019. 86 с.
7. Видавнича та наукова діяльність Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки імені В. Г. Заболотного, 2014–2018 : ретроспект. бібліогр. покажч. / Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В. Г. Заболотного. Київ, 2019. 230 с.
8. Газети України 1816–1916 років у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. 312 с.
9. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного. Діяльність Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки імені В. Г. Заболотного у 2018 році : інформ.-аналіт. огляд : Київ, 2019. 239 с.
10. Довідник інструктивних матеріалів для освітянських бібліотек МОН України та НАПН України (2017–2019 рр.) / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2019. 95 с.
11. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної

мета якого навчити цифровій грамотності 6 мільйонів українців за три роки.

Також ці бібліотеки стануть першими хабами проекту «Дія. Цифрова освіта» і нададуть всім охочим доступ до безкоштовного навчання на національній онлайн-платформі з цифрової грамотності. Платформа запуститься 21 січня 2020 року і буде доступною за посиланням osvita.dii.gov.ua (<https://osvita.dii.gov.ua/>). Наразі за цим посиланням ви можете переглянути перше в історії України дослідження цифрових навичок громадян.

Проект втілюється за підтримки швейцарсько-української Програми EGAP, що фінансується Швейцарською агенцією з розвитку та співробітництва та реалізується Фондом Східна Європа та Фондом Innovabridge.

Міністерство цифрової трансформації України продовжує добір у мережу хабів цифрової освіти. На сьогодні створена мережа з більш 1300 хабів по всій Україні. Найбільше мережа представлена саме бібліотеками.

Хаби цифрової освіти – це місця, куди може завітати кожен громадянин, безкоштовно отримати доступ до сайту Дія. Цифрова освіта та пройти навчання з цифрової грамотності. Це – бібліотеки, школи, університети, компанії і приватний сектор, IT-організації, ЦНАПи, громадські організації. Деякі хаби передбачають можливість отримати консультації та допомогу в навчанні з боку працівників – про це необхідно уточнювати в конкретному хабі.

Команда проекту Дія. Цифрова освіта планує запустити щомісячний дайджест. Тому просить бібліотеки, які вже приєднались до проекту, додатково повідомити електронну пошту через форму.

Хочете приєднатись до мережі хабів та підтримати проект?

Залиште заявку на додавання у каталог

У Міністерстві цифрової трансформації України

Міністерство цифрової трансформації завдяки проекту Дія. Цифрова освіта отримало можливість комп'ютеризувати міста та села і передати за сприяння Української бібліотечної асоціації 5000 одиниць комп'ютерної техніки бібліотекам. Про це повідомляє пресслужба міністерства.

«На реалізацію проекту не будуть витрачені кошти державного бюджету. Першою бібліотекою, якій 5 червня 2020 року передали 150 комп'ютерів, стала Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського», – йдеться у повідомленні.

Також планують передати комп'ютери Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого. Згодом — бібліотекам у селах із різних регіонів України.

«Ми розглядаємо бібліотеки як драйверів цифрової освіти в регіонах. Тому нам дуже приємно їх підтримувати та допомагати. Маємо спільну мету: навчити щонайменше 6 млн українців цифрової грамотності за три роки», – відзначили у Мінцифри.

Нагадаємо, що 11 січня 2020 року Міністерство цифрової трансформації України та Українська бібліотечна асоціація оголосили про початок співпраці. Зокрема, близько 6000 бібліотек по всій країні долучаться до національної кампанії з цифрової грамотності «Будь на часі!» та популяризуватимуть інформацію про проект Дія. Цифрова освіта.

11 січня 2020 року Міністерство цифрової трансформації України та Українська бібліотечна асоціація оголосили про початок співпраці. Меморандум про співпрацю підписали заступник Міністра цифрової трансформації з питань європейської інтеграції Валерія Іонан і президентка Всеукраїнської громадської організації Українська бібліотечна асоціація Оксана Бруй.

Міністерство цифрової трансформації та Українська бібліотечна асоціація спільно сприятимуть розвитку цифрової грамотності. Зокрема, близько 6.000 бібліотек по всій країні долучаться до національної кампанії з цифрової грамотності «Будь на часі!» та популяризуватимуть інформацію про проект «Дія. Цифрова освіта»,

бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек наукових установ НАН України (надходження 2017–2018 рр.) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ: НБУВ, 2019. 182 с.

12. Зведений каталог наукових журналів іноземними мовами, що надійшли до бібліотек м. Харкова в 2018 р.: Природничі науки. Техніка. Сільське господарство. Медицина / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. Харків, 2019. 23 с.

13. Інструкція з обліку фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. / НАН України Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. 91 с.

14. Краєзнавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. Вип. 30 : Сучасна організаційна структура і кадрове забезпечення краєзнавчої діяльності в регіональних бібліотеках України / Нац. іст. б-ка України. Київ, 2019. 84 с.

15. Метабібліографія України : бібліогр. покажч. 2017 / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 319 с.

16. Науково-методичні рекомендації з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для бази даних «Історія міст і сіл України» / Нац. іст. б-ка України. Київ, 2019. 88 с.

17. Обмінний фонд Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2019 році : бібліогр. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. 182 с.

18. Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика : матеріали семінару для бібліографів, 22–23 верес. 2019 р. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 127 с.

19. Предметизування документів з використанням інформаційно-пошукового тезауруса : метод. реком. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 31 с.

20. Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України в 2018 році : інформ.-аналіт. огляд / НАН України, Інформ.-бібл. рада НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. Вип. 24. 208 с.

21. Роль бібліотек в популяризації української мови та літератури на Слобожанщині : метод. матеріали / Харківська обл. універс. наук. б-ка. Харків : ХОУНБ, 2019. 24 с.

22. Соціальна мережа Фейсбук. Як створити сторінку бібліотеки : інформ.-метод. матеріали / Харк. обл. універс. наук. б-ка. Харків : ХОУНБ, 2019. 20 с.

23. Стандарти з бібліотечної справи і суміжних галузей (чинні станом на 1.11.2019) : анот. бібліогр. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. 63 с.

24. Сучасна публічна бібліотека: виклики, можливості, досягнення : матеріали VII Всеукр. школи методиста, 7–11 жовт. 2019 р. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 127 с.

25. Сучасна публічна бібліотека від А до Я : довідник / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 191 с.

26. Сучасна шкільна бібліотека: організація роботи : практич. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2019. 359 с.

27. Ріва Патрік Ле Бьоф, Майя Жумер. Бібліотечна еталонна модель від IFLA. Концептуальна модель для бібліографічної інформації / Пет Ріва, , ; ІФЛА ; пер. з англ. І. М. Баньковська ; ред. пер. О. М. Бруй ; Укр. бібл. асоц. Київ, 2019. 91с.

27. Формування авторитетних записів на імена осіб та найменування організацій : метод. рек. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 87 с.

2020

1. АБІС Копа та створення електронного каталогу в бібліотеках закладів вищої освіти : програма навчального модуля підвищення кваліфікації працівників бібліотек / ВГО Укр. бібл. асоц. ; Наук.-техн. б-ка КПІ ім. І. Сікорського ; Наук. б-ка ім. М. Максимовича. Київ : УБА, 2020. 30 с.

2. Бібліотека в Instagram: де брати ідеї та натхнення : інформ.-метод. матеріали / Управління культури і туризму Харк. облдержадмін., Харківська обл. універс. наук. б-ка. Харків : ХОУНБ, 2020. 24 с.

3. Календар знаменних і пам'ятних дат на 2021 рік / Управління культури, національностей та релігій Київ. облдержадмін., КЗ КОР «Київська обл. б-ка для дітей». Київ, 2020. 42 с.

4. Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020 : довідник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського . Київ, 2020. 153 с.

5. Перша публічна бібліотека Харкова / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; Кабінет бібліотекознавства ім. Л. Б. Хавкіної. Харків, 2020. 18 с.

авторам в связи с использованием материалов в библиотеках либо абонементу.

Джерело: <http://www.ifla.org/node/10206>

Інститут книги інформує

20, 21 та 22 жовтня відбулися засідання експертних рад з відбору книжкової продукції для поповнення бібліотечних фондів у 2020 році. За результатами засідань був сформований перелік книжкової продукції, що придбавається для поповнення бібліотечних фондів.

Так, для закупівлі книжкової продукції для поповнення бібліотечних фондів експертами було визначено 833 назви книжкових видань: 514 – література для дітей та юнацтва; 160 – літературно-художня література; 159 – інша (нехудожня) література.

У 2020 році на розгляд експертних рад було надано 2975 найменувань книжкової продукції, зокрема:

1021 – на розгляд Експертної ради з оцінювання літератури для дітей та юнацтва; 1205 – на розгляд Експертної ради з оцінювання літературно-художньої літератури для дорослих;

749 – на розгляд Експертної ради з оцінювання іншої (нехудожньої) літератури для дорослих.

Персональні склади експертних рад з відбору книжкової продукції, що пропонується до закупівлі для поповнення бібліотечних фондів у 2020 році, за тематичними напрямками.

Відібрані книжкові видання (комплекти відповідно до читацької аудиторії бібліотек) отримують 606 відібраних бібліотек.

Цьогоріч для відбору книжкової продукції для поповнення бібліотечних фондів було створено три експертні ради – Експертна рада з оцінювання літератури для дітей та юнацтва, Експертна рада з оцінювання іншої (нехудожньої) літератури для дорослих, Експертна рада з оцінювання літературно-художньої літератури для дорослих.

Український інститут книги – державна установа при Міністерстві культури та інформаційної політики України, покликана формувати державну політику у книжковій галузі, провадити промоцію книгочитання в Україні, підтримувати книговидавничу справу, стимулювати перекладацьку діяльність, популяризувати українську літературу за кордоном.

контексте, чем понимаемая обычно «выдача». Под этот термин подпадает существующее использование справочников в библиотеках Швеции.

5. Консультации и участие

1. По аналогии со странами с уже принятыми системами публичного права на выдачу, библиотекари должны активно стремиться к тому, чтобы вместе с правообладателями получать информацию о разработке законопроекта с начального этапа до начала функционирования системы. Кроме этого, совместно с представителями правообладателей, они должны попытаться попасть в национальный консультативный совет, который будет разрабатывать политику, оказывать консультативную помощь администраторам системы публичного права на выдачу документов и вести переговоры с организациями правообладателей и обществами по сбору авторских отчислений.

2. Кроме того, там, где работает система лицензирования авторского права, библиотекари должны принимать непосредственное участие в переговорах с обществами по сбору авторских отчислений, чтобы определить условия и размер выплат по лицензии на предоставление.

3. Любой законопроект должен приниматься в тесном сотрудничестве со всеми заинтересованными сторонами, включая библиотечные организации.

Обоснование

Важно, чтобы администрация системы публичного права на выдачу материалов работала эффективно и не требовала больших затрат из общего финансирования, чтобы максимально возможная сумма из фонда вознаграждений шла непосредственно своим законным получателям, и тем самым административная ноша библиотек была минимизирована или даже незначительна. Лучшим способом обеспечить сотрудничество всех заинтересованных сторон и эффективную работу системы является привлечение библиотекарей и правообладателей в процесс формирования стратегии публичного права на выдачу материалов с выплатой вознаграждения

6. Професійні компетенції бібліотечних фахівців : метод. поради / Тернопільська обл. універс. наук. б-ка, наук.-метод. відділ Тернопіль, 2020. 20 с.

7. Чотири простори бібліотеки: модель діяльності : практ. посіб. / Укр. бібл. асоц. Київ, 2020. 104 с.

ВАЖЛИВО

Інструкція з обліку фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / О. М. Василенко (наук. керівник), Т. І. Клочок, Л. А. Пестрецова, О. І. Посметна, Л. М. Яременко; О. М. Василенко (відп. ред.); НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУВ, 2019. – 91 с.

У 2019 р. вийшов друком документ «Інструкція з обліку фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», який розроблено і укладено фахівцями Інституту бібліотекознавства та Інституту архівознавства згідно з Положенням про НБУВ. Основне завдання – актуалізувати зміст інструкції згідно з сучасним законодавством та міжнародними стандартами, внести зміни та доповнення, що відповідають вимогам сьогоднішньої облікової політики держави.

Зокрема, це стосується обліку електронних документів, які є важливою складовою інформаційного ресурсу з організованим доступом користувачів (локальним, віддаленим або службовим). Під час розробки цієї інструкції було враховано сучасне трактування бібліотечного фонду, що передбачає не тільки фізичну, а й віртуальну реальність.

Інструкція є нормативним документом, що визначає порядок обліку всіх видів документів, які входять до складу фонду НБУВ, а також включає загальні положення обліку документів у спеціалізованих відділах-фондоутримувачах НБУВ. Облік здійснюється диференційовано, що обумовлюється складною багатофункціональною структурою фондів НБУВ.

Документ регламентує організацію системи обліку бібліотечного фонду: надходження документів до фонду, їх вибуття з фонду та переміщення, підсумкові дані про обсяг всього фонду та його підрозділів, склад документів за видовими, мовними та іншими ознаками, вартість бібліотечного фонду, а також визначає взаємозв'язок бібліотечного та бухгалтерського обліку документів фонду НБУВ.

Інструкція побудована за функціональною ознакою поетапних процесів сумарного та індивідуального обліку різних видів документів. У дванадцяти розділах представлено основні положення функціонування системи обліку документів фонду НБУВ; визначено одиниці та особливості обліку окремих видів і категорій документів, вимоги щодо організації обліку бібліотечного фонду в процесі надходження, руху і вибуття документів, ведення сумарного та індивідуального обліку документів із бібліотечного фонду; регламентовано порядок проведення перевірки бібліотечного фонду та організації діловодства з обліку фонду. В окремому розділі представлено визначення основних термінів і понять, які використовуються у цьому документі.

До Інструкції додаються зразки обліково-реєстраційної та супровідної документації, які відображають особливості її оформлення в контексті послідовності операцій з обліку документів фонду: від надходження до їхнього вибуття.

Інструкція призначена для бібліотечних фахівців, задіяних в організації фонду та обліку документів, бібліотекознавців та науковців, які досліджують ці процеси.

*Підготувала Т. І. Ключок,
головний бібліотекар НБУВ*

Обоснование

Если право на выдачу документов с системой выплаты авторского вознаграждения будет реализовано неправильно, скорее всего, это приведет к уменьшению библиотечных фондов и исчезновению свободного доступа граждан к образованию, культуре, информации и идеям, предоставляемого публично доступными библиотеками. Выбор неправильного типа системы публичного права в интересах страны, особенно в странах с развивающейся экономикой или в странах, где в публичных библиотеках в фондах представлена в основном зарубежная литература, приведет к утечке ресурсов в форме компенсаций зарубежным авторам (возможно, проживающим в более развитых странах) в рамках правил национального законодательства. Все это может нанести долгосрочный ущерб национальной экономике и культуре.

4. Законодательные определения

Определения или объяснения формулировок и терминов, используемых в законе, имеют решающее значение, поэтому библиотекари должны активно выступать за тщательную подготовку законопроекта.

Обоснование

Единственным существующим на данный момент наднациональным определением «права на выдачу документов» является формулировка в Директиве Европейского Союза (EU Directive 2006/115/ЕЕС), согласно которой (статья 1(b) 1(3) под «выдачей» подразумевается предоставление для использования на ограниченный период времени и не в прямых или косвенных коммерческих целях в организациях, доступных для граждан». В отсутствие международного договора или конвенции по публичному праву на выдачу документов, Директива может быть использована странами, разрабатывающими свой законопроект. Тем не менее, страны, не являющиеся членами Европейского Союза (кроме стран-кандидатов) не связаны обязательствами и не обязаны следовать ей.

Необходимо отметить, что в случае ЕС, риски в разработке законопроекта заключаются в том, что фраза «предоставление для использования» может быть использована в более широком

всего не смогут платить за право публичной выдачи документов без серьезного ущерба для своих и без того хрупких основных услуг. Если будет введена плата за использование публичных библиотек, многие люди не смогут платить, использование библиотек сильно сократится, что крайне негативно скажется на уровне грамотности населения и дальнейшем экономическом росте этой страны.

Необходимо также отметить, что в странах с развивающейся экономикой любая программа выплат авторских вознаграждений должна применяться только к лицам, имеющим гражданство или проживающим в стране на законных основаниях. Подобный подход используется в ряде существующих программ.

3. Законодательная основа

Если будет введена система публичного права на выдачу документов, это должна быть либо схема поддержки культуры, либо право на денежное вознаграждение, закрепленное отдельным законом независимо от закона об авторском праве.

1. Там, где предлагается ввести публичное право на выдачу либо изменить существующую систему, библиотекари должны активно выступать в защиту авторских интересов без ущерба доступа к информации для общественности и привлечения бюджетных средств библиотек.

2. В случае если в будущем будет необходимо ввести публичное право на выдачу документов в соответствии с международными договорами или конвенциями, страны должны иметь возможность установить свои расчеты и условия выплат компенсаций в зависимости от своих финансовых и организационных ресурсов, которые не будут препятствовать целям и задачам публично доступных библиотек. Более того, страны должны получить временную отсрочку своих обязательств на основании своих экономических и социальных показателей. При введении права публичной выдачи и размера компенсаций необходимо учитывать уровень благосостояния каждой конкретной страны, чтобы минимизировать или исключить возможные потери в доступе к информации.

Бібліотечні послуги: облік, статистика, ефективність : науково-методичний посібник / уклад. : О. Яковенко, А. Венідиктова ; відп. ред. О. Василенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2019. – 132 с.

У 2019 р. вийшов науково-методичний посібник «Бібліотечні послуги: облік, статистика, ефективність», у якому охарактеризовано основні види традиційних та інноваційних послуг, які надають бібліотеки, розглянуто питання організації статистики, визначено показники ефективності, методи оцінювання якості бібліотечно-інформаційних послуг відповідно до положень національних стандартів: ДСТУ ISO 2789:2016. Міжнародна бібліотечна статистика. ISO 2789:2013, IDT. Information and documentation – International library statistics; ДСТУ ISO 11620:2016. Показники функціонування бібліотек. ISO 11620:2014, IDT. Information and documentation – Library performance indicators; ДСТУ ISO 16439:2016. Методи та процедури оцінювання впливу бібліотек. ISO 16439:2014, IDT. Information and documentation – Methods and procedures for assessing the impact of libraries.

Необхідність розроблення науково-методичного посібника для поглиблення фахових знань щодо найважливіших процесів обслуговування сучасних користувачів бібліотек була зумовлена наявністю низки проблемних питань з організації статистики бібліотечно-інформаційних послуг, визначення показників ефективності, використання методів оцінювання їхньої якості.

Вирішення цих питань необхідні для забезпечення функції контролю в процесі управління, здійснення порівняльного аналізу роботи бібліотечно-інформаційних установ на основі використання методик нових національних стандартів, прийнятих в Україні, з наданням чинності з 1 вересня 2016 р., а також поглиблення взаємодії між бібліотеками та користувачами.

Нині світове професійне співтовариство накопичило досвід, який дозволив виробити й закріпити в положеннях міжнародних стандартів найбільш загальні принципи й підходи щодо обліку результатів бібліотечної діяльності; менеджменту бібліотечних та інформаційних сервісів; демонстрації цінності послуг, наданих бібліотеками, як окремим особам, так і суспільству в цілому.

У цьому контексті Міжнародною організацією зі стандартизації (ISO) було розроблено низку нормативних документів, які набули

значного поширення у практичному використанні бібліотеками різних країн світу. В Україні 2016 р. Національний орган стандартизації «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» методом підтвердження прийняв національні стандарти України ДСТУ ISO 2789:2016. Міжнародна бібліотечна статистика; ДСТУ ISO 11620:2016. Показники функціонування бібліотек; ДСТУ ISO 16439:2016. Методи та процедури оцінювання впливу бібліотек, які регламентують діяльність бібліотечно-інформаційної сфери, гармонізовані з міжнародними нормативними документами.

Міжнародні рекомендації потребують певної адаптації до конкретних умов функціонування бібліотек, що не завжди легко здійснити спеціалістам, які визначили за мету імплементувати нормативні документи у власну бібліотечно-інформаційну діяльність. Оскільки ці національні стандарти є англійськими, то їхнє використання широким загалом бібліотек в Україні потребувало професійного, узгодженого з українськими бібліотечними фахівцями перекладу. У цьому зв'язку Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського ініціювала роботу зі створення науково-методичної бази щодо впровадження вищезазначених стандартів ДСТУ ISO, консолідувала зусилля фахівців бібліотечно-інформаційної сфери з підготовки їхнього робочого перекладу з метою уникнення різного трактування термінів, розуміння методик і подальшого ефективного використання положень стандартів у бібліотечній діяльності.

Робочий переклад стандартів здійснювали фахівці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Одеської національної наукової бібліотеки, Державної науково-технічної бібліотеки України, Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки, Центральної державної науково-технічної бібліотеки гірничо-металургійного комплексу України (м. Дніпро), наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки. Автори-укладачі посібника – О. Г. Яковенко, А. В. Венідиктова, відповідальний редактор – О. М. Василенко.

Науково-методичний посібник складається зі вступу, трьох розділів, додатку, списку використаних джерел. Подано відомості про авторів та перекладачів.

У першому розділі представлено основні терміни та поняття, які

должны никоим образом сказаться на качестве и разнообразии услуг доступных библиотек. Поэтому в целях наибольшей поддержки национальных культурных, научных и образовательных задач, средства на реализацию и функционирование систем публичного права на выдачу документов и вознаграждения правообладателей должны выделяться не из бюджета библиотек, а финансироваться отдельно государством. Обоснование

2. Развивающиеся страны

В общественных интересах публичное право на выдачу документов с выплатой авторских вознаграждений должно быть отклонено в тех ситуациях, когда страна не может позволить себе финансировать эти выплаты без привлечения ресурсов, уже выделенных на финансирование более фундаментальных общественных услуг. Оно должно быть также отклонено в странах с низким уровнем грамотности и отсутствием культуры чтения, поскольку выделение средств на авторские выплаты может сократить финансирование ресурсов, инфраструктуры и технологий, призванных повысить уровень грамотности. В особенности, публичное право на выдачу документов с выплатой авторских вознаграждений не должно применяться в странах с низким доходом по статистике Всемирного Банка.

Обоснование

Повышая уровень грамотности и поощряя развитие навыков чтения, библиотеки ускоряют долгосрочное развитие рынка информационных продуктов, в особенности, для производителей локального контента. В краткосрочной перспективе библиотеки используют свою покупательскую способность для поддержки и поощрения этой отрасли.

Если публичное право на выдачу документов будет введено в развивающихся странах, государство может оказаться в ситуации, когда не сможет выделить средства на выплату авторских вознаграждений, не затрагивая другие области, например, первичную медицинскую помощь, которая с общественной точки зрения может быть более важной. Публичные библиотеки в таких странах скорее

В интересах общества выдача документов не должна быть ограничена законодательством или условиями договоров, таких как лицензирование. Несмотря на то, что культурная и социальная поддержка авторов, которую предоставляют большинство схем вознаграждения авторов за публичную выдачу их книг в библиотеках, достойна похвалы, аргумент, который часто используют, что использование работ, защищенных авторским правом, снижает первичные продажи этих работ, – необоснованно. В действительности выдача книг в публичных библиотеках часто вносит свой вклад в маркетинг работ, защищенных авторским правом, в продвижение работ новых авторов и способствует росту продаж.

Кроме Директивы по авторскому праву Европейского Союза не существует международных договоров, требующих реализации публичного права на выдачу документов. Решение о внедрении публичного права на выдачу документов с выплатой авторского вознаграждения должно рассматриваться локально с учетом возможных преимуществ для культуры и равного распространения информации и творческого выражения.

В странах с системой выплат авторского вознаграждения в правильных обстоятельствах библиотекари могли бы принять публичное право на выдачу документов как средство культурного признания, экономической и социальной поддержки авторов при условии, что средства на это выделяются не из библиотечного бюджета, а государственного в рамках культурной поддержки. ИФЛА выступает за то, чтобы внедрение систем выплат авторского вознаграждения не привело к дополнительным расходам для пользователей на доступ к информации в публичных библиотеках.

Рекомендации по введению или изменению систем выплат авторского вознаграждения в рамках публичного права на выдачу документов.

1. Принципы финансирования

Доступ к публичным библиотекам для использования материалов в справочных целях либо абонента должен оставаться бесплатным. Более того, расходы на выплату авторского вознаграждения в силу публичного права на выдачу документов не

внормовуються вищезазначеними національними стандартами.

Другой розділ «Сучасні вимоги до надання бібліотечних послуг» складається з п'яти підрозділів. Висвітлено форми й методи традиційних та інноваційних послуг в бібліотеках; питання організації статистики бібліотечно-інформаційних послуг; охарактеризовано показники ефективності бібліотечного обслуговування; розглянуто методи оцінювання якості послуг та інформаційної грамотності користувачів бібліотек.

У третьому розділі висвітлено питання розвитку професійних компетенцій працівників сфери бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Додаток містить приклад анкети з визначення користувачами якості надання бібліотечних послуг.

Науково-методичний посібник орієнтований на бібліотечних керівників різного рівня, спеціалістів бібліотечно-інформаційної сфери, студентів фахових спеціальностей.

*Підготувала О. Г. Яковенко,
старший науковий співробітник НБУВ*

Стандарти з бібліотечної справи і суміжних галузей (чинні станом на 1.11.2019) : анотований бібліографічний покажчик / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; упоряд. І. В. Соколова ; відп. ред. О. М. Василенко. Київ : НБУВ, 2019. 63 с.

Правильно вибудована система стандартизації передбачає регулярний і систематичний перегляд і редагування діючих стандартів з метою їх оновлення, вилучення застарілих нормативних документів. Саме тому важливо регулярно відстежувати оновлення цього масиву і здійснювати інформування про чинні стандарти, котрі забезпечують роботу бібліотечно-інформаційної сфери. Ця робота здійснюється шляхом підготовки друкованих і електронних бібліографічних списків та бібліографічних покажчиків відповідного спрямування.

Інститутом бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у межах виконання науково-дослідної роботи підготовлено анотований бібліографічний покажчик «Стандарти з бібліотечної справи і суміжних галузей», що інформує про національні стандарти, чинні в Україні станом на 1 листопада 2019 року.

У виданні представлено 102 нормативних документа. Матеріал покажчика структурований за розділами: бібліотечна справа, архівна справа та діловодство, видавнича справа, інформаційно-комунікаційні технології у бібліотечній справі і суміжних галузях. Опис кожного нормативного документа подається у покажчику один раз. Якщо стандарт за змістом можна віднести до кількох розділів, застосовується система відсилок.

Кожен стандарт, включений до покажчика, має позначку про клас за Українським класифікатором нормативних документів ДК 004, який призначено для впорядкування та класифікування стандартів та інших нормативних документів.

НБУВ входить до переліку установ, які отримують обов'язковий примірник усіх українських стандартів, підготовлених у вигляді офіційного видання. Це закріплено Постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2002 р. № 608 «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів». В покажчику до описів стандартів наведено шифри зберігання цих документів у фондах НБУВ.

До видання вміщено інформацію про національні стандарти, що гармонізовані до міжнародних стандартів ISO і прийняті методом підтвердження. Згідно коментаря, розміщеного на сайті державного

владами. Деятельность публичной библиотеки является важным компонентом любой долгосрочной стратегии в области культуры, предоставления информации, распространения грамотности и образования. Манифест IFLA/UNESCO о публичных библиотеках 1994.

3. «ИФЛА убеждена, что выдача опубликованных материалов библиотеками не должна быть ограничена законодательством, а положения договоров, например, лицензионных, не должны препятствовать выдаче электронных ресурсов в разумных пределах библиотеками и информационными службами» ИФЛА CLM: Ограничения и исключения в авторском праве и смежных правах в цифровой среде: международная библиотечная перспектива (пересмотрено в 2004).

4. «...Важно, чтобы средства, используемые для осуществления платежей в силу публичного права на выдачу документов, не изымались из ассигнований, выделяемых библиотекам на покупку материалов. Если выплаты в силу публичного права на выдачу документов производятся по отдельной статье расходов, такое право действительно обеспечивает материальную поддержку авторов без ущерба для бюджетов публичных библиотек. Некоторые схемы выплат могут также обеспечивать получение полезных статистических данных о выдаче книг, написанных конкретными авторами. Библиотекари должны участвовать в разработке схем выплаты вознаграждения по публичному праву на выдачу документов, с тем, чтобы такие выплаты не производились из средств библиотечных бюджетов. Руководство ИФЛА / ЮНЕСКО по развитию службы публичных библиотек, 2001(с.25 пар. 2.3.3).

В соответствии с вышеизложенными принципами, ИФЛА заявляет, что

ИФЛА не поддерживает принципы «публичного права на выдачу документов», которое может затруднить свободный доступ к сервисам публично доступных библиотек, что является правом граждан. ИФЛА поддерживает свободу доступа к информации и продолжит бороться со всеми обстоятельствами, которые могут затруднить этот доступ.

Публичное право на выдачу документов необходимо для культуры и образования и должно быть свободно доступно для всех.

авторскими вознаграждениями, и представителями авторов в формировании надежной и технически реализуемой системы выплат авторских вознаграждений за использование цифрового контента с помощью библиотек.

Дополнительная информация по публичному праву на выдачу материалов

Дополнительную информацию по публичному праву на выдачу материалов, его нормативным рамкам и реализации в различных странах можно найти в информационном материале на английском и польском языках.

Позиция ИФЛА по публичному праву на выдачу материалов с выплатой авторского вознаграждения в случае свободного использования произведений или абонементов в библиотеках

ИФЛА давно сформировала свои основные ценности и принципы свободного доступа к идеям, информации и творческим работам, а также бесплатного доступа к публично доступным библиотекам, их месту в национальной инфраструктуре и праву на авторское вознаграждение. Они приведены ниже.

1. Среди основных ценностей ИФЛА:

- Поддержка принципов свободного доступа к информации, идеям, творческим работам и свободе выражения, закрепленным в Статье 18 Универсальной Декларации по правам человека
- Уверенность в том, что люди, общества и организации нуждаются в универсальном и равном доступе к информации, идеям и творческим работам для общественного, культурного, демократического и экономического благосостояния
- Убежденность, что обеспечение высококачественными библиотечными и информационными услугами помогает гарантировать этот доступ

2. «Публичная библиотека обычно предоставляет свои услуги бесплатно. Публичная библиотека подчиняется местным и национальным органам. Ее деятельность определяется специальным законодательством и финансируется национальными и местными

предприятия «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (УкрНДНЦ), «Метод підтвердження означає, що ... стандарт ... подано у незмінному вигляді мовою оригіналу (переважно англійською). Для нормативних документів, прийнятих методом підтвердження, передбачено лише оприлюднення підтверджувального повідомлення і не передбачено перекладу або офіційного видання нормативного документа». У виданні до стандартів, прийнятих методом підтвердження, складено анотації українською мовою, наведено гіперпосилання, за якими можна отримати ці документи для роботи.

Науково-довідковий апарат включає допоміжні покажчики: предметний, у якому подаються посилання на порядковий номер бібліографічного опису нормативного документа у цьому виданні, хронологічний, складений за датою прийняття стандартів і алфавітний покажчик назв стандартів.

Видання стане у нагоді науковим працівникам і фахівцям бібліотечно-інформаційної сфери, архівної справи, видавничої діяльності, викладачам і студентам спеціальних навчальних закладів, широкому колу користувачів.

Електронна версія підготовленого бібліографічного покажчика доступна у репозитарії НБУВ (<http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003708>).

Групування нормативних документів за розділами, наведення анотацій та шифру НБУВ, наявність у виданні допоміжних бібліографічних покажчиків здійснено з метою допомогти зорієнтуватися у масиві чинних фахових стандартів, полегшити пошук необхідних документів.

НБУВ продовжує інформування про чинні стандарти, котрі забезпечують роботу бібліотечно-інформаційної сфери. Оновлення станом на 1 липня 2020 р. представлені в електронному бібліографічному списку фахових стандартів, який розміщено на сайті НБУВ.

*Підготувала **І. В. СОКОЛОВА**,
молодший науковий співробітник НБУВ*

V. НА ДОПОМОГУ ПРОФЕСІЙНІЙ САМООСВІТІ

Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ (IFLA)

Заява IFLA про фейкові новини

Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ (IFLA) глибоко стурбована феноменом «фейкові новини» та, зокрема, політичною реакцією на нього. Ця заява містить рекомендації для урядів і бібліотек, до заяви буде додаватися перелік ресурсів.

Контекст

Соціальний та економічний прогрес залежить від людей, здатних приймати найкращі для себе та своєї громади рішення. Це, в свою чергу, залежить від доступу до якісної інформації, відповідного рівня інформаційної грамотності та навичок критичного мислення. Неправдиві, оманливі історії, які начебто спираються на факти, якщо в них вірять, збільшують ризик прийняття хибних рішень.

Умисна брехня, обман і шахрайство не є новим явищем. Проте, завдяки цифровим технологіям, будь-кому, не лише урядам або тим, хто має значні ресурси, стає надзвичайно легко та швидко створювати і розповсюджувати такі матеріали.

Водночас, наше усвідомлення впливу «фейкових новин» і мотивації тих, хто їх створює та поширює, залишається обмеженим і потребує постійного оновлення, аби враховувати соціальні, політичні та технологічні зміни.

На жаль, концепція «фейкових новин» все частіше використовується як нове виправдання цензури старого гатунку. Популяризація терміну стала приводом для прийняття законів чи правил, що непропорційно впливають на свободу слова, або ж просто зміцнюють позиції традиційних новинних та інформаційних ресурсів за рахунок нових медіа.

Фейкові новини та бібліотеки

Бібліотеки мають інституційне й етичне зобов'язання допомагати користувачам отримувати доступ до надійної та достовірної інформації. Ця роль як ніколи важлива, бо «фейкові новини» стали явищем, що явно поширюється.

лиотекам на определенный период времени или ограниченное количество использований, и если лицензия продлевается, авторам выплачиваются отчисления. Это не относится к печатным книгам или аудиокнигам на физических носителях, когда после первоначальной покупки книг дополнительные начисления не выплачиваются.

- В Европейском Союзе «публичный прокат» управляется специальной Директивой. Судебная палата Европейского Союза рассматривает заявку на применение Директивы к электронным книгам в Ассоциации публичных библиотек Нидерландов, поданную голландским судом. В Соединенном Королевстве недавние изменения в законе об авторском праве разрешают применять публичное право на выдачу к «абонементу» электронной книги непосредственно в библиотеке, то есть когда пользователь приходит в библиотеку, чтобы скачать книгу. Доступ к электронным книгам удаленно через библиотеку расценивается как «предоставление», в соответствии с доступностью контента через Интернет, на время и место, выбранное пользователем, и не считается «абонементом», поэтому публичное право на выдачу материалов тут применяться не может. Эта интерпретация в настоящее время закреплена законодательством Соединенного Королевства.

- Система подсчета абонемента электронных книг с копиями и названиями будет гораздо сложнее аналогичной для печатных книг, поскольку некоторые данные могут храниться сторонними поставщиками. Программы подсчета авторских вознаграждений зависят от возможности осуществлять автоматический поиск в библиотечных базах данных для подсчета названий, копий и годового тиража (все эти три показателя учитываются при подсчете суммы авторского вознаграждения в различных странах). В случае с электронными книгами, некоторые данные хранятся не в библиотечной базе данных, а у поставщика. Требование работать со сторонними поставщиками для получения определенных библиотечных данных увеличит логистические и скорее всего финансовые затраты на реализацию публичного права на выдачу материалов.

По этим причинам, необходимо, чтобы представители библиотек тесно сотрудничали с сотрудниками организаций, занимающихся

гих странах и различается по своему применению в тех странах, где оно есть. Термин применяется к двум разным понятиям:

1. В некоторых странах под этим понятием может пониматься авторское право – одно из ограниченных, эксклюзивных прав правообладателя защищенного произведения. Благодаря нему правообладатель может разрешить или запретить публичное использование работы после ее публикации. Разрешение на публичное использование может быть выдано с помощью лицензирования и выплат гонорара авторам из обществ по сбору авторских отчислений.

2. Второе понятие часто называют «правом на вознаграждение», под которым подразумевается право автора (необязательно правообладателя) получать денежное вознаграждение за публичный «прокат» его/ее работы. Страны, которые решили использовать право на вознаграждение, сформировали ряд своих критериев правомерности и в некоторых случаях (но не во всех) это было сделано для решения культурных задач. В некоторых странах публичное право выдачи материалов существует в рамках закона как альтернатива «публичному прокату» (описанному под пунктом 1), и поэтому оно рассматривается как связанное с авторским правом. В других странах публичное право выдачи полностью выходит из контекста авторского права. В обоих случаях вознаграждение, выплачиваемое авторам, не считается выплатой авторских гонораров.

Электронные книги

Несмотря на то, что на момент написания документа публичное право выдачи материалов применялось только к печатным книгам и, в некоторых странах, аудиокнигам на материальном носителе, в некоторых странах активно обсуждается возможность включения электронных книг и цифровых аудиокниг. Существуют убедительные аргументы в пользу того, чтобы компенсация за цифровой прокат не повторяла во всех инстанциях существующие модели компенсации за печатные книги и аудиокниги на физическом носителе, и есть ряд юридических и логистических проблем, присущих только цифровым форматам:

- Во многих случаях электронные книги лицензируются биб-

На индивидуальном уровне активные действия библиотек с развитием соответствующей медийной та информационной грамотности могут также помочь гражданам критично оценивать авторитетность и точность джерел информации.

«Манифест IFLA про Интернет» (<https://www.ifla.org/publications/node/224>)(2014) та «Положения про цифрову грамотність» (<https://www.ifla.org/publications/node/11586>) (2017) підкреслюють роль бібліотек, що допомагають людям опанувати потенціал цифрових засобів, включаючи критичне мислення. Вже багато років IFLA долучається до глобальних ініціатив з медійної та інформаційної грамотності й створила такі засоби як інфографіка «Як розпізнати фейкові новини» (<https://www.ifla.org/node/11175>)¹.

IFLA також давно сповідує принципи вільного доступу до інформації та свободи висловлення. Очевидно, що будь-які обмеження вільного доступу до інформації та свободи висловлення через цензуру чи блокування доступу до цифрових ресурсів та Інтернету мають бути суворо лімітованими. Це включає дотримання принципів «Manila Principles on Intermediary Liability» («Манільські принципи відповідальності посередників») (<https://www.manilaprinciples.org>).

Отже, IFLA закликає уряди:

– Утриматися від прийняття законів, які будуть мати неспівмірний вплив на свободу доступу до інформації та свободу висловлення, особливо через нечітко окреслені чи розмиті сформульовані «заборони» «фейкових новин» чи інші заборони доступу до цифрових джерел та Інтернету.

– Впевнитися в тому, що регулювання інтернет-платформ не стимулює необґрунтоване обмеження свободи слова.

– Утримуватися від посилення на «фейкові новини», аби уникнути їх використання як виправдання для цензури.

– Інвестувати в програми з медійної та інформаційної грамотності, що відповідають сучасним потребам, на всіх рівнях і для людей різного віку, особливо в бібліотеках і школах, як складника ширшої ініціативи з досягнення цілі «Освіта» Порядку денного ООН до 2030 р.

Підтримувати дослідження, спрямовані на:

---

¹Український переклад: <https://ula.org.ua/images/documents/3712/fakeNews.pdf>

- засоби створення та поширення онлайнної інформації, зважаючи на приватність користувачів,
- рекламні моделі, які спотворюють спосіб подання і поширення інформації.
- Працювати з усіма релевантними партнерами, аби просувати цінність якісної інформації, гарантуючи, що це не виключатиме нові чи різноманітні голоси.

IFLA заохочує своїх членів:

- Підкреслювати важливість медійної та інформаційної грамотності як основи для розвитку та правильного функціонування суспільства та як відповіді на занепокоєння з приводу «фейкових новин».
  - Продовжувати підтримувати програми, стратегії, партнерства і обмін інформацією, що просувають цифрову грамотність.
  - Захищати важливість свободи висловлення та свободи доступу до інформації.
- Схвалено Правлінням IFLA 20 серпня 2018 р.

Переклад О. Горпинич і В. Пашикової

Позиция ИФЛА по «Публичному праву на выдачу материалов с выплатой вознаграждения авторам за использование этих материалов в библиотеках»

Международная Федерация библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА) является неправительственной организацией, представляющей интересы библиотек и информационных служб, а также их пользователей по всему миру.

Библиотеки, доступные для общественности, так же, как и другие некоммерческие культурные, научные и образовательные учреждения существуют, чтобы обслуживать людей и гарантировать бесплатный неограниченный доступ к полному спектру записанных человечеством знаний и информации. Они играют важнейшую роль в развитии и защите демократического общества с помощью предоставления доступа для всех членов общества к широкому кругу различных знаний, идей и мнений. В частности, публичные библиотеки позволяют людям, особенно детям и подросткам, приобрести и развить навыки чтения. Как хранилища идей и источники знаний, они также предоставляют возможности для обучения и исследований.

Библиотеки и информационные службы являются проводниками к культуре и информации для своих пользователей, включая создателей работ, подпадающих под действие авторского права. Будучи влиятельными игроками, представляющими интересы своих пользователей, они играют важную роль в обеспечении приоритетности общественных интересов в необходимости знаний и баланса между правовыми и моральными правами правообладателей.

Кроме того, что библиотеки и информационные службы являются основными потребителями поставщиков информации, приобретаемая как печатные, так и цифровые форматы, они становятся основными клиентами организаций, занимающихся правами на воспроизведение, в целях расширения доступа и использования пользователями работ, охраняемых авторским правом, в обход обязательных условий, установленных законодательством, в ограничениях и исключениях в авторском праве. Работая с исключениями и ограничениями, библиотеки стараются обеспечить законный и равный доступ своих пользователей к знаниям, содержащимся в объектах авторского права, с соблюдением всех прав авторов, исполнителей, издателей и других производителей объектов интеллектуальной собственности.

ИФЛА долгое время придерживается позиции по авторскому праву и смежным правам, которая заключается в том, что экономические права информационных провайдеров должны быть сбалансированы с потребностью общества в получении доступа к знаниям. Дальнейшее постоянное расширение действия авторского права и смежных прав в новых областях привело к увеличению использования лицензирования в других видах деятельности, в частности, «публичном праве на выдачу документов», о котором говорится в этом документе.

ИФЛА уверена, что до тех пор, пока не будет уделяться больше внимания сохранению и соблюдению ограничений и исключений в авторском праве во всем мире, эта тенденция может в будущем негативно сказаться на образовании и науке, что в свою очередь повлияет на культурное, научное и экономическое развитие людей, наций и общества, в особенности на экономику развивающихся стран.

Что такое публичное право на выдачу документов с авторским вознаграждением в случае свободного использования или абонементов произведений в библиотеках?

Публичное право на выдачу документов не существует во мно-

Голова ІБР

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

Бібліотека заснована у 1926 р. Фонд: усього – 135,9 тис. прим.,
у т. ч.: документи іноземними мовами – 54,0 тис.; книги, брошури
– 45,7 тис.; періодичні видання – 81 тис.; обмінний фонд – 12,5 тис.
прим.

**22. Бібліотека Інституту геофізики
ім. С. І. Субботіна НАН України**

03680, Київ, просп. Академіка Палладіна, 32

Web: <http://www.igph.kiev.ua>

e-mail: earth@igph.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Старостенко Віталій Іванович
тел.: (044) 424-01-12,
факс: 450-25-20

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Легостаєва Ольга Вадимівна
тел.: 424-31-05
e-mail: olga@igph.kiev.ua

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

учений секретар
Спіріна Світлана Анатоліївна
тел.: 452-09-96,
e-mail: library@igph.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1961 р. Фонд: усього – 105,3 тис. прим.,
у т. ч. документи іноземними мовами – 11,4 тис. ;книги, брошури

Додаток 2

Основні показники роботи бібліотек наукових установ НАН України в 2019 р.

Бібліотека	Користувачі		Відвідування		Книговидача		Книжковий фонд			Кадри	
	3	неака-демич. устан.	вання	Усього	У т.ч.	Надійшло	У т.ч.	Вибуло	Нараховується на 1.01.2018 р.	Усього	Інозем.
Усього	264	200	1200	1800	250	306	159	0	189548	81926	4
1. Інститут математики	61	9	1340	9802	0	432	31	0	85836	26370	2
2. Інститут прикладних проблем механіки і математики	264	200	1200	1800	250	306	159	0	189548	81926	4
3. Інститут кібернетики	471	23	3611	12078	385	332	33	0	275946	70655	4
Відділення математики											
Відділення інформатики											

4.	Інститут проблем ресурсів та інформації	160	0	2115	4800	40	29	0	0	5004	134	1
5.	Міжнародний науково-вчальний центр інформатичних технологій та систем	95	3	250	420	10	146	0	0	9404	37	1
Відділення механіки												
6.	Інститут механіки	130	28	1109	1784	573	190	11	0	92683	27340	2
7.	Інститут технічної механіки	211	0	800	820	5	230	1	0	101692	21789	1

20. Бібліотека Інституту електронної фізики НАН України

88017, Ужгород-17, вул. Університетська, 21

Web: <http://www.iep.uzhgorod.ua>

e-mail: nanu.iep@gmail.com

Директор

д-р фіз.-мат. наук

Гомонай Ганна Миколаївна

тел./факс: (0312) 64-36-50

Учений секретар

канд. хім. наук

Романова Людмила Георгіївна

тел.: 64-38-76

e-mail: romanova@iep.org.ua

Голова ІБР

канд. фіз.-мат. наук

Контрош Єне Ендрійович

тел.: 64-36-68

e-mail: jeno@kontr.uzhgorod.ua

Куратор бібліотеки

учений секретар

Зав. бібліотеки

Світлична Людмила Василівна

Бібліотека заснована у 1970 р. Фонд: усього – 28,1 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 14,8 тис.; книги, брошури – 10 тис., періодичні видання – 18,2 тис. прим.

5. ВІДДІЛЕННЯ НАУК ПРО ЗЕМЛЮ

21. Бібліотека Інституту геологічних наук НАН України

01054, Київ-54, вул. О. Гончара, 55-Б

Web: <http://www.igs-nas.org.ua>

e-mail: info@igs-nas.org.ua

Директор

акад. НАН України

Гожик Петро Феодосійович

тел.: (044) 486-94-46,

факс: 486-93-34

Учений секретар

канд. геол. наук

Голова ІБР

канд. фіз.-мат. наук
Ульянов Олег Михайлович
тел.: 315–25–00,
e-mail: oulyanov@rian.kharkov.ua
учений секретар
Захаренко Людмила Миколаївна
тел.: 700–30–92,
e-mail: library@rian.kharkov.ua

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

Бібліотека заснована у 1955 р. Фонд: усього – 93,6 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 47,1 тис.; книги, брошури – 12,5 тис.; періодичні видання – 65,2 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту.

**19. Бібліотека Інституту фізики конденсованих систем
НАН України**

79011, Львів-11, вул. Свенціцького, 1
Web: <http://www.icmp.lviv.ua>
e-mail: icmp@icmp.lviv.ua

Директор

акад. НАН України
Мриглод Ігор Миронович
тел.: (032) 276–11–57,
факс: 276–11–58

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Мельник Роман Степанович
тел.: 276–11–57,
e-mail: romanr@icmp.lviv.ua

Голова ІБР

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

директор
учений секретар
Дудяк Наталія Михайлівна
e-mail: n.dudyak@icmp.lviv.ua

Бібліотека заснована у 1991 р. Фонд: усього – 14,6 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 2,8 тис.; книги, брошури – 4,3 тис.; періодичні видання – 9,7 тис. прим.

8	Інститу- ту про- блем міцнос- ті	185	11	1205	6318	966	421	36	0	101157	21310	3
9	Інсти- туту геотех- нічної меха- ніки	304	32	2911	26143	1222	163	8	0	111019	26065	3
10	Інсти- туту гідроме- ханіки	200	15	2500	4000	1000	140	12	0	88261	18070	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Відділення фізики і астрономії												
11	Інсти- туту фізики	415	93	3018	10600	1950	1527	0	1265	275211	91535	5
12	Інсти- туту фізики напів- провід- ників	380	4	3951	8999	3859	247	0	453	174207	57018	3
13	Інсти- туту метало- фізики	381	59	4202	14068	4976	214	21	156	118088	36675	2

14	Інституту теоретичної фізики	185	26	2167	3985	937	512	41	1154	147289	84858	2
15	Головної астрономічної обсерваторії	369	149	3667	5527	788	408	84	0	75709	20961	2
16	Фізико-технічного інституту низьких температур	365	26	541	713	398	295	184	346	213204	82800	3
17	Інституту радіофізики і електроніки	415	82	2911	11054	2381	408	53	0	139476	73073	3
18	Радіоастрономічного інституту	263	95	4312	6323	4315	124	35	0	93681	47077	2
19	Інституту фізики конденсованих систем	93	15	590	851	88	127	8	0	14601	2885	1
20	Інституту електронної фізики	85	15	400	1000	350	15	0	0	28116	14845	1

17. Бібліотека Інституту радіофізики та електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України

61085, Харків-85, вул. Академіка Проскури, 12

Web: <http://www.ire.kharkov.ua>

e-mail: ire@ire.kharkov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Мележик Петро Миколайович
тел.: (057) 315-11-29,
факс: 315-21-05

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Почаніна Ірина Євгеніївна
тел.: 315-00-11

Голова ІБР

канд. фіз.-мат. наук
Логвінов Юрій Федорович
тел.: 315-20-09,

Куратор бібліотеки

e-mail: logvinov@ire.kharkov.ua

Зав. бібліотеки

голова ІБР
Абдурахманова Світлана Іванівна
тел.: 763-43-46, 763-43-57
e-mail: lib@ire.kharkov.ua

Бібліотека заснована у 1955 р. Фонд: усього – 139,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 73,1 тис.; книги, брошури – 27,8 тис.; періодичні видання – 98,8 тис. прим. ЕК бібліотеки доступний у приміщенні бібліотеки.

18. Бібліотека Радіоастрономічного інституту НАН України

61002, Харків-2, вул. Мистецтв, 4

Web: <http://www.rian.kharkov.ua>

e-mail: lnl@ri.kharkov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Захаренко В'ячеслав Володимирович
тел.: (057) 315-11-27,
факс: 341-77-27

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Антоненко Юлія Вікторівна
тел.: 315-20-92,
e-mail: antonenko@rian.kharkov.ua

документи іноземними мовами – 20,9 тис.; книги, брошури – 20,8 тис.; періодичні видання – 49,0 тис.; обмінний фонд – 3,5 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту.

16. Бібліотека Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б. І. Веркіна НАН України

61103, Харків-103, просп. Науки, 47

Web: <http://www.ilt.kharkov.ua>

e-mail: ilt@ilt.kharkov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Гнатченко Сергій Леонідович
тел.: (057) 340–22–23,
факс: 340–33–70

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Калиненко Олександр Миколайович
тел.: 340–04–68

Голова ІБР

д-р фіз.-мат. наук
Пастур Леонід Андрійович
тел.: 340–50–62,
e-mail: lpastur@ilt.kharkov.ua

Куратор
бібліотеки

д-р фіз.-мат. наук
Гречнев Геннадій Євгенович
тел.: 340–12–33,
e-mail: grechnev@ilt.kharkov.ua

Зав. бібліотеки

Зименко Лариса Віталіївна
тел.: 340–20–73,
e-mail: zimenko@ilt.kharkov.ua

Бібліотека заснована у 1961 р. Фонд: усього – 213,2 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 82,8 тис.; книги, брошури – 29,8 тис.; періодичні видання – 175,5 тис. прим. Бібліотека має вихід в локальну мережу установи і Інтернет. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту та НБУВ.

Відділення наук про Землю												
21	Інституту геологічних наук	296	25	580	730	21	242	92	0	135964	54036	3
22	Інституту геофізики	175	16	917	3912	200	172	28	0	105302	11341	2
23	Полтавська гравіметрична обсерваторія	41	14	50	76	0	12	4	0	21311	8222	1
24	Інституту географії	68	8	408	837	24	208	24	0	31387	4052	1
25	Інституту мінералогії і рудоутворення	200	74	1431	2114	202	116	32	0	74392	22124	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
26	Інституту геології і геохімії горючих копалин	166	9	3800	16900	0	62	28	0	84104	26311	1

Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства												
27	Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства	45	0	1120	1356	4	157	0	0	13948	584	1
28	Інституту електрозварювання	592	5	909	4430	355	464	142	0	273530	95983	3
29	Інституту проблем матеріалознавства	673	14	3469	6870	1025	413	48	6	160239	41480	4
30	Інституту надтвердих матеріалів	165	0	883	1702	33	219	18	9190	79855	12824	1
31	Фізико-технологічного інституту металів та сплавів	202	22	850	830	180	258	55	0	153901	40149	2
32	Фізико-механічного інституту	272	2	2308	4020	0	153	0	0	131896	36159	2
33	Інституту монокристалів	347	17	4252	5229	1175	263	20	520	127413	52397	2

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

Засенко Володимир Іванович
тел.: 526-53-82
голова ІБР
Кузьменко Надія Павлівна
тел.: 521-34-96, 521-31-96
e-mail: library@bitp.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1966 р. Фонд: усього – 147,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 84,8 тис.; книги, брошури – 21,6 тис.; періодичні видання – 67,3 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

15. Бібліотека Головної астрономічної обсерваторії НАН України

03143, Київ-143, вул. Академіка Заболотного, 27

Web: <http://www.mao.kiev.ua>

e-mail: director@mao.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Яцків Ярослав Степанович
тел.: (044) 526-31-10,
факс: 526-21-47

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Свачій Лідія Миколаївна
тел.: 526-47-60,
e-mail: lida@mao.kiev.ua

Голова ІБР

чл.-кор. НАН України
Пілюгін Леонід Степанович
тел.: 526-47-71,
e-mail: pilyugin@mao.kiev.ua

Куратор бібліотеки

канд. фіз.-мат. наук
Корсунь Алла Олексіївна
e-mail: akorsun@mao.kiev.ua
Печерога Наталія Василівна
тел.: 526-25-32,
e-mail: nypech@mao.kiev.ua

Зав.
бібліотеки

Бібліотека заснована у 1944 р. Фонд: усього – 75,7 тис. прим., у т. ч.:

**13. Бібліотека Інституту металофізики
ім. Г. В. Курдюмова НАН України**
Київ-142, МСП, бульв. Академіка Вернадського, 36
Web: <http://www.imp.kiev.ua>
e-mail: metall@imp.kiev.ua

Директор чл.-кор. НАН України
Татаренко Валентин Андрійович
тел.: (044) 424-12-21,
факс: 424-25-61

Учений секретар канд. фіз.-мат. наук
Кочелаб Євгенія Володимирівна
тел.: 424-31-10
e-mail: metal@imp.kiev.ua

Голова ІБР чл.-кор. НАН України
Уваров Віктор Миколайович
тел.: 424-02-65,
e-mail: uvarov@imp.kiev.ua

Куратор бібліотеки директор
Пров. Гавриленко Олена Олександрівна
бібліограф тел.: 424-10-21,
e-mail: lib@imp.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1946 р. Фонд: усього – 118 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 36,6 тис.; книги, брошури – 29,4 тис.; періодичні видання – 81 тис. прим.; обмінний фонд – 427 прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту.

**14. Бібліотека Інституту теоретичної фізики
ім. М. М. Боголюбова НАН України**
03143, Київ-143, вул. Метрологічна, 14-Б
Web: <http://www.bitp.kiev.ua>
e-mail: itp@bitp.kiev.ua

Директор акад. НАН України
Загородній Анатолій Глібович
тел.: (044) 526-53-62,
факс: 526-59-98

Учений секретар канд. фіз.-мат. наук
Перепелиця Сергій Миколайович
тел.: 521-34-94

Голова ІБР д-р фіз.-мат. наук, заст. дир.

		Відділення фізико-технічних проблем енергетики				
1	1	2	1	3	2	
5998	20324	6596	21807	62476	6560	
129193	134500	142266	165602	242283	42389	
0	2	660	1047	99	0	
55	0	2	4	4	3	
102	106	166	758	265	187	
0	443	36	130	432	3	
1343	8008	654	580	5794	1780	
987	2792	234	792	2658	1020	
14	4	5	4	12	10	
111	206	100	138	218	120	
Інституту імпульсних процесів і технологій	Інституту чорної металургії	Інституту технічної теплофізики	Інституту проблем машинобудування	Інституту електротроїстики	Інституту проблем моделювання в енергетиці	
34	35	36	37	38	39	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
40	Інституту вугільних енерготехнологій	200	11	1310	6224	50	375	0	0	60482	3014	1
41	Інституту газу	190	10	375	982	38	82	2	0	99878	33823	1
42	Інституту відновлюваної енергетики	74	4	980	2400	340	56	0	0	3619	679	2
Відділення ядерної фізики та енергетики												
43	Інституту ядерних досліджень	190	0	1220	8125	610	310	53	819	65947	21736	4
44	Інституту прикладної фізики	73	0	832	621	18	40	0	2633	18214	175	1
Відділення хімії												
45	Інституту фізичної хімії	144	4	928	1918	489	154	55	8716	110218	56029	1
46	Інституту загальної та неорганічної хімії	230	15	1110	9430	4200	64	3	0	208225	85702	2
47	Інституту органічної хімії	337	117	3200	6300	3000	217	18	0	147062	76352	2

книги, брошури – 75,0 тис.; періодичні видання – 175,4 тис.
Обмінний фонд – 399 прим. ЕК бібліотеки доступний у локальній мережі Інституту.

12. Бібліотека Інституту фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України

03083, Київ-28, просп. Науки, 41

Web: <http://www.isp.kiev.ua>

e-mail: info@isp.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Беляєв Олександр Євгенович
тел.: (044)525–24–47,
факс: 525–83–42

Учений секретар

д-р хім. наук
Томашик Василь Миколайович
тел.: 525–22–01,
e-mail: tomashyk@isp.kiev.ua

Голова ІБР

чл.-кор. НАН України
Валах Михайло Якович
тел.: 525–85–50,
e-mail: valakh@isp.kiev.ua

Куратор бібліотеки

чл.-кор. НАН України
Кладько Василь Петрович
тел.: 525–57–58,
e-mail: kladko@isp/kiev.ua

Зав.
бібліотеки

Тарасенко Олена Василівна
тел.: 525–62–76,
e-mail: ifnlibrary@gmail.com

Бібліотека заснована у 1961 р. Фонд: усього – 174,2 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 57 тис.; книги, брошури – 30,1 тис.; періодичні видання – 131,3 тис. прим.
ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

Куратор бібліотеки   голова ІБР
 Керівник ВНТІ   Корецька-Кріль Лариса Федорівна
     тел.: 453–26–61
 Зав. бібліотеки   Тарановська Зоя Василівна
     тел.: 453–26–61

Бібліотека заснована у 1926 р. Фонд: усього – 89,4 тис. прим.,
 у т. ч.: документи іноземними мовами – 19,2 тис.; книги, брошури –
 27,8 тис.; періодичні видання – 53 тис. прим.

4. ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКИ І АСТРОНОМІЇ

11. Бібліотека Інституту фізики НАН України

03028, Київ-28, просп. Науки, 46

Web: <http://www.iop.kiev.ua>

e-mail: fizyka@iop.kiev.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
 Бондар Михайло Віталійович
 тел.: (044) 525–12–20,
 факс: 525–15–89

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
 Манжара Віктор Степанович
 тел.: 525–55–79,
 e-mail: manvic@iop.kiev.ua

Голова ІБР

д-р фіз.-мат. наук, заст. дир.
 Порошин Володимир Миколайович
 тел.: 525–12–20,
 e-mail: poroshin@iop.kiev.ua

Куратор бібліотеки

голова ІБР

Зав. бібліотеки

Джур Лариса Федорівна
 тел.: 525–05–95,
 e-mail: lib@iop.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1929 р. Фонд: усього – 275,2 тис.
 прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 91,8 тис.;

48	Інститу- ту хімії поверх- ні	132	0	610	1000	0	102	5	1952	13886	1423	1
49	Інститу- ту хімії високо- молеку- лярних сполук	146	2	830	650	52	102	5	0	94381	31587	2
50	Інсти- туту колю- ної хімії та хімії води	126	11	520	4740	1210	153	10	0	100867	30833	1
51	Фізич- ко-хі- мічного інсти- туту	154	15	3829	19506	449	519	8	725	153842	63323	2
52	Інсти- туту біорга- нічної хімії та нафто- хімії	181	7	1328	17580	468	401	2	0	71149	18470	2
53	Інститу- ту сор- опи та проблем ендо- кології	45	0	450	430	30	70	0	0	6449	939	1
Відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної і клінічної фізіології												
54	Інститу- ту біохі- мії	289	36	3113	6007	27	316	2	0	83806	34834	3

55	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	2
Інститу- ту фізіо- логії	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	2	1
56	184	19	805	1162	176	225	156	16	62	123175	37006	46220	28421	1
Інсти- туту мікробі- ології і вірусоло- гії	152	3	972	1050	570	242	76	0	83885	79754	52861	19851	2	1
57	125	8	2080	4100	305	183	17	19	52861	19851	2	1	2	1
Інсти- туту експе- римен- тальної патоло- гії, он- кології і радіобі- ології	282	31	2192	3022	601	183	17	19	52861	19851	2	1	2	1
59	282	31	2192	3022	601	183	17	19	52861	19851	2	1	2	1
Інсти- туту проблем кріобі- ології і кріоме- дицини	282	31	2192	3022	601	183	17	19	52861	19851	2	1	2	1

Директор

акад. НАН України
Булат Анатолій Федорович
тел.: (056) 246-01-51,
факс: 246-24-26

Учений секретар

д-р техн. наук
Шевченко Володимир Георгійович
тел.: 370-26-97,
e-mail: vgshevchenko@fm.ua

Голова ІБР
Куратор бібліотеки

учений секретар
чл.-кор. НАН України
Волошин Олексій Іванович
тел.: 370-26-92

Зав.
бібліотеки

Іванова Ганна Пилипівна
тел.: 247-13-56,
e-mail: igtmntb@gmail.com

Бібліотека заснована у 1962 р. Фонд: усього – 111,0 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 26 тис.; книги, брошури – 48,3 тис.; періодичні видання – 57,9 тис.; обмінний фонд – 200 прим. ЕК бібліотеки доступний у приміщенні бібліотеки.

10. Бібліотека Інституту гідромеханіки НАН України

03680, Київ-57, вул. Желябова, 8/4

Web: <http://www.hydromech.kiev.ua>e-mail: office@hydromech.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Грінченко Віктор Тимофійович
тел.: (044) 455-64-32

Учений секретар

д-р фіз.-мат. наук
Городецька Наталія Сергіївна
тел.: 456-71-04

Голова ІБР

д-р фіз.-мат. наук, заст. дир.
Воропаєв Геннадій Олександрович
тел.: 455-64-34

Зав.
бібліотеки

Шмалько Любов Іванівна
тел.: 376-45-90

Бібліотека заснована у 1968 р. Фонд: усього – 101,9 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 21,7 тис.; книги, брошури – 35,1 тис.; періодичні видання – 66,7 тис. прим.

8. Бібліотека Інституту проблем міцності ім. Г. С. Писаренка НАН України

01014, Київ-14, вул. Тимірязєвська, 2

Web: <http://www.ipp.kiev.ua>

e-mail: ips@ipp.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Харченко Валерій Володимирович
тел.: (044) 285-16-87

Учений секретар

канд. техн. наук
Скрипченко Володимир Іванович
тел.: 285-54-00

Голова ІБР

д-р техн. наук, заст. дир.
Зіньковський Анатолій Павлович
тел.: 286-49-57

Куратор бібліотеки

голова ІБР
Христович Ольга Миколаївна

Зав. бібліотеки

тел.: 281-63-05,
e-mail: ntb@ipp.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1966 р. Фонд: усього – 101,1 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 21,3 тис.; книги, брошури – 30,6 тис.; періодичні видання – 64,3 тис. прим.; обмінний фонд – 200 прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті установи та НБУВ.

9. Бібліотека Інституту геотехнічної механіки ім. М. С. Полякова НАН України

49005, Дніпро-5, вул. Сімферопольська, 2-А

Web: <http://www.igtm.org.ua>

e-mail: officeigtm@nas.gov.ua

Відділення загальної біології												
60	Інститу-ту бота-ніки	111	0	506	1526	208	224	36	0	99375	32466	3
61	Інститу-ту клі-тинної біології та гене-тичної інжене-рії	69	1	239	1007	224	152	4	0	11138	4022	1
62	Інститу-ту зоо-логії	150	50	1330	2300	850	398	119	0	171796	87335	3
63	Інститут проблем приро-дово-ристу-вання та екології	32	0	43	98	0	26	0	197	2236	0	1
64	Інсти-туту гідробі-ології	209	26	1220	2196	87	208	55	0	66472	19658	2
65	Інститу-ту фізі-ології рослин і гене-тики	92	12	422	1231	380	172	0	0	74566	20719	3

66	Національного ботанічного саду	2828	0	245	49	49	96848	23880	1
67	Національного науково-природничого музею	324	96	179	3	0	9005	1685	1
68	Інституту морської біології	0	0	0	0	0	0	0	0
69	Криворізького ботанічного саду	2506	21	95	0	6	20803	0	1
1	2	6	7	8	9	10	11	12	13
70	Державного природознавчого музею	980	495	161	56	0	71344	36337	1
71	Інститут еволюційної екології	180	10	0	0	0	1684	202	1
Відділення економіки									
72	Інституту економіки та прогнозування	6408	0	473	73	10422	69845	10950	2

Директор

акад. НАН України
Гузь Олександр Миколайович
тел.: (044) 456-93-51,
факс: 456-03-19

Учений секретар

д-р фіз.-мат. наук
Жук Олександр Петрович
тел.: 456-24-64,
e-mail: zhuk@inmech.kiev.ua

Голова ІБР

учений секретар

Куратор бібліотеки

д-р техн. наук, заст. дир.
Назаренко Володимир Михайлович
тел.: 456-12-80, 456-21-17
e-mail: vdk@inmech.kiev.ua

Зав. бібліотеки

Мироненко Олена Алімівна
тел.: 596-77-54,
e-mail: el.mir@ukr.net

Бібліотека заснована у 1935 р. Фонд: усього – 92,1 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 27,1 тис.; книги, брошури – 32,4 тис.; періодичні видання – 53,1 тис.; обмінний фонд – 3 тис. прим.

7. Бібліотека Інституту технічної механіки НАН України

49005, Дніпро, вул. Лешко-Попеля, 15

Web: <http://www.itm.dp.ua>e-mail: itm@nas.gov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Пилипенко Олег Вікторович
тел.: (056) 372-06-50,
факс: 372-06-40

Учений секретар

канд. техн. наук
Маркова Ольга Михайлівна
тел.: 375-68-03

Голова ІБР

учений секретар

Куратор бібліотеки

чл.-кор. НАН України, заст. дир.
Тимошенко Валерій Іванович
тел.: 372-06-41

79	Інституту українознавства	102	10	150	150	150	0	296	10	4	46684	8958	1
80	Інституту соціології	220	140	820	820	960	740	94	39	0	9604	4608	2
81	Інституту археології	356	149	2634	2634	7266	1603	655	205	0	98055	32445	4
82	ІІАЗ «Ольвія»	30	18	111	111	178	2	74	0	0	5416	291	1
83	Інститут політичних і економічних досліджень	107	0	1560	1560	3114	0	554	0	0	146998	0	1
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
84	Інституту філософії	154	30	2600	2600	9200	150	264	45	607	65318	15696	1
85	Інституту соціології	110	14	1758	1758	6600	180	213	22	0	28544	4010	2
86	Інституту держави і права	231	20	4156	4156	30345	110	1134	0	0	104369	29121	2
87	Інституту демографії та соціальних досліджень	179	59	3837	3837	5948	34	639	0	24	11685	237	1

Директор

акад. НАН України
Сергієнко Іван Васильович
тел.: (044) 526–20–08,
факс: 526–41–78

Учений секретар

д-р фіз.-мат. наук
Єршов Сергій Володимирович
тел.: 526–41–78

Голова ІБР

чл.-кор. НАН України, заст. дир.
Хіміч Олександр Миколайович
тел.: 526–41–18,
факс: 526–62–19

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

учений секретар
Гуріна Оксана Вікторівна
тел.: 526–02–38,
e-mail: icybib@ukr.net

Бібліотека заснована у 1957 р. Фонд: усього – 275,9 тис. прим, у т. ч. документи іноземними мовами – 70,6 тис.; книги, брошури – 73,5 тис.; періодичні видання – 171,4 тис. прим.

4. Бібліотека Інституту проблем реєстрації інформації НАН України

03113, Київ-113, вул. М. Шпака, 2

Web: <http://www.ipri.kiev.ua>e-mail: vv@ipri.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Петров В'ячеслав Васильович
тел.: (044) 456–83–89,
факс: 241–72–33

Учений секретар

канд. техн. наук
Шанойло Семен Михайлович
тел.: 454–21–57

Голова ІБР

д-р техн. наук
Додонов Олександр Георгійович
тел.: 454–21–58

Куратор бібліотеки

учений секретар

брошури – 58,5 тис.; періодичні видання – 106,2 тис.; обмінний фонд – 41,2 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

2. Бібліотека Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України

79601, Львів, МСП, вул. Наукова, 3-Б

Web: <http://www.iapmm.lviv.ua>

e-mail: admm@iapmm.lviv.ua

Директор

акад. НАН України,
Кушнір Роман Михайлович
тел.: (032) 263–83–77,
факс: 63–62–70

Голова ІБР

д-р фіз.-мат. наук
Михаськів Віктор Володимирович
тел.: 258–51–11,
e-mail: tex@iapmm.lviv.ua

Куратор
бібліотеки

д-р фіз.-мат. наук,
заст. дир. з наук. роб
Пелих Володимир Олександрович
тел.: 263–83–77

Зав.
бібліотеки

Запруцька Любов Григорівна
тел.: 258–51–34
e-mail: admm@iapmm.lviv.ua

Бібліотека заснована у 1961 р. Фонд: усього – 85,8 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 26,3 тис.; книги, брошури – 15,8 тис.; періодичні видання – 69,6 тис. прим.

2. ВІДДІЛЕННЯ ІНФОРМАТИКИ

3. Бібліотека Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України

03680, Київ-187, МСП, просп. Акад. Глушкова, 40

Web: <http://www.icyb.kiev.ua>

e-mail: aik@public.icyb.kiev.ua

		Відділення літератури, мови та мистецтвознавства										
88	Інститу-ту етніч-коплек-сичних дисци-плінах	35	0	1100	3050	73	330	1	0	8724	729	0
89	Одесь-кого ар-хологі-чного музею	142	98	3121	10280	1112	277	133	64	34918	9281	2
90	Інститу-ту літе-ратури	264	61	1746	2321	12	1011	109	0	173846	27828	8
91	Інсти-ту мов-ознав-ства	396	256	4580	19520	3600	674	71	0	118458	41785	2
92	Інститу-ту украї-нської мови											3
93	Інститу-ту мис-тецтвоз-навства, фоль-клорис-тики та етнологі-ї	305	179	3800	8200	1253	782	58	0	110434	25475	3
94	Інститу-ту наро-дознав-ства	320	19	2500	12000	4200	284	26	0	66557	21878	1
95	Інститу-ту крає-знав-ства	400	310	2522	6976	0	96	0	0	5128	334	1
	Усього	18315	3081	153801	467377	58017	28025	3006	42424	8258484	2467964	184

**Відомості про рух фондів бібліотек наукових установ
НАН України у 2019 р.**

№ п/п	Склад бібліотечних фондів	Од. обл.	Нараховується на 01.01. 2019 р.	Надійшло	Вибуло	Нараховується на 01.01. 2020 р.
1.	Книги, брошури. Всього	прим.	2726858	9299	4124	2725353
	у т. ч. іноземні видання	« - «	263260	624	22	263649
2.	Періодичні та продовжувані видання. Всього	« - «	4876864	13918	37794	4844333
	у т. ч. іноземні видання	« - «	2040427	2129	12198	2029749
3	Нормативні виробничо-практичні видання. Всього	од. зб.	583376	2907	972	585297
	у т. ч. іноземні видання	« - «	107262	44	7	107299
4.	Документи на інших носіях Всього	« - «	104920	136	0	103866
	у т. ч. іноземні видання	« - «	68460	20	0	67303
	ВСЬОГО (1,2,3,4)	прим.	8292018	26260	4289	8258484
	у т. ч. іноземні видання	« - «	2479409	2817	12227	2467964
5.	Газети. Всього	назв	543	178	58	462
	у т. ч. іноземні	« - «	11	0	1	10
6.	Резервний фонд	« - «	9423	98	16	9525
7.	Обмінний фонд	« - «	274446	14058	12486	274060
	ВСЬОГО	прим.	8576430	40608	55445	8542531
	у т. ч. іноземні видання	« - «	2479420	2811	12228	2467796

**ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО БІБЛІОТЕКИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ПІДРОЗДІЛИ
НАУКОВИХ УСТАНОВ НАН УКРАЇНИ**

**I. СЕКЦІЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ
І МАТЕМАТИЧНИХ НАУК НАН УКРАЇНИ**

1. ВІДДІЛЕННЯ МАТЕМАТИКИ

1. Бібліотека Інституту математики НАН України

01601, Київ-4, вул. Терещенківська, 3

Web: <http://www.imath.kiev.ua>

e-mail: institute@imath.kiev.ua

Директор

акад. НАН України

Самойленко Анатолій Михайлович

тел.: (044) 234-51-50,

факс: 235-20-11

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук

Соколенко Ігор Володимирович

тел.: 235-31-58,

e-mail: Sokol@imath.kiev.ua

Голова ІБР

д-р фіз.-мат. наук

Антонюк Олександра Вікторівна

тел.: 234-05-97,

e-mail: antoniouk@imath.kiev.ua

Куратор бібліотеки

директор

Зав. бібліотеки

Врадій Ганна Іванівна

тел.: 234-53-06,

e-mail: biblioteka@imath.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1934 р. Фонд: усього – 189,5 тис.

прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 81,9 тис.; книги,

Зав. бібліотеки Ісакова Людмила Опанасівна
тел.: 285-08-66,
e-mail: biblio@nbg.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1945 р. Фонд: усього – 96,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 23,8 тис.; книги, брошури – 42,7 тис.; періодичні видання – 53,6 тис.; обмінний фонд – 8,5 тис. прим.

68. Бібліотека Національного науково-природничого музею НАН України

01601, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 15

Web: <http://www.museumkiev.org/>

e-mail: nmnh@museum.kiev.org

Директор акад. НАН України
Ємельянов Ігор Георгійович
тел.: (044) 235-01-85,
факс: 234-63-54

Учений секретар канд. біол. наук
Король Елеонора Миколаївна
тел.: 235-63-54

Куратор бібліотеки канд. біол. наук
Червоненко Оксана Володимирівна
тел.: 234-38-51,
e-mail: nmnh@museum.kiev.org

Головний бібліотекар Макарова Тетяна Володимирівна
тел.: 288-06-81,
e-mail: avorakam2@gmail.com

Бібліотека заснована у 2005 р., входить до складу Відділу музеології та науково-технічної інформації. Фонд: усього – 9 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 1,6 тис.; книги, брошури – 3,7 тис. прим.; періодичні видання – 3,6 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений локально.

69. Бібліотека Криворізького ботанічного саду НАН України

50089, Кривий Ріг – 89, вул. Маршака, 50

Web: <http://www.garden.gov.ua>

e-mail: garden7@meta.ua

– 45,1 тис.; періодичні видання – 60,1 тис. прим. ЕК бібліотеки доступний на сайті Інституту.

23. Бібліотека Полтавської гравіметричної обсерваторії Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України

36014, Полтава-29, вул. Мясоедова, 27/29

Web: <http://www.pgo.geoplanet.org/>

e-mail: pgo@poltava.ukr.net

Директор д-р фіз.-мат. наук
Лубков Михайло Валерійович
тел./факс: (0532) 56-92-38

Учений секретар канд. техн. наук
Голубицький Вадим Георгійович
тел./факс: 56-59-58

Куратор бібліотеки учений секретар
Зав. бібліотеки тищук Світлана Олександрівна
(бібліотекар) тел.: 56-59-58

Бібліотека заснована у 1926 р. Фонд: усього – 21,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 8,2 тис.; книги, брошури – 5,6 тис.; періодичні видання – 15,5 тис.

24. Бібліотека Інституту географії НАН України

01030, Київ-30, вул. Володимирська, 44

Web: <http://www.igu.iatp.org.ua>

e-mail: geo-ins@kiev.idc.net

Директор акад. НАН України
Руденко Леонід Григорович
тел.: (044) 234-61-93,
факс: 234-32-30

Учений секретар д-р географ. наук
Маруняк Євгенія Олександрівна
тел.: 234-61-93

Голова ІБР д-р географ. наук
Лісовський Сергій Антонович
тел.: 234-19-85

Куратор бібліотеки голова ІБР
Зав. бібліотеки Іванова Наталія Станіславівна

тел.:234–61–93,
e-mail: geobib.ins@ukr.net

Бібліотека заснована у 1970 р. Фонд: усього – 31,3 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 4 тис.; книги, брошури – 16,8 тис.; періодичні видання – 11,6 тис.; обмінний фонд – 477 прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту та НБУВ.

25. Бібліотека Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка НАН України

03142, Київ-142, просп. Академіка Палладіна, 34

Web: <http://www.igmr.relk.com>

e-mail: office.igmr@gmail.com

Директор

акад. НАН України
Пономаренко Олександр
Миколайович

тел.: (044) 501–15–20,

факс: 424–12–70

Учений секретар

канд. геол. наук

Самборська Ірина Анатоліївна

Голова ІБР

канд. геол. наук

Кривдік Стапан Григорович

Куратор

д-р геол. наук, заст. дир.бібліотеки

Степанюк Леонід Михайлович

Зав. бібліотеки

Гречанюк Тетяна Сергіївна

e-mail: library.igmr@gmail.com

Бібліотека заснована у 1969 р. Фонд: усього – 74,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 22,1 тис.; книги, брошури – 31,5 тис.; періодичні видання – 40,7 тис.; обмінний фонд – 2,2 тис. прим.

26. Бібліотека Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України

79060, Львів-60, вул. Наукова, 3-А

Web: <http://www.iggcm.org.ua>

e-mail: igggk@mail.lviv.ua

66. Бібліотека ДУ «Інституту морської біології НАН України»

65011, Одеса-11, вул. Пушкінська, 37

Web: <http://www.dffd.gov.ua/>

e-mail: office@dffd.gov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України

Александров Борис Георгійович

тел./факс: (048) 725–09–18

Учений секретар

Марчевська Марина Миколаївна

тел.: 725–09–39

Голова ІБР

д-р біол. наук

Золотарьов Валентин Миколайович

тел.: 722–54–74

Куратор бібліотеки

учений секретар

Зав. бібліотеки

Виноградова Лідія Миколаївна

Бібліотека заснована у 1954 р. У 2019 р. під час пожежі будівлі Інституту згорів весь фонд та бібліотечна техніка.

67. Бібліотека Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України

01014, Київ-14, вул. Тимірязєвська, 1

Web: <http://www.nbg.kiev.ua>

e-mail: nbg@nbg.kiev.ua

Директор

чл.-кор. НАН України

Заїменко Наталія Василівна

тел.: (044) 285–41–05,

факс: 285–46–27

Учений секретар

канд. біол. наук

Смілянець Ніна Миколаївна

тел.: 285–40–25

Голова ІБР

д-р біол. наук

Рубцова Олена Леонідівна

тел.: 284–95–06

Куратор бібліотеки

канд. біол. наук, заст. дир.

Гапоненко Микола Борисович

тел.: 285–40–36

Куратор бібліотеки
Керівник ВНТІ
В. о. бібліотекаря

тел.: 778–12–35
голова ІБР
Ільченко Наталія В'ячеславівна
тел.: 790–20–68,
Чумакова Тетяна Львівна
тел.: 790–20–68

Бібліотека заснована у 1982 р., входить до складу відділу науково-технічної інформації. Фонд: усього – 2,2 тис. прим. книг, брошур.

65. Бібліотека Інституту гідробіології НАН України

04210, Київ-210, просп. Героїв Сталінграду, 12

Web: <http://www.igb.abc.com.ua>

e-mail: post_mail@hydrobio.kiev.ua

Директор
Учений секретар
Голова ІБР
Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

д-р біол. наук
Афанасьєв Сергій Олександрович
тел.: (044) 419–39–81,
факс: 418–22–32
канд. біол. наук
Майстрова Надія Володимирівна
тел.: 418–22–71
д-р біол. наук
Юришинець Володимир Іванович
тел.: 419–74–34
голова ІБР
Христенко Олена Анатоліївна
тел.: 254–11–24,
e-mail: olklen@ukr.net

Бібліотека заснована у 1929 р. Фонд: усього – 66,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 19,6 тис.; книги, брошури – 26,4 тис.; періодичні видання – 39,7 тис.; обмінний фонд – 6,8 тис. прим. ЕК представлений на сайті НБУВ.

Директор
Учений секретар
Голова ІБР
Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

акад. НАН України
Павлюк Мирослав Іванович
тел.: (032) 263–15–03,
факс: 263–22–09
канд. геол. наук
Яковенко Мирослава Богданівна
тел.: 263–12–72
д-р геол.-мінерал. наук
Ступка Орест Степанович
канд. геол.-мінерал. наук
Побережський Андрій Володимирович
тел.: 263–50–47
Мудрак Світлана Василівна

Бібліотека заснована у 1951 р. Фонд: усього – 84 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 26,3 тис.; книги, брошури – 20,6 тис.; періодичні видання – 60,9 тис. прим.

27. Бібліотека Відділення гідроакустики Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України

65082, Одеса, вул. Преображенська, 3

Web: <http://ogamgi.org.ua>

e-mail: info@ogaigph.org.ua

Директор
Учений секретар
Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

канд. техн. наук
Скіпа Михайло Іванович
тел./факс: (048) 723–20–13,
факс: 723–35–32
Первушина Ірина Вадимівна
тел.: 723–73–08
e-mail: info@ogaigph.org.ua
учений секретар
Петріна Таїса Василівна
тел.: 723–73–08

Бібліотека заснована у 1975 р. Фонд: усього – 13,7 тис. прим. у т. ч.: документи іноземними мовами – 584 прим.; книги, брошури – 3,2 тис.; періодичні видання – 9,8 тис. прим.

6. ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА

28. Бібліотека Інституту електрозварювання

ім. С. О. Патона НАН України

03150, Київ-150, ДСП, вул. Казимира Малевича, 11

Web: <http://www.paton.kiev.ua>

e-mail: office@paton.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Патон Борис Євгенович
тел.: (044) 200-31-83,
факс: 568-04-86

Учений секретар

канд. техн. наук
Клочков Ілля Миколайович
тел.: 200-47-83

Голова ІБР

акад. НАН України, заст. дир.
Кривцун Ігор Віталійович
тел.: 200-74-46

Куратор бібліотеки

голова ІБР
Іваненко Світлана Василівна
тел.: 205-26-25,
e-mail: library@paton.kiev.ua,
library_paton@ukr.net

Зав. бібліотеки

Бібліотека заснована у 1934 р. Фонд: усього – 273,5 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 95,9 тис.; книги, брошури – 85,4 тис.; періодичні видання – 133 тис.; обмінний фонд – 446 прим. Бібліотека має вихід в локальну мережу установи і Інтернет, доступ до ЕК бібліотеки віддалений.

29. Бібліотека Інституту проблем матеріалознавства

ім. І. М. Францевича НАН України

03680, Київ-142, вул. Кржижанівського, 3

Web: <http://www.materials.kiev.ua>

e-mail: dir@ipms.kiev.ua

Директор

акад. НАН України

Web: <http://www.cytgen.com/icbge/ua>

e-mail: info@icbge.org.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Кучук Микола Вікторович
тел.: (044) 526-17-86,
факс 526-71-04

Учений секретар

канд. біол. наук
Белокурова Валерія Борисівна
тел.: 526-70-53

Голова ІБР

канд. біол. наук, заст. директора
Моргун Богдан Володимирович
тел.: 526-71-04,
e-mail: bmorgun@icbge.org.ua

Куратор бібліотеки

голова ІБР

Провідний бібліотекар

Коваленко Лідія Григорівна
тел.: 526-71-04,
e-mail: biblio@icbge.org.ua

Бібліотека заснована у 1991 р. Фонд: усього – 11,1 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 4 тис.; книги, брошури – 3,4 тис.; періодичні видання – 7,4 тис.; обмінний фонд – 305 прим. ЕК представлений на сайті Інституту.

64. Бібліотека Інституту проблем природокористування та екології НАН України

49000, м. Дніпро, вул. Володимира Мономаха, 6

Web: <http://www.ippenan.com>

e-mail: ippenanu@ukr.net

Директор

чл.-кор. НАН України
Шапар Аркадій Григорович
тел.: (056) 745-30-43,
факс: 744-71-92

Учений секретар

д-р біол. наук
Міхеєв Олексій Володимирович

Голова ІБР д-р техн. наук, заст. директора

Скрипник Олег Олександрович

Бібліотека заснована у 1919 р., входить до складу наукового інформаційно-видавничого відділу. Фонд: усього – 171,7 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 87 тис.; книги, брошури – 63,6 тис.; періодичні видання – 99,7 тис. прим.; обмінний фонд бібліотеки – 3,9 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайтах Інституту та НБУВ.

62. Бібліотека Інституту фізіології рослин і генетики НАН України

03022, Київ-22, вул. Васильківська, 31/17

Web: <http://www.ifrg.kiev.ua>

e-mail: Plant@ifrg.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Моргун Володимир Васильович
тел.: (044) 257-51-60,

факс: 257-51-50

Учений секретар

канд. біол. наук
Майор Павло Степанович
тел.: 257-00-14,

e-mail: Sekretary@ifrg.kiev.ua

Куратор бібліотеки

чл.-кор. НАН України
Коць Сергій Ярославович
тел./факс: 251-31-08

Зав. бібліотеки

Лук'яненко Алла Вікторівна
тел./факс: 257-92-31,
e-mail: library@ifrg.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1946 р. Фонд: усього – 74,5 тис. прим.; у т. ч.: документи іноземними мовами – 20,7 тис.; книги, брошури – 21,7 тис.; періодичні видання – 49,8 тис. прим. ЕК створюється на сайті НБУВ.

63. Бібліотека Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України

03143, Київ-143, вул. Академіка Заболотного, 148

Учений секретар

Солонін Юрій Михайлович

тел.: (044) 390-87-57,

факс: 390-87-51

канд. фіз.-мат. наук

Каргузов Валерій Васильович

тел.: 390-71-98,

e-mail: vvk@ipms.kiev.ua

Куратор

чл.-кор. НАН України

бібліотеки

Рагуля Андрій Володимирович

тел.: 390-87-61

Зав. бібліотеки

Майфет Марина Альфонсівна

тел.: 205-79-67,

e-mail: ntb82ipm@gmail.com

Бібліотека заснована у 1953 р. Фонд: усього – 160,2 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 41,4 тис.; книги, брошури – 33,8 тис.; періодичні видання – 114,7 тис.; обмінний фонд – 17,4 тис. прим.

30. Бібліотека Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України

04074, Київ-74, вул. Автозаводська, 2

Web: <http://www.ism.kiev.ua>

e-mail: almaz@ism.kiev.ua

Директор

акад. НАН України

Туркевич Володимир Зіновійович

тел./факс: (044) 468-86-32

Учений секретар

канд. техн. наук

Смоквина Володимир Віталійович

тел.: 467-66-42

Голова ІБР

д-р техн. наук

Бочечка Олександр Олександрович

тел.: 468-86-23

Куратор бібліотеки

учений секретар

Керівник відділу канд. техн. наук
Гарбуз Тетяна Олексіївна
тел.: 430–35–31

Зав. бібліотеки Колодніцька Надія Іванівна
тел.: 379–11–04,
e-mail: nik.library@ism.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1956 р. Фонд: усього – 79,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 12,8 тис.; книги, брошури – 34,5 тис.; періодичні видання – 35,2 тис. прим.

31. Бібліотека Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України

03680, Київ-142, бульв. Академіка Вернадського, 34/1
Web: <http://www.ptima.kiev.ua>
e-mail: metal@ptima.kiev.ua

Директор чл.-кор. НАН України
Нарівський Анатолій Васильович
тел. /факс: (044) 424–35–15

Учений секретар канд. техн. наук
Лахнежко Володимир Леонідович
тел. /факс: 424–12–10

Голова ІБР д-р техн. наук
Богдан Кім Степанович
тел.: 424–31–50

Куратор бібліотеки д-р техн. наук
Ноговіцин Олексій Володимирович
тел.: 424–04–52

Зав. бібліотеки Велігорська Галина Олександрівна
тел.: 424–31–50

Бібліотека заснована у 1945 р. Фонд: усього – 153,9 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 40,1 тис.; книги, брошури – 68,2 тис.; періодичні видання – 78,5 тис. прим.

32. Бібліотека Фізико-механічного інституту

ім. Г. В. Карпенка НАН України
79060, Львів-60, вул. Наукова, 5
Web: <http://www.ipm.lviv.ua>

Директор чл.-кор. НАН України
Мосякін Сергій Леонідович
тел./факс: (044) 234–40–41

Учений секретар канд. біол. наук
Музичук Галина Михайлівна
тел.: 234–50–41

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки учений секретар
Орликова Олена Костянтинівна
тел.: 272–25–07
e-mail: library_botany@ukr.net

Бібліотека заснована у 1921 р., входить до складу відділу науково-технічної інформації. Фонд: усього – 99,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 32,4 тис.; книги, брошури – 52,5 тис.; періодичні видання – 44,7 тис.; обмінний фонд – 11,4 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

61. Бібліотека Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

01030, МСП, Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 15
Web: <http://www.izan.kiev.ua>
e-mail: iz@izan.kiev.ua

Директор чл.-кор. НАН України
Акімов Ігор Андрійович
тел.: (044) 235–10–70,
факс: 234–15–69

Учений секретар Іванова Вікторія Анатоліївна
тел.: 234–39–73,
e-mail: iva@izan.kiev.ua

Куратор бібліотеки учений секретар
Керівник відділу Городиська Галина Андріївна
тел.: 235–53–65

Зав. бібліотекою Ластікова Людмила Михайлівна
тел.: 234–93–24,
e-mail: lib@izan.kiev.ua

18,8 тис.; періодичні видання – 51,9 тис. прим. ЕК бібліотеки доступний локально.

59. Бібліотека Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України

61016, Харків-16, вул. Переяславська, 23

Web: <http://www.cryo.org.ua>

e-mail: cryo@online.kharkov.ua

Директор	акад. НАН України Гольцев Анатолій Миколайович тел.: (057) 373–41–43, факс: 373–59–52
Учений секретар	канд. біол. наук Гарбуз Володимир Іванович тел.: 373–30–72
Голова ІБР	д-р біол. наук Бабійчук Георгій Опанасович тел.: 373–30–39
Куратор бібліотеки Зав. бібліотеки	голова ІБР Тимченко Тетяна Миколаївна e-mail: cryolibrary@gmail.com

Бібліотека заснована у 1973 р. Фонд: усього – 52,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 19,8 тис.; книги, брошури – 11,2 тис.; періодичні видання – 31,6 тис. прим. ЕК на сайті НБУВ

11. ВІДДІЛЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ БІОЛОГІЇ.

60. Бібліотека Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України

01601, Київ-1, вул. Терещенківська, 2

Web: <http://www.botany.kiev.ua>

e-mail inst@botany.kiev.ua

e-mail: webmaster@ipm.lviv.ua

Директор	акад. НАН України Назарчук Зіновій Теодорович тел.: (032) 263–70–49, факс: 624–94–27
Учений секретар	канд. техн. наук Корній Валентина Василівна тел. 263–70–49
Куратор бібліотеки Зав. бібліотеки	учений секретар Пастушенко Любов Степанівна тел.: 262–72–81 e-mail: lubasyk@ukr.net

Бібліотека заснована у 1951 р. Фонд: усього – 131,9 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 36,1 тис.; книги, брошури – 32,2 тис.; періодичні видання – 97,6 тис.; обмінний фонд – 2,3 тис. прим.

33. Бібліотека Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України

61072, Харків, просп. Науки, 60

Web: <http://www.isc.kharkov.com>

Директор	акад. НАН України Семиноженко Володимир Петрович тел.: (057) 340–53–31, факс: 341–02–73
Учений секретар	канд. хім. наук Щербakov Іліас Бен-Хамудович тел.: 341–03–21, e-mail: cherbakov@isc.kharkov.com
Голова ІБР	д-р хім. наук Десенко Сергій Михайлович тел.: 341–02–54, e-mail: desenko@isc.kharkov.com
Куратор бібліотеки Керівник ВНТІ Зав. бібліотеки	учений секретар учений секретар Завальнюк Лариса Андріївна

тел.: 341-01-41,
e-mail: library@isc.kharkov.com

Бібліотека заснована у 1962 р., входить до складу ВНТІ. Фонд: усього – 127,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 52,3 тис.; книги, брошури – 29,8 тис.; періодичні видання – 96,2 тис. прим. ЕК доступний локально.

34. Бібліотека Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України

54018, Миколаїв-18, просп. Богоявленський, 43-А
Web: <http://www.iipt.com.ua>
e-mail: iipt@iipt.com.ua
Директор

чл.-кор. НАН України
Вовченко Олександр Іванович
тел.: (0512) 22-41-13,
факс: 22-61-40
канд. техн. наук
Сінчук Алла Вадимівна
тел.: 58-71-40,
e-mail: ssts@ipt.com.ua

Учений секретар

Куратор бібліотеки
Керівник відділу

учений секретар
Шаповалова Віталіна Василівна
тел.: 58-71-11,
e-mail: shapovalova@ipt.com.ua
Курносенко Інеса Феліксівна
тел.: 58-71-38

Бібліотекар

Бібліотека заснована у 1963 р., входить до складу відділу науково-організаційної роботи та інформаційно-аналітичного забезпечення Фонд: усього – 129,1 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 6 тис.; книги, брошури – 51,3 тис.; періодичні видання – 48,8 тис. прим. ЕК доступний локально.

35. Бібліотека Інституту чорної металургії ім. З. І. Некрасова НАН України

49050, Дніпро-50, пл. Академіка Стародубова, 1
Web: <http://www.isi.gov.ua>
e-mail: isi-nasu@a-teleport.com
Директор

д-р техн. наук

Куратор бібліотеки

д-р біол. наук
Лукаш Любов Леонідівна
тел.: 200-03-35

Зав. бібліотеки

Лук'яненко Ольга Олександрівна
тел.: (044) 526-07-39,
e-mail: Library@imb.org.ua

Бібліотека заснована у 1969 р. Фонд: усього – 83,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 46,2 тис.; книги, брошури – 18,7 тис.; періодичні видання – 64,6 тис.; обмінний фонд – 1,3 тис. прим. ЕК бібліотеки доступний локально.

58. Бібліотека Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України

03022, Київ-22, вул. Васильківська, 45
Web: <http://www.onconet.kiev.ua>
e-mail: chekhun@onconet.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Чехун Василь Федорович
тел.: (044) 259-01-83,
факс: 256-16-56

Учений секретар

канд. біол. наук
Воейкова Ірина Михайлівна
тел.: 257-90-54

Голова ІБР

д-р мед. наук
Глузман Данило Фішелевич
тел.: 257-90-53

Куратор бібліотеки

д-р біол. наук, заст. дир.
Бучинська Любов Георгіївна
тел.: 259-08-75

Зав. бібліотеки

Шкатула Поліна Михайлівна
тел.: 259-02-71,
e-mail: pms3112@gmail.com

Бібліотека заснована у 1960 р. Фонд: усього – 79,7 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 28,4 тис.; книги, брошури –

Учений секретар тел.: (044) 526–11–79,
факс: 526–23–79
канд. біол. наук
Андрієнко Олена Володимирівна
тел./факс: 526–23–89

Голова ІБР канд. біол. наук, заст. дир.
Жолобак Надія Михайлівна
тел.: 526–94–25

Куратор бібліотеки чл.-кор. НАН України, заст. дир.
Товкач Федір Іванович
тел.: 526–93–13

Зав. бібліотеки Сердюк Світлана Михайлівна
тел.: 526–34–87,
e-mail: library@imv.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1930 р. Фонд: усього – 123 тис. прим., у т. ч.:
документи іноземними мовами – 37 тис.; книги, брошури – 25,6 тис.;
періодичні видання – 90,4 тис.; обмінний фонд – 2,9 тис. прим.

57. Бібліотека Інституту молекулярної біології і генетики НАН України

03680, Київ-680, вул. Академіка Заболотного, 150

Web: <http://www.imbg.org.ua>

e-mail: imbg@imbg.org.ua

Директор

акад. НАН України
Тукало Михайло Арсентійович
тел.: (044) 526–11–09,
факс: 526–07–59

Учений секретар

канд. біол. наук
Міщук Яніна Ромуальдівна
тел: 200–03–54

Голова ІБР

чл.-кор. НАН України
Говорун Дмитро Миколайович
тел.: 526–11–09

Учений секретар Бабаченко Олександр Іванович
тел.: (056) 776–53–15,
факс: 790–05–12
канд. техн. наук
Кононенко Ганна Андріївна
тел.: 776–82–90,
e-mail: office.isi@nas.gov.ua

Голова ІБР учений секретар
Куратор бібліотеки учений секретар
Зав. бібліотеки Колеснікова Ірина Володимирівна
тел.: 776–83–67,
e-mail: office.isi@nas.gov.ua

Бібліотека заснована у 1953 р. Фонд: усього – 134,6 тис. прим., у т. ч.:
документи іноземними мовами – 20,3 тис.; книги, брошури – 37,6 тис.;
періодичні видання – 83 тис. прим.

7. ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ ЕНЕРГЕТИКИ

36. Бібліотека Інституту технічної теплофізики НАН України

03057, Київ–57, вул. Марії Капніст, 2-А

Web: <http://www.ittf.kiev.ua>

e-mail: admin@ittf.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Снежкін Юрій Федотович
тел.: (044) 456–62–82,
факс: 456–60–91

Учений
секретар

канд. техн. наук
Сергієнко Роман Володимирович
тел.: 456–93–81

Куратор

чл.-кор. НАН України,
заст. дир. бібліотеки
Авраменко Андрій Олександрович
тел.: 453–28–46

Зав. бібліотеки

Некрасова Олена Миколаївна

тел.: 453–28–76

Бібліотека заснована у 1947 р. Фонд: усього – 142,7 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 6,5 тис.; книги, брошури – 56,6 тис.; періодичні видання – 79,8 тис. прим.

37. Бібліотека Інституту проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного НАН України

61046, Харків-46, вул. Пожарського, 2/10

Web: <http://www.ipmach.kharkov.ua>

e-mail: admi@ipmach.kharkov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Русанов Андрій Вікторович
тел.: (057) 294–55–14,
факс: 294–46–35

Учений секретар

д-р техн. наук
Максименко-Шейко
Кирило Володимирович
тел.: 349–47–78

Куратор бібліотеки

учений секретар керівник відділу
Шпак Андрій Олександрович
тел.: 349–47–92
e-mail: 4shpak@gmail.com

Головний бібліотекар

Шуванова Юлія Олександрівна
тел.: 294–27–14

Бібліотека заснована у 1944 р., входить до складу науково-організаційного відділу. Фонд: усього – 165,6 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 21,8 тис.; книги, брошури – 56,7 тис.; періодичні видання – 103,1 тис. прим.

38. Бібліотека Інституту електродинаміки НАН України

03680, Київ, просп. Перемоги, 56

Web: <http://www.ied.org.ua>

e-mail: vit@ied.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Кириленко Олександр Васильович
тел.: (044) 366–24–01,
факс: 366–26–28

Директор

акад. НАН України
Кришталь Олег Олександрович
тел.: (044) 256–24–00,
факс: 256–20–00

Учений секретар

канд. біол. наук
Києнко Валерій Максимович
тел.: 253–13–12

Голова ІБР

акад. НАН України
Магура Ігор Сильвестрович
тел.: 256–24–24

Куратор бібліотеки

акад. НАН України
Веселовський Микола Сергійович
тел.: 253–07–01

Керівник відділу

канд. біол. наук
Іванова Світлана Юріївна
тел.: 256–20–52,
e-mail: siva@biph.kiev.ua

Зав. бібліотеки

Радіонова Валерія Юріївна
тел.: 256–24–17,
e-mail: library@biph.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1931 р., входить до складу відділу наукової інформації, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності. Фонд: усього – 101,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 50,3 тис.; книги, брошури – 28 тис.; періодичні видання – 68,2 тис.; обмінний фонд – 2,6 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту та НБУВ.

56. Бібліотека Інституту мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України

03143, Київ, вул. Академіка Заболотного, 154

Web: <http://www.imv.kiev.ua>

e-mail: secretar@serv.imv.kiev.ua

Директор

акад. НАН України
Підгорський Валентин Степанович

01601, Київ, вул Леонтовича, 9
Web: <http://www.biochem.kiev.ua>
e-mail: secretar@biochem.kiev.ua

Директор акад. НАН України
Комісаренко Сергій Васильович
тел.: (044) 234–59–74,
факс: 279–63–65

Учений секретар канд. біол. наук
Протасова Зоя Степанівна
тел.: 234–12–96

Голова ІБР чл.-кор. НАН України
Костерін Сергій Олексійович
тел.: 234–16–53

Куратор бібліотеки голова ІБР
Керівник відділу канд. біол. наук
Данилова Валентина Михайлівна
тел.: 235–71–57

Зав. бібліотеки Редіна Валентина Вікторівна
тел.: 234–90–37,
e-mail: library@biochem.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1925 р., входить до складу відділу науково-інформаційних та патентно-ліцензійних досліджень. Фонд: усього – 83,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 34,8 тис.; книги, брошури – 25,7 тис.; періодичні видання – 58 тис.; обмінний фонд – 4,8 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту та НБУВ.

55. Бібліотека Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України

01601, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, 4
Web: <http://www.biph.kiev.ua>
e-mail: secretar@serv.biph.kiev.ua

Учений секретар канд. техн. наук
Кофто Олександр Георгійович
тел.: 366–25–25

Голова ІБР директор
Куратор бібліотеки канд. техн. наук
Шаповал Іван Андрійович
тел.: 366–24–65

Зав. бібліотеки Нікітіна Любов Миколаївна
тел.: 366–25–01,
e-mail: library@ied.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1944 р. Фонд: усього – 242,2 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 62,4 тис.; книги, брошури – 48,9 тис.; періодичні видання – 171,2 тис.; обмінний фонд – 363 прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

39. Бібліотека Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г. Є. Пухова НАН України

03164, Київ-164, вул. Генерала Наумова, 15

Web: <http://www.ipme.kiev.ua>

e-mail: ipme@ipme.kiev.ua

Директор чл.-кор. НАН України
Мохор Володимир Володимирович
тел.: (044) 424–10–63,
факс: 424–05–86

Учений секретар канд. техн. наук
Гончар Сергій Феодосійович
тел.: 424–12–28

Куратор бібліотеки учений секретар
Зав. бібліотеки Яковенко Галина Володимирівна
тел.: 424–91–57

Бібліотека заснована у 1983 р. Фонд: усього – 42,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 6,5 тис.; книги, брошури – 10,7

періодичні видання – 28,5 тис.; обмінний фонд – 744 прим.

**40. Бібліотека Інституту вугільних енерготехнологій
НАН України та Мінпаливенерго України**

04070, Київ-70, вул. Андріївська, 19

Web: <http://www.ceti-nasu.org/>

e-mail: ceti@i.kiev.ua

Директор

д-р. техн. наук
Дунаєвська Наталія Іванівна
тел.: (044) 425–25–10,
факс: 537–22–41

Учений секретар

канд. техн. наук
Голенко Ірина Львівна
тел.: 425–53–91

Голова ІБР

канд. техн. наук
Топал Олександр Іванович
тел.: 425–33–50

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

учений секретар
Літошенко Наталія Георгіївна
тел.: 425–31–69

Бібліотека заснована у 1983 р. Фонд: усього – 60,4 тис. прим., у т. ч.:
документи іноземними мовами – 3 тис.; книги, брошури – 13,6 тис.;
періодичні видання – 46,4 тис. прим.

41. Бібліотека Інституту газу НАН України

03113, Київ-113, вул. Дегтярівська, 39

Web: <http://www.ingas.org.ua>

e-mail: ig-secr@i.com.ua

Директор

акад. НАН України
Бондаренко Борис Іванович
тел.: (044) 456–44–71,
факс: 456–88–30

Учений секретар

канд. техн. наук

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

голова ІБР
Красовська Тетяна Володимирівна
тел.: 573–25–56
e-mail: users@bpci.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1978 р. Фонд: усього – 71,1 тис. прим., у т. ч.:
документи іноземними мовами – 18,4 тис.; книги, брошури – 10 тис.;
періодичні видання – 54,3 тис. прим. Розпочато створення ЕК на
сайті НБУВ.

**53. Бібліотека Інституту сорбції та проблем ендоекології
НАН України**

03164, Київ-164, вул. Генерала Наумова, 13

Web: <http://www.ispe ldc.net>

e-mail: ispe@ispe.kiev.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Брей Володимир Вікторович
тел.: (044) 594–01–38,
факс: 452–93–27

Учений секретар

канд. хім. наук
Мелешевич Світлана Іванівна
тел.: 594–02–40

Куратор бібліотеки
Головний бібліотекар

учений секретар
Коваленко Олена Дмитрівна

Бібліотека заснована у 1990 р. Фонд: усього – 6,4 тис. прим., у т. ч.:
документи іноземними мовами – 939 прим.; книги, брошури – 2,2
тис.; періодичні видання – 4,2 тис. прим.

**10. ВІДДІЛЕННЯ МОЛЕКУЛЯРНОЇ БІОЛОГІЇ,
БІОХІМІЇ, ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНОЇ
І КЛІТИННОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**54. Бібліотека Інституту біохімії
ім. О. В. Палладіна НАН України**

51. Бібліотека Інституту хімії поверхні

ім. О. О. Чуйка НАН України

03164, м. Київ-164, вул. Генерала Наумова, 17

Web: <http://www.isc.gov.ua>

e-mail: info@isc.gov.ua

Директор

акад. НАН України
Картель Микола Тимофійович
тел.: (044) 424-11-35,
факс: 424-35-67

Учений секретар

канд. хім. наук
Дацюк Андрій Михайлович
тел.: 422-96-32

Куратор бібліотеки

д-р хім. наук, заст. дир.
Туров Володимир Всеволодович
тел.: 424-94-62

Головний бібліотекар

Рутьова Надія Олександрівна
тел.: 422-96-52,
e-mail: ntb_isc@ukr.net

Бібліотека заснована у 1986 р. Фонд: усього – 13,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 1,4 тис.; книги, брошури – 6,5 тис.; періодичні видання – 6,8 тис. прим.

52. Бібліотека Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії

ім. В. П. Кухаря НАН України

02660, Київ-94, вул. Мурманська, 1

Web: www.bpci.kiev.ua

e-mail: users@bpci.kiev.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Вовк Андрій Іванович
тел.: (044) 558-53-88,
факс: 573-25-52

Учений секретар

канд. хім. наук
Попільніченко Сергій Валентинович
тел.: 559-52-09

Голова ІБР

д-р хім. наук
Броварець Володимир Сергійович
тел.: 573-25-87

Ільєнко Борис Кузьмич

тел.: 456-03-56

e-mail: bor.ilienko@gmail.com

учений секретар

учений секретар

Пенкіна Валентина Василівна

тел.: 456-81-42,

e-mail: iglibrary@ukr.net

Голова ІБР

Куратор бібліотеки

В. о. зав. бібліотеки

Бібліотека заснована у 1960 р., входить до складу науково-організаційного відділу. Фонд: усього – 99,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 33,8 тис.; книги, брошури – 32,3 тис.; періодичні видання – 60,8 тис.; обмінний фонд – 805 прим.

42. Бібліотека Інституту відновлюваної енергетики

НАН України

02094, Київ-94, вул. Гната Хоткевича, 20-А

Web: <http://www.ive.org.ua>

e-mail: renewable@ukr.net

Директор

чл.-кор. НАН України

Кудря Степан Олександрович

тел.: (044) 206-28-09,

факс: 537-26-57

Учений секретар

канд. техн. наук

Суржик Таміла Володимирівна

учений секретар

Куратор бібліотеки

Зав. бібліотеки

Зінченко Тетяна Вікторівна

e-mail: antoninabook@ukr.net

Бібліотека заснована у 2004 р. Фонд: усього – 3,6 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 679 прим.; книги, брошури – 1,3 тис. прим; періодичні видання – 2,1 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

8. ВІДДІЛЕННЯ ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ ТА ЕНЕРГЕТИКИ

43. Бібліотека Інституту ядерних досліджень НАН України

03028, Київ, просп. Науки, 47

Web: <http://www.kinr.kiev.ua>

e-mail: interdep@kinr.kiev.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Слісенко Василь Іванович
тел.: (044) 525–23–49,
факс: 525–37–65

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук
Дорошко Наталія Леонідівна
тел.: 525–81–48

Голова ІБР

Куратор бібліотеки

Зав. бібліотеки

директор
учений секретар
Стороженко Олена Миколаївна
тел.: 525–43–80,
e-mail: lib@kinr.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1970 р. Фонд: усього – 65,9 тис. прим.;
у т. ч.: документи іноземними мовами – 21,7 тис.; книги, брошури –
27,1 тис.; періодичні видання – 23,6 тис. прим.

44. Бібліотека Інституту прикладної фізики НАН України

40000, Суми, вул. Петропавлівська, 58

Web: <http://www.iatp.org.ua>

e-mail: ipfmail@ipfcentr.sumy.ua

Директор

акад. НАН України
Сторіжко Володимир Юхимович
тел.: (0542) 22–27–94,
факс: 22–37–60

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук

Зав. бібліотеки

Мешкова–Клименко Наталія Аркадіївна

тел.: 424–25–77

Іваненко Надія Володимирівна

e-mail: nadivanenko@ukr.net

Бібліотека заснована у 1968 р. Фонд: усього – 100,8 тис. прим., у
т. ч.: документи іноземними мовами – 30,8 тис.; книги, брошури –
20,1 тис.; періодичні видання – 74,2 тис. прим. ЕК бібліотеки
представлений на сайті Інституту та НБУВ.

50. Бібліотека Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського НАН України

65080, Одеса-80, Люстдорфська дорога, 86

Web: <http://www.physchemin-nas.od.ua>

e-mail: office.physchem@nas.gov.ua

Директор

акад. НАН України
Андронаті Сергій Андрійович
тел.: (048) 793–70–51,
факс: 766–22–82

Учений секретар

канд. хім. наук
Шабанов Євген Васильович
тел.: 793–70–28

Голова ІБР

д-р хім. наук, проф.
Антонович Валерій Павлович
тел.: 793–70–41,
e-mail: antonovichvp@ukr.net

Куратор бібліотеки

д-р біол. наук, заст. дир
Романовська Ірина Ігорівна
тел.: 793–70–52

Зав. бібліотеки

Рибінцева Надія Петрівна
тел.: 793–70–26

Бібліотека заснована у 1911 р. Фонд: усього – 153,8 тис. прим.,
у т. ч.: документи іноземними мовами – 63,3 тис.; книги, брошури – 21,7
тис.; періодичні видання – 104,6 тис.; обмінний фонд – 2,6 тис. прим.

Учений секретар   факс: 292–40–64
 канд. хім. наук
 Будзінська Віра Леонідівна
 тел.: 292–80–41

Голова ІБР   д-р хім. наук
 Файнлейб Олександр Маркович
 тел.: 573–22–72

Куратор бібліотеки   канд. хім. наук
 Мишак Володимир Дмитрович
 тел.: 292–30–01

Керівник ВНТІ   Дьякова Алла Миколаївна
 тел.: 292–00–48

Зав. бібліотеки   Крощенко Ніна Аркадіївна
 тел.: 559–48–00

Бібліотека заснована у 1959 р., входить до складу ВНТІ. Фонд: усього – 94, 3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 31,5 тис.; книги, брошури – 16 тис.; періодичні видання – 70,4 тис. прим. ЕК бібліотеки доступний локально.

**49. Бібліотека Інституту колоїдної хімії та хімії води
 ім. А. В. Думанського НАН України**

03142, Київ, просп. Академіка Вернадського, 42
 Web: <http://iccwc.org.ua/>
 e-mail: honch@iccwc.kyiv.ua

Директор   акад. НАН України
 Гончарук Владислав Володимирович
 тел.: (044) 424–01–96,
 факс: 452–02–76

Учений секретар   канд. хім. наук
 Сафронова Валентина Григорівна
 тел.: 424–32–35

Куратор бібліотеки   д-р хім. наук, заст. дир.

Куратор бібліотеки   Ворошило Олексій Іванович
 тел.: 22–46–08,
 e-mail: voroshilo@ipfcentr.sumy.ua
 канд. фіз.-мат. наук
 Холодов Роман Іванович
 тел.: 22–46–08

Провідний бібліотекар   Іовенко Лілія Анатоліївна
 тел.: 22–20–19,
 e-mail: lilia.iovenko@gmail.com

Бібліотека заснована у 1989 р. Фонд: усього – 18,2 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 175; книги, брошури – 6,8 тис.; періодичні видання – 11,3 тис. прим.

**II. СЕКЦІЯ ХІМІЧНИХ І БІОЛОГІЧНИХ
 НАУК НАН УКРАЇНИ**

9. ВІДДІЛЕННЯ ХІМІЇ

**45. Бібліотека Інституту фізичної хімії
 ім. Л. В. Писаржевського НАН України**

03039, Київ-39, просп. Науки, 31
 Web: <http://www.inphyschem-nas.kiev.ua/ua>
 e-mail: admini@inphyschem-nas.kiev.ua

Директор   акад. НАН України
 Кошечко Вячеслав Григорович
 тел.: (044) 525–11–90,
 факс: 525–62–16

Учений секретар   канд. хім. наук
 Долгих Лідія Юріївна
 тел.: 525–76–00

Голова ІБР   чл.-кор. НАН України
 Кучмій Степан Ярославович
 тел.: 525–66–62

Куратор бібліотеки   д-р хім. наук, заст. дир.

Зав. бібліотеки
Соловйов Сергій Олександрович
тел.: 525-42-28
Солопіченко Тамара Андріївна
тел.: 525-66-60,
e-mail: biblioteka@inphyschem-nas.kiev.ua

Бібліотека заснована у 1927 р. Фонд: усього – 110,2 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 56 тис.; книги, брошури – 35,8 тис.; періодичні видання – 73 тис. прим. ЕК бібліотеки доступний локально.

46. Бібліотека Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України

03680, Київ-142, просп. Академіка Палладіна, 32/34

Web: <http://www.ionc.kar.net>

e-mail: office@ionc.kiev.ua

Директор чл.-кор. НАН України
Пехньо Василь Іванович
тел.: (044) 225-15-16,
факс: 225-30-71
Учений секретар канд. хім. наук
Лісюк Людмила Семенівна
тел.: 225-00-12

Голова ІБР д-р хім. наук
Панов Едуард Васильович

Куратор бібліотеки директор
Керівник відділу д-р хім. наук
Першина Катерина Дмитрівна

Зав. бібліотеки
Линник Ольга Іванівна
e-mail: linnik_ros@ukr.net

Бібліотека заснована у 1931 р., входить до складу відділу хімічного та інформаційного аналізу. Фонд: усього – 208,2 тис. прим., у т. ч.:

документи іноземними мовами – 85,7 тис.; книги, брошури – 28,6 тис.; періодичні видання – 148,8 тис. прим.

47. Бібліотека Інституту органічної хімії НАН України

02660, Київ-94, вул. Мурманська, 5

Web: <http://www.ioch.kiev.ua>

e-mail: ioch@ioch.kiev.ua

Директор акад. НАН України
Кальченко Віталій Іванович
тел.: 292-71-50,
факс: 573-26-43
Учений секретар канд. хім. наук
Нікітченко Віталій Сергійович
тел.: 278-54-75

Голова ІБР д-р хім. наук
Ягупольський Юрій Львович
тел.: 559-03-49

Куратор бібліотеки д-р хім. наук, заст. дир.
Вовк Михайло Володимирович
тел.: 499-46-02

Зав. бібліотеки
Загоруйко Ганна Феодосіївна
e-mail: Duvnuch@i.ua

Бібліотека заснована в 1939 р. Фонд: усього – 147,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 76,3 тис.; книги, брошури – 17,8 тис.; періодичні видання – 114,6 тис. прим.

48. Бібліотека Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України

02160, Київ-160, Харківське шосе, 48

Web: <http://www.ihvs.kiev.ua>

e-mail: ihvsnas@i.com.ua

Директор д-р хім. наук
Бровко Олександр Олександрович
тел.: (044) 292-01-42,

Науково-інформаційне видання

РОБОТА БІБЛОТЕК НАУКОВИХ УСТАНОВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ В 2019 РОЦІ

Солоіденко Галина Іванівна
Сокур Олена Леонідівна

Комп'ютерна верстка
О. М. Литвин

Підп. до друку 22.12.2020 р.
Формат: 60x84\16
Папір офс. Умов. друк. арк. 11,26 Обл.-вид. арк. 9,4
Наклад 100 прим.
Зам. № 32

Видавець і виготівник у Національній бібліотеці України
імені В. І. Вернадського
03039, Київ, просп. Голосіївський, 3

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.

Директор	д-р біол. наук Коршиков Іван Іванович тел.: (0564) 43–51–50
Учений секретар	канд. біол. наук Артюшенко Тетяна Андріївна тел.: 43–51–50
Куратор бібліотеки Зав. бібліотеки	учений секретар Собко Тетяна Олексіївна e-mail: stanka@ukr.net

Бібліотека заснована у 1993 р. Фонд: усього – 20,8 тис. прим.; книги,
брошури – 11,6 тис.; періодичні видання – 5,8 тис. прим.

70. Бібліотека Державного природознавчого музею НАН України

79008, Львів, вул. Театральна, 18

Web: <http://www.smnh.org/ua>

e-mail: office@museum.lviv.net

Директор	канд. біол. наук Яницький Тарас Петрович тел./факс: (032) 235–43–07
Учений секретар	канд. біол. наук Сердюк Ганна Віталіївна тел.: 235–69–17
Куратор бібліотеки Головний бібліотекар	учений секретар Сузуловська Ірина Михайлівна тел.: 235–69–17, e-mail: library@smnh.org ,

Бібліотека заснована в середині 1870 р. Фонд: усього – 71,3 тис.
прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 36,3 тис.; книги,
брошури – 44,6 тис.; періодичні видання – 24,6 тис.; обмінний фонд
– 3,4 тис. прим.

71. Бібліотека Інституту еволюційної екології НАН України

03143, Київ, вул. Академіка Лебедева, 37

Web: <http://www.ieenas.org/>
e-mail: info@ieenas.org.ua

Директор

акад. НАН України
Радченко Володимир Григорович
тел.: (044) 526–20–51,
факс: 044) 526–19–18

Учений секретар

канд. біол. наук
Матяшук Раїса Костянтинівна
тел.: 526–20–71

Голова ІБР

д-р біол. наук, заст. директора
Бурда Раїса Іванівна
тел.: 526–19–05,
e-mail: rayburda@mail.ru

Куратор бібліотеки

голова ІБР

Провідний бібліотекар

Шумакова Ірина Дмитрівна
e-mail: komissaralex@i.ua

Бібліотека заснована в 2016 р., входить до складу відділу науково-технічної інформації. Фонд опрацьовується.

НОТАТКИ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АБІС	– автоматизована бібліотечно-інформаційна система
БД	– база даних
ГАО	– Головна астрономічна обсерваторія
ЕДД	– електронна доставка документів
ЕК	– електронний каталог
ІБР	– Інформаційно-бібліотечна рада
ІПРІ	– Інститут проблем реєстрації інформації
ЛННБ України ім. В. Стефаника	– Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника
МАН	– Мала академія наук
МБА	– міжбібліотечний абонемент
НАН України	– Національна академія наук України
НБУВ	– Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
НДЦ ІПР	– Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку
НІАЗ «Ольвія»	– Національний історико-археологічний заповідник «Ольвія»
НТК «Інститут монокристалів»	– Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів»
НТШ	– Наукове товариство ім. Шевченка
РЖ	– Реферативний журнал
УДК	– Універсальна десяткова класифікація
УкрІНТЕІ	– Український інститут науково-технічної експертизи та інформації
ФТІНТ	– Фізико-технічний інститут низьких температур
ХДНБ ім. В. Г. Короленка	– Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
ЦДНТБ ГМК України	– Центральна державна науково-технічна бібліотека Гірничо-металургійного комплексу України

ІІІ. СЕКЦІЯ СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК НАН УКРАЇНИ

12. ВІДДІЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

72. Бібліотека ДУ «Інституту економіки та прогнозування НАН України»

01011, Київ-11, вул. Панаса Мирного, 26

Web: <http://www.ief.org.ua>

e-mail: gvm@ief.org.ua

Директор

акад. НАН України

Геєць Валерій Михайлович

тел.: (044) 280-12-34,

факс: 280-88-69

Учений секретар

канд. техн. наук

Хаустов Володимир Кирилович

тел.: 254-30-51

Голова ІБР

заст. дир.

Антоненко Валентина Гнатівна

тел.: 280-67-29

Куратор бібліотеки

голова ІБР

Зав. бібліотеки

Дуднікова Людмила Миколаївна

тел.: 280-15-89,

e-mail: bib308k@i.ua

Бібліотека заснована у 1936 р. Фонд: усього – 69,8 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 10,9 тис.; книги, брошури – 35,9 тис.; періодичні видання – 22,8 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

73. Бібліотека Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України

61166, Харків, пров. Інженерний, 1-А

Web: <http://www.ndc-ipr.org>

e-mail: ndc_ipr@ukr.net

Директор	чл.-кор. НАН України Кизим Микола Олександрович тел./факс: (057) 702–08–67
Учений секретар	д-р екон. наук Белікова Надія Володимирівна тел./факс: 702–05–29
Куратор бібліотеки Зав. бібліотеки	учений секретар Луценко Наталія Леонідівна

Бібліотека заснована у 1967 р. Фонд: усього – 8,2 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 1 тис.; книги, брошури – 1,8 тис.; періодичні видання – 6,2 тис. прим.

74. Бібліотека ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»

01030, Київ-30, вул. Леонтовича, 5

Web: <http://www.iweir.org.ua>

e-mail: office.ivinanu@nas.gov.ua

Директор	чл.-кор. НАН України Кудряченко Андрій Іванович тел./факс: (044) 235–44–99
Учений секретар	канд. пол. наук Деменко Олександр Федорович
Куратор бібліотеки	канд. екон. наук Богданович Іван Іванович тел.: 235–01–58
Головний бібліотекар	Москалець Наталія Іванівна тел.: 235–01–58

Бібліотека заснована у 2014 р. Фонд: усього – 2,1 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 937 прим.; книги, брошури – 644; періодичні видання – 1438 прим.

м. Харків

88. Бібліотека Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України
89. Бібліотека Інституту проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного НАН України
91. Бібліотека Інституту радіофізики та електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України
92. Бібліотека Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України
93. Бібліотека Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України
94. Бібліотека Радіоастрономічного інституту НАН України
95. Бібліотека Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б. І. Веркіна НАН України

НАН України

75. Бібліотека Інституту фізики конденсованих систем НАН України

76. Бібліотека Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка
НАН України

м. Миколаїв

77. Бібліотека Інституту імпульсних процесів і технологій
НАН України

78. Бібліотека Національного історико-археологічного
заповідника «Ольвія»

м. Одеса

79. Бібліотека Відділення гідроакустики Інституту геофізики
ім. С. І. Субботіна НАН України

80. Бібліотека Інституту морської біології НАН України

81. Бібліотека Інституту проблем ринку
та економіко-екологічних досліджень НАН України

82. Бібліотека Одеського археологічного музею НАН України

83. Бібліотека Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського
НАН України

м. Полтава

84. Бібліотека Відділення керамології Інституту народознавства
НАН України

85. Бібліотека Полтавської гравіметричної обсерваторії
Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України

м. Суми

86. Бібліотека Інституту прикладної фізики НАН України

м. Ужгород

87. Бібліотека Інституту електронної фізики НАН України

**75. Бібліотека Інституту проблем ринку
та економіко-екологічних досліджень НАН України**

65044, Одеса-44, Французький бульвар, 29

Web: <http://www.impreer.in.ua>

e-mail: impreer_repository@ukr.net

Директор

акад. НАН України

Буркинський Борис Володимирович

тел./факс: (048) 722–29–05

Учений секретар

д-р. екон. наук

Хумарова Ніна Іпполитівна

тел.: 722–66–74,

e-mail: khumarova@nas.gov.ua

Голова ІБР

д-р екон. наук

Лайко Олександр Іванович

тел.: 743–89–27

Куратор бібліотеки

учений секретар

Зав. бібліотеки

Бородіна Вікторія Вікторівна

e-mail: impreer_repository@ukr.net

Бібліотека заснована у 1971 р. Фонд: усього – 40 тис. прим., у т. ч.:
документи іноземними мовами – 2,2 тис.; книги, брошури – 6,7 тис.;
періодичні видання – 25,7 тис.; обмінний фонд – 1,4 тис. прим.

**76. Бібліотека ДУ «Інститут регіональних досліджень
ім. М. І. Долишнього НАН України»**

79026, Львів, вул. Козельницька, 4

Web: <http://www.ird.gov.ua>

e-mail: irr@mail.lviv.ua

Директор

д-р екон. наук, проф.

Кравців Василь Степанович

тел.: (032) 270–71–68,

факс: 270–70–53

Учений секретар

канд. фіз.-мат. наук

Демченко Володимир Васильович

Голова ІБР
тел.: 270–71–60
д-р екон. наук
Іщук Світлана Олексіївна
тел.: 270–70–93
Куратор бібліотеки
учений секретар
Головний бібліотекар
Дяченко Людмила Іванівна

Бібліотека заснована у 1964 р. Фонд: усього – 56 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 3,2 тис.; книги, брошури – 30,9 тис.; періодичні видання – 16,6 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений у локальній мережі Інституту.

14. ВІДДІЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ, МОВИ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

77. Відділ науково-технічної інформації Інституту історії України НАН України

01601, Київ-1, вул. М. Грушевського, 4
Web: <http://www.history.org.ua>
e-mail: institute@history.org.ua

Директор
акад. НАН України
Смолій Валерій Андрійович
тел./факс: (044) 279–63–62
Учений секретар
д-р іст. наук
Рубльов Олександр Сергійович
тел.: 279–06–80
Голова ІБР
чл.-кор. НАН України
Реєнт Олександр Петрович
тел.: 279–16–27
Куратор відділу
чл.-кор. НАН України
Боряк Геннадій Володимирович
тел.: 278–34–01
Зав. ВНТІ
Муха Людмила Яківна
тел.: 279–84–32
e-mail; Mukha_history@ukr.net

57. Бібліотека Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України
58. Бібліотека Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України
59. Бібліотека Інституту фізіології рослин і генетики НАН України
60. Бібліотека Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України
61. Бібліотека Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України
62. Бібліотека Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України
63. Бібліотека Інституту ядерних досліджень НАН України
64. Бібліотека Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України
65. Бібліотека Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України
66. Бібліотека Національного науково-природничого музею НАН України
67. Бібліотека Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України

м. Кривий Ріг

68. Бібліотека Криворізького ботанічного саду НАН України

м. Львів

69. Бібліотека Державного природознавчого музею НАН України
70. Бібліотека Державної установи «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України»
71. Бібліотека Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України
72. Бібліотека Інституту народознавства НАН України
73. Бібліотека Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України
74. Бібліотека Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича

- ім. Д. К. Заболотного НАН України
39. Бібліотека Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні
НАН України
40. Бібліотека Інституту молекулярної біології і генетики
НАН України
41. Бібліотека Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля
НАН України
42. Бібліотека Інституту органічної хімії НАН України
43. Бібліотека Інституту політичних і етнонаціональних досліджень
ім. І. Ф. Кураса НАН України
44. Бібліотека Інституту проблем матеріалознавства
ім. І. М. Францевича НАН України
45. Бібліотека Інституту проблем міцності ім. Г. С. Писаренка
НАН України
46. Бібліотека Інституту проблем моделювання в енергетиці
ім. Г. Є. Пухова НАН України
47. Бібліотека Інституту проблем реєстрації інформації
НАН України
48. Бібліотека Інституту сорбції та проблем ендоекології
НАН України
49. Бібліотека Інституту соціології НАН України
50. Бібліотека Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського
НАН України
51. Бібліотека Інституту теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова
НАН України
52. Бібліотека Інституту технічної теплофізики НАН України
53. Бібліотека Інституту української археографії
та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України
54. Бібліотека Інституту української мови НАН України
55. Бібліотека Інституту фізики НАН України
56. Бібліотека Інституту фізики напівпровідників
ім. В. Є. Лашкарьова НАН України

Бібліотека заснована у 1936 р., виконує функції відділу науково-технічної інформації. Фонд: усього – 137,9 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 23,1 тис.; книги, брошури – 76,4 тис.; періодичні видання – 57,7 тис.; обмінний фонд – 28,8 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту та НБУВ.

78. Бібліотека Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

01001, Київ-МСП, вул. Трьохсвятительська, 4

Web: <http://www.archeos.org.ua>

e-mail: inst_archeos@ukr.net

Директор	д-р іст. наук Папакін Георгій Володимирович тел.: (044) 279–09–86, факс: 279–08–63
Учений секретар	канд. іст. наук Бурім Дмитро Васильович
Куратор бібліотеки	канд. іст. наук, заст. дир. Маврін Олександр Олександрович тел.: 278–50–98
Зав. бібліотеки	Акімова Світлана Василівна

Бібліотека заснована у 1991 р. Фонд: усього – 7,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 1,2 тис.; книги, брошури – 5,7 тис.; періодичні видання – 733 прим.

79. Бібліотека Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

79026, Львів-26, вул. Козельницька, 4

Web: <http://www.inst-ukr.lviv.ua>

e-mail: inukr@inst-ukr.lviv.ua

Директор	д-р іст. наук Соляр Ігор Ярославович тел.: (0322) 270–70–22,
----------	--

Учений секретар   факс: 270–70–21
канд. іст. наук
Муравський Олег Іванович
тел.: 270–65–87

Голова ІБР   д-р іст. наук
Голик Роман Йосипович
тел.: 270–70–14

Куратор бібліотеки   канд. філол. наук
Ястремська Тетяна Володимирівна
тел.: 270–65–87

Бібліотекар I кат.   Горішня Людмила Пилипівна
тел.: 270–14–18

Бібліотека заснована у 1931 р. Фонд: усього – 46,6 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 8,9 тис.; книги, брошури – 23,4 тис.; періодичні видання – 20,9 тис. прим.

80. Бібліотека Інституту сходознавства

ім. А. Ю. Кримського НАН України

01001, м. Київ, вул. Грушевського, 4

Web: <http://www.oriental.iatp.org.ua>

e-mail: instkrymsk@gmail.com

Директор   канд. філол. наук
Богомолів Олександр Вікторович
тел. /факс: (044) 278–76–52

Учений секретар   канд. іст. наук
Мавріна Ольга Степанівна

Куратор бібліотеки   д-р філол. наук
Хамрай Олексій Олександрович

Зав. бібліотеки   Кучеря Людмила Антонівна
тел.: 278–76–52
e-mail: instkrymsk@gmail.com

Бібліотека заснована у 1993 р. Фонд: усього – 9,6 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 4,6 тис. прим.; книги, брошури –

19. Бібліотека Інституту гідробіології НАН України
20. Бібліотека Інституту гідромеханіки НАН України
21. Бібліотека Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України
22. Бібліотека Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
23. Бібліотека Інституту еволюційної екології НАН України
24. Бібліотека Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України
25. Бібліотека Інституту електродинаміки НАН України
26. Бібліотека Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України
27. Бібліотека Інституту енциклопедичних досліджень НАН України
28. Бібліотека Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України
29. Бібліотека Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України
30. Бібліотека Інституту історії України НАН України
31. Бібліотека Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України
32. Бібліотека Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України
33. Бібліотека Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України
34. Бібліотека Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України
35. Бібліотека Інституту математики НАН України
35. Бібліотека Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України
36. Бібліотека Інституту механіки ім. С. П. Тимошенка НАН України
37. Бібліотека Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
38. Бібліотека Інституту мікробіології і вірусології

Додаток 6

Перелік бібліотек наукових установ НАН України (територіальний)

м. Дніпро

1. Бібліотека Інституту геотехнічної механіки ім. М. С. Полякова НАН України
2. Бібліотека Інституту технічної механіки НАН України
3. Бібліотека Інституту проблем природокористування та екології НАН України
4. Бібліотека Інституту чорної металургії ім. З. І. Некрасова НАН України

м. Київ

5. Бібліотека Головної астрономічної обсерваторії НАН України
6. Бібліотека Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
7. Бібліотека Інституту археології НАН України
8. Бібліотека Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В. П. Кухаря НАН України
9. Бібліотека Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України
10. Бібліотека Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України
11. Бібліотека Інституту відновлюваної енергетики НАН України
12. Бібліотека Інституту всесвітньої історії НАН України
13. Бібліотека Інституту вугільних енерготехнологій НАН України
14. Бібліотека Інституту газу НАН України
15. Бібліотека Інституту географії НАН України
16. Бібліотека Інституту геологічних наук НАН України
17. Бібліотека Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України
18. Бібліотека Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка НАН України

8,7 тис.; періодичні видання – 841 прим.; обмінний фонд – 3,7 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

81. Бібліотека Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України

57540, Миколаївська обл., Очаківський р-н,
с. Парутине, вул. Ольвійська, 47

Web: [http:// www.olbio.info/](http://www.olbio.info/)

e-mail: olbio111@ukr.net

в. о. директора

Шейн Сергій Сергійович

тел./факс: (0515) 49–24–53

e-mail: shein@ukr.net

Учений секретар

Шевченко Тетяна Миколаївна

Бібліотекар

Чернега Любов Сергіївна

тел.: 49–24–53

Бібліотека заснована у 1950-х рр. Фонд усього – 5,4 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 291 прим.; книги, брошури – 3,5 тис. прим.; періодичні видання – 1,9 тис. прим.; обмінний фонд – 6,5 тис. прим.

82. Бібліотека Інституту археології НАН України

04210, Київ-210, просп. Героїв Сталінграда, 12

Web: <http://www.iananu.kiev.ua>

e-mail: bibliarchia@gmail.com

Директор

чл.-кор. НАН України

Чабай Віктор Петрович

тел.: (044) 418–27–75,

факс: 418–33–06

Учений секретар

канд. іст. наук

Манігда Ольга Володимирівна

тел.: 418–61–02

Голова ІБР

д-р іст. наук, заст. дир.

Буйських Алла Валеріївна

Куратор бібліотеки
Зав. бібліотеки

тел.: 418–27–79,
e-mail: ivakin@iananu.kiev.ua
голова ІБР
канд. іст. наук
Колеснікова Вікторія Анатоліївна
тел.: 254–11–81,
e-mail: bibliarch@ukr.net

Бібліотека заснована у 1921 р. Фонд: усього – 98 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 32,4 тис.; книги, брошури – 55,1 тис.; періодичні видання – 42,9 тис.; обмінний фонд – 52,1 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

83. Бібліотека Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України

01011, Київ-11, вул. Генерала Алмазова, 8

Web: <http://www.ipiend.gov.ua>

e-mail: vp@ipiend.gov.ua

Директор

чл.-кор. НАН України
Рафальський Олег Олексійович
тел.: (044) 285–65–61,
факс: 286–62–61

Учений секретар

канд. іст. наук
Перевезій Віталій Олександрович
тел.: 285–70–49,
e-mail: vp@ipiend.gov.ua

Куратор бібліотеки

чл.-кор. НАН України
Майборода Олександр Микитович
тел.: 285–77–22

Зав. бібліотеки

Смиченко Оксана Андріївна
тел.: 285–69–98,
e-mail: bibl@ipiend.gov.ua

Бібліотека заснована у 1928 р. Фонд: усього – 146,9 тис. прим.; у

77. Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди
НАН України (85)
78. Інституту хімії високомолекулярних сполук
НАН України (48)
79. Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України (51)
80. Інституту чорної металургії ім. З. І. Некрасова
НАН України (35)
81. Інституту ядерних досліджень НАН України (43)
82. Криворізького ботанічного саду НАН України (69)
83. Міжнародного науково-навчального центру
інформаційних технологій та систем НАН України (5)
84. Науково-дослідного центру індустриальних проблем розвитку
НАН України (73)
85. Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів»
НАН України (33)
86. Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України (67)
87. Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія»
НАН України (81)
88. Національного науково-природничого музею
НАН України (68)
89. Одеського археологічного музею НАН України (89)
90. Полтавської гравіметричної обсерваторії
Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України (23)
91. Радіоастрономічного інституту НАН України (18)
92. Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка
НАН України (32)
93. Фізико-технологічного інституту металів та сплавів
НАН України (31)
94. Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського
НАН України (50)
95. Фізико-технічного інституту низьких температур
ім. Б. І. Веркіна НАН України (16)

- та екології НАН України (64)
59. Інституту проблем реєстрації інформації НАН України (4)
60. Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (75)
61. Інституту радіофізики та електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України (17)
62. Інституту сорбції та проблем ендоекології НАН України (53)
63. Інституту соціології НАН України (86)
64. Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України (80)
65. Інституту теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України (14)
66. Інституту технічної механіки НАН України (7)
67. Інституту технічної теплофізики НАН України (36)
68. Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (79)
69. Інституту української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України (78)
70. Інституту української мови НАН України (92)
71. Інституту фізики НАН України (11)
72. Інституту фізики конденсованих систем НАН України (19)
73. Інституту фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України (12)
74. Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України (45)
75. Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України (55)
76. Інституту фізіології рослин і генетики НАН України (62)

т. ч.: книги, брошури – 92,8 тис.; періодичні видання – 54,1 тис. прим.: обмінний фонд бібліотеки – 1,6 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті Інституту.

84. Бібліотека Інституту енциклопедичних досліджень НАН України

01601 Київ-4, вул. Терещенківська, 3

Web: <http://www.encyclopedia.kiev.ua/>

e-mail: esu@esu.com.ua

Директор

канд. філол. наук

Железняк Микола Григорович

тел./факс: (044) 234–19–34

Голова ІБР

канд. філол. наук

Іщенко Олександр Сергійович

тел.: (044) 234–31–32

В. о. бібліотекаря

Очеретянко Світлана Іванівна

тел.: 234–90–35

Бібліотека заснована у 2005 р. Фонд: усього – 8,7 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 729 прим.; книги, брошури – 6 тис прим.; періодичні видання – 2,5 тис.; обмінний фонд 1045 прим.

85. Бібліотека Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

01601, Київ-1, вул. Трьохсвятительська, 4

Web: <http://www.filosof.com.ua>

e-mail: if-ukr@i.kiev.ua

Директор

чл.-кор. НАН України

Єрмоленко Анатолій Миколайович

тел.: (044) 279–27–87,

факс: 278–63–66

Учений секретар

канд. філос. наук

Самчук Роман Володимирович

Голова ІБР тел.: 278–36–31
д-р філос. наук
Лях Віталій Васильович
тел.: 278–31–70
Куратор бібліотеки канд. філос. наук, заст. дир.
Коваadlo Галина Петрівна
тел.: 279–32–82
Зав. бібліотеки Мелішкевич Любов Віталіївна
тел.: 278–41–78,
e-mail: bibl_if_ukr@ukr.net

Бібліотека заснована у 1946 р. Фонд: усього – 65,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 15,6 тис.; книги, брошури – 42,5 тис.; періодичні видання – 17,4 тис.; обмінний фонд – 377 прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

86. Бібліотека Інституту соціології НАН України

01021, Київ-21, вул. Шовковична, 12

Web: <http://www.i-soc.kiev.ua>

e-mail: i-soc@i-soc.org.ua

Директор акад. НАН України
Ворона Валерій Михайлович
тел.: (044) 255–71–07,
факс: 255–76–96
Учений секретар канд. соціолог. наук
Малюк Андрій Миколайович
тел.: 255–75–84
Куратор бібліотеки д-р філос. наук
Головаха Євген Іванович
тел.: 253–44–50,
e-mail: golos100@gmail.com
Зав. бібліотеки Монахова Ірина Володимирівна
тел.: 255–75–85

40. Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова
НАН України (13)
41. Інституту механіки ім. С. П. Тимошенка НАН України (6)
42. Інституту мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (93)
43. Інституту мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного
НАН України (56)
44. Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні
НАН України (91)
45. Інституту молекулярної біології і генетики
НАН України (57)
46. Інституту морської біології НАН України (66)
47. Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля
НАН України (30)
48. Інституту народознавства НАН України (94)
49. Інституту органічної хімії НАН України (47)
50. Інституту політичних і етнонаціональних
досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України (83)
51. Інституту прикладних проблем механіки і математики
ім. Я. С. Підстригача НАН України (2)
52. Інституту прикладної фізики НАН України (44)
53. Інституту проблем кріобіології і кріомедицини
НАН України (59)
54. Інституту проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича
НАН України (29)
55. Інституту проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного
НАН України (37)
56. Інституту проблем міцності ім. Г. С. Писаренка
НАН України (8)
57. Інституту проблем моделювання в енергетиці
ім. Г. Є. Пухова НАН України (39)
58. Інституту проблем природокористування

- ім. М. П. Семененка НАН України (25)
21. Інституту гідробіології НАН України (65)
  22. Інституту гідромеханіки НАН України (10)
  23. Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України (88)
  24. Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України (87)
  25. Інституту еволюційної екології НАН України (71)
  26. Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України (58)
  27. Інституту електродинаміки НАН України (38)
  28. Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України (28)
  29. Інституту електронної фізики НАН України (20)
  30. Інституту енциклопедичних досліджень НАН України (84)
  31. Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України (46)
  32. Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України (61)
  33. Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України (34)
  34. Інституту історії України НАН України (77)
  35. Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України (3)
  36. Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України (63)
  37. Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України (49)
  38. Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (90)
  39. Інституту математики НАН України (1)

e-mail: ic-library@ukr.net

Бібліотека заснована у 1991 р. Фонд: усього – 28,5 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 4 тис.; книги, брошури – 16,6 тис; періодичні видання – 10,2 тис; оюмінний фонд – 560 прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

87. Бібліотека Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

01601, Київ-1, вул. Трьохсвятительська, 4

Web: [http:// www.idpnan.org.ua](http://www.idpnan.org.ua)

e-mail: jus@ukrpack.net

Директор

акад. НАН України
Шемшученко Юрій Сергійович
тел.: (044) 278–51–55,
факс: 278–54–74

Учений секретар

д-р юрид. наук
Пархоменко Наталія Миколаївна
тел.: 278–58–91
Голова ІБР канд. юрид. наук,
чл.-кор. НАПрН України, заст. дир.
Нагребельний Володимир Петрович
тел.: 278–41–11

Куратор бібліотеки

голова ІБР

Зав. бібліотеки

Овчинникова Наталія Іванівна
тел.: 278–45–82

Бібліотека заснована у 1949 р. Фонд: усього – 104,3 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 29,1 тис.; книги, брошури – 50,2 тис.; періодичні видання – 52,7 тис.; обмінний фонд – 2,1 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

88. Бібліотека Інституту демографії та соціальних досліджень**ім. М. В. Птухи НАН України**

01032, Київ бульвар Т. Шевченка, 60

Web: <http://www.idss.org.ua>e-mail: demography@idss.org.ua

Директор	акад. НАН України Лібанова Елла Марленівна тел./факс: (044) 486–62–37
Учений секретар	канд. екон. наук Черніченко Віктор Васильович тел.: 236–11–76
Голова ІБР	чл.-кор. НАН України Макарова Олена Володимирівна тел.: 482–17–45
Куратор бібліотеки Зав. бібліотеки	голова ІБР Іванова Антоніна Віталіївна тел.: 486–03–33

Бібліотека заснована у 2004 р. Фонд бібліотеки: усього – 11 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 237 прим.; книги, брошури – 8 тис.; періодичні видання – 3,6 тис. прим.

89. Бібліотека Одеського археологічного музею НАН України

65026, Одеса-26, вул. Ланжеронівська, 4

Web: <http://www.archaeology.odessa.ua>e-mail: archaeology.odessa@gmail.com

Директор	д-р іст. наук Бруяко Ігор Вікторович тел./факс: (048) 722–01–71
Голова ІБР	канд. іст. наук Охотніков Сергій Борисович тел.: 722–01–71

НАН України(алфавітний)**Бібліотека:**

- 1 Відділення гідроакустики Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України (27)
2. Відділення керамології Інституту народознавства НАН України (95)
3. Головної астрономічної обсерваторії НАН України (15)
4. Державного природознавчого музею НАН України (70)
5. Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (72)
6. Державної установи «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України» (76)
7. Інституту археології НАН України (82)
8. Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В. П. Кухаря НАН України (52)
9. Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України (54)
10. Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України (60)
11. Інституту відновлюваної енергетики НАН України (42)
12. Інституту всесвітньої історії НАН України (74)
13. Інституту вугільних енерготехнологій НАН України (40)
14. Інституту газу НАН України (41)
15. Інституту географії НАН України (24)
16. Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України (26)
17. Інституту геологічних наук НАН України (21)
18. Інституту геотехнічної механіки ім. М. С. Полякова НАН України (9)
19. Інституту геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України (22)
20. Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення

94. Бібліотека Інституту народознавства НАН України

79000, Львів, просп. Свободи, 15

Web: <http://www.ethno.iatp.org.ua>

e-mail: ina@mail.lviv.ua

Директор

акад. НАН України
Павлюк Степан Петрович
тел./факс: (032) 297-01-55

Учений секретар

канд. іст. наук
Пацай Тамара Анатоліївна

Голова ІБР

д-р іст. наук
Тарас Ярослав Миколайович

Пров. бібліотекар

Коцюба Мар'яна Романівна

Бібліотека заснована у 1951 р. Фонд: усього – 66,5 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 21,8 тис.; книги, брошури – 29,4 тис.; періодичні видання – 11,1 тис.; обмінний фонд – 1,6 тис. прим.

95. Бібліотека Відділення керамології Інституту народознавства НАН України

38164, с. Опішне, Зіньківський р-н,
Полтавська обл., вул. Партизанська, 102

Web: <http://www.ceramology-inst.gov.ua>

e-mail: ceramology@ukr.net

Директор

д-р іст. наук
Пошивайло Олександр Миколайович
тел.: (05353) 42-175

Учений секретар

Гавриш Лариса Олексіївна

Зав. бібліотеки

Андрушенко Оксана Олексіївна
тел.: (05353) 42-175

Бібліотека заснована у 2005 р. Фонд: усього – 5,1 тис. прим., у т. ч. документи іноземними мовами – 334 прим.; книги, брошури – 4,3 тис.; періодичні видання – 828 прим.

Куратор бібліотеки

директор

Зав. бібліотеки

Шинкаренко Ірина Сергіївна

тел.: 722-21-22

Бібліотека заснована у 1825 р. Фонд: усього – 34,9 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 9,2 тис.; книги, брошури – 31 тис.; періодичні видання – 2,3 тис.; обмінний фонд – 3 тис. прим.

14. ВІДДІЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ, МОВИ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

90. Науково-інформаційний відділ

Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України

01001, Київ-1, вул. М. Грушевського, 4

Web: <http://www.ilnan.gov.ua>

e-mail: admin@ilnan.gov.ua

Директор

акад. НАН України
Жулинський Микола Григорович
тел./факс: (044) 279-52-81

Учений секретар

канд. філол. наук
Поліщук Олена Борисівна
тел.: 278-53-21

Голова ІБР

канд. філол. наук
Гальченко Сергій Анастасійович
тел.: 279-19-86

Куратор бібліотеки

д-р філол. наук
Сулима Микола Матвійович
тел.: 279-17-19

Керівник відділу

Штолько Марина Анатоліївна
тел.: 279-04-95,
e-mail: shtolko@ukr.net

Бібліотека заснована у 1926 р., у 2000 р. її реорганізовано у науково-інформаційний відділ. Фонд: усього – 173,8 тис. прим., у т. ч.:

документи іноземними мовами – 27,8 тис.; книги, брошури – 118,2 тис.; періодичні видання – 50,5 тис.; обмінний фонд – 7,9 тис. прим. ЕК бібліотеки представлений на сайті НБУВ.

91. Бібліотека Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України

01001, Київ-1, вул. Грушевського, 4
Web: <http://www.inmo.org.ua>
e-mail: inmo2006@ukr.net

Директор	д-р філол. наук Ажнюк Богдан Миколайович тел./факс: (044) 279–02–92
В. о. ученого секретаря	Вакулич Марія Іванівна тел.: 278–71–82
Голова ІБР Куратор бібліотеки	учений секретар канд. філол. наук Скопненко Олександр Іванович тел.: 278–71–82,
Зав. бібліотеки	Вороніна Катерина Віталіївна тел.: 279–17–93, e-mail: irina.buusko@gmail.com

Бібліотека заснована у 1921 р. Фонд: усього – 118 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 41,7 тис.; книги, брошури – 61,1 тис.; періодичні видання – 38,7 тис.; обмінний фонд – 7,9 тис. прим.

92. Бібліотека Інституту української мови НАН України

01001, Київ-1, вул. Грушевського, 4
Web: <http://www1.nas.gov.ua>
e-mail: iuim@gilan.ukr.net

Директор	д-р філол. наук Гриценко Павло Юхимович тел./ факс: (044) 278–53–27
Учений секретар	канд. філол. наук Яцій Василь Олександрович

Голова ІБР

тел./факс: 279–18–85

д-р філол. наук
Соколова Світлана Олегівна
тел.: 279–60–17

Куратор бібліотеки
Головний бібліограф

директор
Андрєєва Тетяна Анатоліївна
тел.: 279–17–93,
e-mail: irina.buusko@gmail.com

Бібліотека заснована у 1991 р. Фонд: усього – 7,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 472 прим.; книги, брошури – 5,7 тис.; періодичні видання – 1 тис. прим.; обмінний фонд – 1064 прим.

93. Бібліотека Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

01601, Київ-1, вул. М. Грушевського, 4
Web: <http://www.etnolog.org.ua>
e-mail: etnolog@etnolog.org.ua

Директор	акад. НАН України Скрипник Ганна Аркадіївна тел.: (044) 278–34–54, факс: (044) 279–45–22
Учений секретар	канд. мистецтвознавства Пасічник Лілія Володимирівна тел.: 278–12–90
Голова ІБР Куратор бібліотеки	учений секретар канд. іст. наук Стішова Наталя Сергіївна тел.: 278–12–90
Зав. бібліотеки	Роєнко Ольга Олександрівна тел.: 279–50–29, e-mail: royenko.olga@ukr.net

Бібліотека заснована у 1936 р. Фонд: усього – 110,4 тис. прим., у т. ч.: документи іноземними мовами – 25,4 тис.; книги, брошури – 60,9 тис.; періодичні видання – 39,3 тис.; обмінний фонд – 13,8 тис. прим.